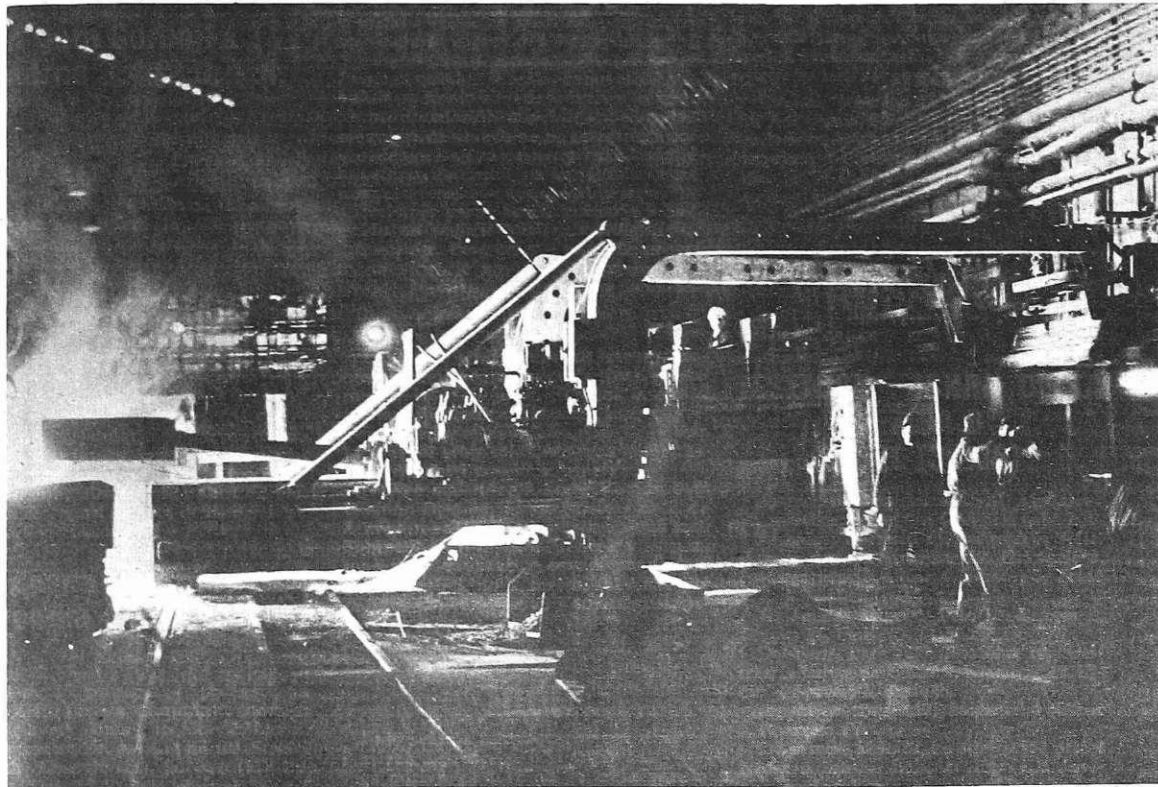

ŽELEZAR

Jesenice, 21. januarja 1988

Številka 3 • XXXVII

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstodnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25. letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnović, tehnični urednik Dare Bradašnja, lektorica — novinarka Cvetka Martinčič, novinarki Lilijana Kos in Tanja Kastelic, administracija — Mira Keserović in Đinka Čatak. Naslov: Uredništvo Železarnja, SOZD SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, novinarji 26-19, 26-20, administracija 26-21. Stavak in tehnično oblikovanje TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Zakladanje SM peči (foto I. Kučina)

Železarna v letu 1988 na področju trženja, ekonomike, kadrov in načrtovanja proizvodnje

V drugi številki Železarnja je bil 14. januarja objavljen članek o stanju na področju tehnologije, proizvodnje in razvoja. Da bi predstavili celotno sliko, je potrebno ta del dopolniti še s stanjem tržišča, ekonomike, kadrov in načrtovanjem proizvodnje. Ta področja bodo v letu 1988 tako pod vplivom družbenih in ekonomskih gibanj v Jugoslaviji in svetu, kakor tudi posledic tehnološkega razvoja v Železarni.

Spremembe so tolikšne, da terjajo bistvene premike in naglo ukrepanje ter prilagajanje.

Vsi vplivi so povzročili tudi zamik sprejemanja družbenega plana za leto 1988, zato naj objavljeni članki služijo tudi kot gradivo za začetek razprave tako v samoupravnih kot družbenopolitičnih organih in organizacijah.

Tržni pogoji poslovanja

V letu 1988 naj bi znašala količina prodanih izdelkov na domačem in tujem trgu 347.470 ton, kar pomeni 28.956 ton na mesec.

V letu 1987 je prišlo na domačem tržišču do bistveno manjšega povpraševanja, čeprav smo imeli za naše standardne izdelke sklenjene pogodbe za celo leto. Še težji pa je bil položaj pri izdelkih, s katerimi smo se začeli osvajati tržišče, kot so aglomerirani prašek, nerjavne žice, krojena pločevina in nekateri programi pri vlečenih jeklih.

Količino, ki smo jo predvideli za letošnje leto, bomo predlagali samoupravnim organom v potrditev, bila pa je tudi osnova za sklepanje pogodb z domačimi in tujimi kupci. Prijavljene potrebe na osnovi vsakoletne ankete so pred dokončnim oblikovanjem količine vplivale določen optimizem, čeprav pa niso vselej sledile konkretne specifikacije. Potrošniki in njihovi posredniki pričakujejo bistveno boljše pogoje. Tako smo zaradi uspešnejšega boja z domačo in tujo konkurenco odločili, da bomo naše izdelke prodajali z različnimi pogoji. Pod temi pogoji, ki smo jih oblikovali posebej za trgovino, velike odjemalce, ostale sisteme ter direktne porabnike, odvisno seveda od kurantnosti vrste izdelkov, smo večino pogodb sklenili in na podlagi tega postavili okvire za operativno mesečno načrtovanje.

Neugodna gospodarska gibanja, ki so veljala v letu 1987, se nadaljujejo tudi v letošnjem letu. To stanje je vplivalo in še vpliva na dotok naročil, za kar je seveda več razlogov. Eden izmed najpomembnejših je uveljavitev novega zakona o celotnem prihodku in dohodku, saj njegova

zakonska določila v stabilizacijskih učinkih vplivajo na vse poslovne odločitve. Na drugi strani pa je cena kapitala postala tako visoka, da je prišlo do resnih motenj na področju likvidnosti.

Določbe zakona, ki govore o revalorizaciji, so prisilile vse gospodarske subjekte, da poslujejo z minimalnimi zalogami. To, kar velja za nas na področju vhodnih surovin in materialov, velja seveda tudi za naše izdelke, ki ne smejo prenapolniti skladišča kupcev. Tako so postali pogoji trženja iz obdobja v obdobje težji. Kot nadomestilo za prilagajanje konkurenčnim pogojem na področju cen in plačil moramo nuditi večjo sigurnost v kvaliteti in dinamiki dobav. Lahko si predstavljamo, v kakšno finančno zagato spravimo kupca, ki mu v enem mesecu dobavimo naročeno količino za celo četrtoletje. V takem primeru moramo seveda doseči s kupcem poseben dogovor, to je lahko popust v plačilnih pogojih oziroma časovni odlog plačila.

Nekateri kupci so se skušali zavarovati že pri sklepanju pogodb in si s tem zagotoviti redno in predvsem enakomerno preskrbo. Naš način proizvodnje temu sicer težko sledi, posebno v nekaterih segmentih, ki so vezani na zaokrožitev programa valjanja ali na toplotno obdelavo. Lahko pa rečemo, da smo v tem pogledu naredili velik korak naprej že v letu 1987, vemo pa že danes, da bo v letu 1988 položaj podoben, če ne celo težji. Našo poslovno prihodnost in izpolnjevanje obvez mora- mo še izboljšati. Za pravočasno pridobivanje naročil so bile izpeljane na tržišču precejšnje aktivnosti. Lahko rečemo, da je pospeševanje prodaje z več tehnološkega znanja, možnostjo svetovanja in usmerjanja potrošnikov preizkušen prijem, ki je dal dobre rezultate.

Težave v plasmaju posameznih izdelkov proizvodnega programa Železarnje v letu 1987 so bile v določeni meri reakcija tržišča na neizpolnjene obveznosti Železarnje. Zaostajanje za planom tako glede količine kot asortimenta je povzročilo nedobave ali nepravčasne dobave našim kupcem. Pri tem lahko ugotovimo, da je vpliv zaostajanja v asortimanu vsebinsko pomembnejši. To je povzročalo v določenem obsegu preorientacijo kupcev na druge vire oskrbe.

Analiza teh gibanj kaže, da smo tekom leta 1987 izboljševali rezultate in smo v primerjavi z drugimi železarnami znatno solidnejši, kar pa ob pogojih, ki jih narekuje tržišče, ne zadovoljuje. Stanje tehnologije in proizvodnje nam omogoča bistveno izboljšanje.

Program naših izdelkov, visoka vlaganja v metalurško in tehnične dejavnosti zahtevajo seveda ambicioznejše prijeme trženja. Naši cilji za leto 1988 so torej: realizirati 267.160 ton prodaje na domačem tržišču in plasirati 80.310 ton izdelkov v izvoz. Če rečemo še nekaj o zunanje trgovinski bilanci, potem naj bi izvoz v višini 48,1 milij. ameriških dolarjev omogočil enak obseg uvoza surovin in ostalih materialov. To bi nam seveda v normalnih pogojih gospodarjenja zagotovilo dokaj normalno oskrbo z osnovnimi surovinami in materiali. Hkrati naj bi ta prodaja pri zmanjšanju števila zaposlenih zagotovila normalno rast dohodka, osebnih dohodkov ter nujno enostavno reprodukcijo, za njen razširjeni del pa bi morali še kakšno leto počakati, da dosežemo celoten učinek dosedanjih vlaganj.

Razumljivo je, da mora recipročnost pogojev, ki nam jih predlagajo kupci, veljati tudi za dobavitelje, pri čemer moramo pomeniti skupne nabave na nivoju SOZD. To velja za velike nakupe surovin, kot so staro železo, ferolegure, železniški transport ter za enotno pogodbo, ki jo sklepamo z elektro gospodarstvom ter dobavitelji tekočih goriv. Način nabave osnovnih surovin in materialov, ki smo ga v letu 1987 začeli s tem, da poizkušamo voditi tehnološki proces z minimalnimi zalogami, bomo obdržali tudi v naslednjem letu. Minimalne zaloge pa lahko ob nenačrtovanih porabah povzročijo tudi motnje v

(Nadaljevanje na 2. strani)

Proizvodnja v letu 1987

Iz tabel na 6. strani je vidno, da s količinskimi rezultati v fizični proizvodnji, kljub boljšemu delu od septembra dalje, ne moremo biti zadovoljni, kajti niti v eni kategoriji nismo dosegli načrtovanih ciljev. Slabše smo (količinsko) delali kot predlani, kar dokazuje procentno izpolnjevanje načrtovanih obvez lani in predlani.

Ker je bilo leto 1987 specifično glede skupne proizvodnje (testni pogon nove jeklarne, postopna ustavitve plavža in martinarne), le-ta v globalu (količini) ni primerljiva z lanskim letom. Nekoliko bolj realna je primerjava v končni proizvodnji za prodajo. Pri tej je količinskega odstopanja manj. Če upoštevamo še asortiment, ki je bil precej boljši kot predlani (čeprav še vedno ne na planu), na koncu koncev lahko rečemo, da nismo delali bistveno slabše kot predlani, čeprav bi lahko še precej bolje.

Niti ena od proizvodnih TOZD ni izpolnila z gospodarskim načrtom načrtovanih količin niti v skupni, niti v končni proizvodnji za prodajo. Boljše je bilo izpolnjevanje realnejšega operativnega programa, kajti TOZD Okrogli program je izpolnila oba, TOZD Ploščati program pa končnega za prodajo.

V vsaki TOZD je po en obrat, ki je izpolnil z gospodarskim načrtom načrtovane obveznosti (Livarna, Hladna valjarna Bela in Elektrode), pri končni za prodajo pa še Valjarna bluming-štel. Operativne programe so izpolnili naslednji obrati: Plavž, Jeklarne 2, Profilarne, Vratni podboji, Valjarna žice in profilov in Jeklovlek, ki je dosegel do sedaj najvišjo letno proizvodnjo.

Precej nižji operativni program v primerjavi z gospodarskim načrtom je bil zaradi:

- predčasne ustavitve plavžev,
- kasnitve pričetka obratovanja Jeklarne 2,
- obratovanja Valjarne žice in profilov v sistemu 5+2 od junija dalje (gospodarski načrt je predvideval 4+1, razen julija in avgusta) zaradi zadostnih medfaznih zalog,
- izpada storitev prevajanja in pomanjkanja naročil navadnih kavitet (predvsem v Valjarni debele pločevine in Hladni valjani Jesenice).

Če naredimo sprehod skozi mesece, lahko ugotovimo, da smo poleg zadnjega četrtertletja, sorazmerno dobro delali še marca, aprila, maja in septembra, zelo slabo pa dopustniška meseca, se pravi julija in avgusta.

Vzroki nedoseganja načrtovane proizvodnje so že »stari« in predvsem notranjega (našega) izvora (preslaba tehnološka in na sploh disciplinarnost v vseh ravneh, preveliki zastoji tako tehnološke kot storitvene narave, pa v prvih osmih mesecih pomanjkanje delavcev in velika odstopnost; začudo od septembra dalje tega problema ni več) ter tudi zunanji, in sicer zmanjšana kupna moč, se pravi težave na tržišču (naročila).

Izvoz je najbolj boleča in razvpita postavka jugoslovanskega gospodarstva, za katero ni pravega posluha (stimulacij). In prav tu smo bili lani izredno uspešni, saj smo v ameriških dolarjih načrtovane obveznosti presegli za 17 %, oziroma v primerjavi z letom 1986 izvozili za 46 % več. Pri tem se je izvoz na konvertibilno področje močneje povečal kot na kliring (absolutna vrednost je že skoraj 2:1 za konvertibilno), kar pove vse.

Če potegnemo črto in lanske rezultate in položaj v Železarni kratko ocenimo, lahko rečemo, da smo v tem izjemno pomembnem prelomnem letu (ugasnitev plavžev in martinov ter pričetek obratovanja nove jeklarne po moderni tehnologiji z bistveno manj onesnaževanja okolja) obratovali srednje dobro. To se pravi, ne tako slabo, da ne bi mogli še slabše, niti ne tako dobro, da ne bi mogli še bistveno bolje. Razveseljivo je, da je bilo obratovanje v zadnjih štirih mesecih zelo dobro in tako bi morali nadaljevati, da dokažemo sami in tudi drugim, da še nismo za v staro šaro, da znamo delati in da tudi tradicija nekaj velja.

Tozd Talilnice

Ta TOZD ima največje odstopanje na relaciji gospodarski načrt—operativni program.

Vzroki so v tem, da je pričela Jeklarne 2 poizkusno obratovati šele marca (plan februar), prvi plavž smo ustavili maja (plan junij), drugi plavž pa je bil ustavljen konec novembra (plan konec leta). Nasprotno pa se je martinarni operativni program zviševal, ker so bile zaradi kasnitve pričetka obratovanja Jeklarne 2 martinovke dalj časa v obratovanju, tako da bomo zadnjo peč ugasnili šele januarja 1988.

Operativni program skupne proizvodnje je bil izpolnjen z 98,8 %.

Plavž

Plavžarji so v svojem zadnjem letu obratovanja delali dobro, saj so operativni program izpolnili s 100,2 %. Rezultati bi lahko bili še boljši, če ne bi bilo dveh izrazito slabih mesecev, in sicer januarja, ko je bila obilica zastojev na obeh visokih pečeh zaradi pregorevanja, menjave šob in prisilnega mirovanja (neobratovanja) plavža št. 2 od 11. do 18. januarja zaradi požara (pogoretja trakov) v aglomeraciji, ter avgusta zaradi velikega števila mehanskih okvar na armaturi prebodne odprtine.

Po 50 letih izdelovanja surovega železa (grodja) je bila 26. novembra na jeseniških plavžih (simbolu mesta) proizvodnja dokončno ustavljena.

Jeklarne 1

Višji — realnejši operativni program skupne proizvodnje je izpolnjen s 97,3 %, pri čemer je zaskrbljujoče to, da slabo izpolnjuje planske obveznosti (gospodarski načrt) oddelek elektro jeklarne (94 %), ker bo ob Jeklarni 2 to edina baza za domači vložek. Vzroki izpada so taki, da se jih z bolj angažiranim delom tako storitvenih dejavnosti, kakor tudi jeklarjev da odpraviti, kajti to so predvsem močno »nadpovprečni« zastoji in okvare tako tehnološke kakor tudi vzdrževalne narave, odpisi nekurantne proizvodnje in le malenkost je bila vzrok tudi redukcije električne energije.

Martinarna je svoj višji operativni program presegla za 1,5 %. Asortiment proizvodnje je bil boljši kot predlani, čeprav je občasno še vedno prihajalo do premalo izdelanega jekla posameznih kvalitiet za nadaljnjo predelavo. Predvsem se je zvišala proizvodnja nerjavnih jekel, dosti težav pa dela izdelava tako imenova-

(Nadaljevanje na 6. strani)

Spodbudni rezultati že v začetku leta

Do 18. januarja smo po podatkih statistične službe izdelali 51.019 ton skupne proizvodnje. S tem presegamo operativni program za 0,6 %. Načrtovano količino izpolnjujejo v TOZD PLOŠČATI PROGRAM kar štirje obrati: Valjarna blum.-štel (115,4 %), HV Jesenice (104,8 %), Profilarne (102,5 %) in Vratni podboji (116 %).

V Jeklarni 1 so vili 12.311 ton jekla in tako dosegli plan 98,9 %.

V Jeklarni 2 so do sedaj izdelali 113 šarž, kar je 8.759 ton jekla. Plan so dosegli 96,6 %.

V prvi polovici januarja smo prodali 12.887 ton končnih izdelkov in storitev. Družbeni plan prodaje smo izpolnili le 87,7 %, operativni program pa 87,2 %. Plan odpreme so uspešno izpolnili le trije obrati: Profilarne (100 %), Vratni podboji (132,6 %) in Valjarna žice (178,7 %).

Železarna v letu 1988 na področju trženja, ekonomike, kadrov in načrtovanja proizvodnje

(Nadaljevanje s 1. strani)

proizvodnji. To naj ne bi povzročalo slabe volje v proizvodnji, pač pa resno opozorilo, da je treba spoštovati normative in z operativnim planom določeno proizvodnjo.

Ko smo že pri nabavi in zalogah, moramo omeniti tudi probleme poslovanja s čeki in materialno skladiščno poslovanje. Večletne problematike na tem področju kljub opozorilom na vseh ravneh nismo mogli rešiti, dokler nismo drastično skrbili števila podpisnikov in odgovornost prenesli na nivo vodstva obratov. Določene pomanjkljivosti, ki iz take odločitve izhajajo, bomo sproti odpravljali. Materialno skladiščno poslovanje smo urejevali že celo preteklo leto, nas pa čaka še veliko dela tudi v letošnjem in verjetno tudi v naslednjem letu. Posebna strokovna skupina je izdelala elaborat o sanaciji tega stanja z naslednjimi glavnimi izhodišči:

— Vse rezervne dele za celotno Železarno prevzame v svojo bilanco in skrb za gospodarjenje TOZD Tehnične dejavnosti, ki takšno svoje poslovanje že sli na Javornik. Na Jesenicah oz. Beli bi v okviru centralnih skladišč ostal samo potrošni material. Poslovanje bo sodobno urejeno preko avtomatske obdelave podatkov in omogočalo hiter in natančen pregled stanja in porabe. Z letošnjim letom je urejen v skladišču tudi centralni prevzem za vse rezervne dele in potrošne materiale za vso Železarno, s čimer se bomo izognili nerodu pri iskanju naročnikov in dostavi v posamezna skladišča.

— Postopoma bomo s tem lahko racionalizirali tudi število skladišč v obratih in prešli na racionalnejše zaloge ter porabo.

Ko govorimo o ekonomiki, ne moremo mimo realnih kalkulacij, ki morajo slediti spremembam v tehnologiji. Naložbe in novi izdelki (kvalitete in termična obdelava) so v veliki meri spremenili podobo Železarne. Temu mora slediti tudi spremljajoča ekonomika in vrednotenje na trgu. Te naloge smo se že lotili in naj bi bila v letošnjem letu končana, seveda s pomočjo odgovornih za tehnologijo v proizvodnji. Sodobne realne kalkulacije so pri konkurenčnem trgu nujna osnova za pravilne poslovne odločitve.

Načrtovanje proizvodnje

Odstopanja od plana, ki so nas spremljala tekom leta 1987, so bila deloma posledica motenj na tržišču (nabavnem, prodajnem in uvoznem) in v proizvodnji. Kasnitve pri dokončanju posameznih naložb v splošnem niso bile velike. Kljub temu pa so vplivale skoraj na celotno obdobje. Vse to je narekovalo stalne intervencije v plane posameznih obratov in oddelkov z vsemi posledicami, ki takšnemu delu sledijo. Izdelava neoptimalnih serij, občasno pomanjkanje vložka za posamezne vrste proizvodnje, koriščenje medfaznih zalog in zastoji posameznih agregatov in proizvodnih linij so redni spremljevalci takih razmer. Sorazmerno velika togost proizvodnega programa, ki je bila posledica omejitvenih proizvodnih faktorjev, kot so npr.: kapacitete posameznih proizvodnih linij in sistemi koriščenja obratovalnega časa, tehnologija in celoten sistem programiranja proizvodnje, seveda velikim spremembam na tržišču ne more slediti.

Vlaganja v jeklarne so v veliki meri že rešila omejitve, ki so bile posledica tehnologije na področju izdelave jekla. Tako sedaj razpolagamo z enotno tehnologijo, ki je izredno fleksibilna in omogoča hitro prilaganje.

Naložbe v finalizacijo, ki so že dokončane ali so tik pred koncem (dograditev kapacitet vlečenja žice in profilov, luženje, finalizacija debele pločevine itd.) rešujejo najbolj kritična ozka mesta v proizvodnji.

Na ta način postaja Železarna Jesenice v proizvodnem programu mnogo bolj fleksibilna, ker navedene naložbe skrajšujejo potrebne izdelovalne in prehodne čase.

Za trajno izpolnjevanje zahtev tržišča, ki jih lahko povzamemo kot zaostrene zahteve po kvalitativnih in ostro terminsko definiranih dobavah, je nujno izpostaviti takšen sistem krmiljenja proizvodnega procesa, ki bo kot del poslovnega sistema

Železarne sposoben tem zahtevam slediti.

Projekt krmiljenja proizvodnega procesa se tesno povezuje s podsistemi proizvodnje, prodaje, nabave, z ekonomiko (kalkulativni sistem) in organizacijo informatike.

Znotraj podsistema proizvodnje so v določenem obsegu že izdelani oziroma so v pripravi izdelava planov, proizvodna informatika, evidenca in terminiranje proizvodnje. Velika zahtevnost in obseg projekta zahteva strokovno interdisciplinaren pristop. Glede na efekte, ki jih je mogoče doseči, menimo, da je projekt krmiljenja proizvodnega procesa ena pomembnejših nalog tudi v letu 1988.

V letu 1987 smo se v proizvodnji borili s težavami, ki so bile posledica velikih sprememb. Zelo veliko prestrukturiranje, vpeljava novih proizvodnih poti in povezav, uvajanje proizvodnje na novih napravah so zahtevali mnogo naporov. Kljub temu so nastala večja odstopanja od načrtovanih proizvodnih programov tudi zaradi okvar in zastojev, povzročenih zaradi nepravilnega dela in odstopanj od predpisane tehnologije in prepočasnih intervencij itd. Pri tem je sicer izredno težko definirati posamezne vzroke, ki segajo od nepoučenosti in trenutne nepazljivosti do zavestne malomarnosti in to na vseh področjih delovanja. Izredni zastoji, okvare, zahteve po izrednih vzdrževalnih posegih povzročajo izpade proizvodnje, ki v končni fazi vplivajo na kvaliteto dobav naših izdelkov kupcem. Če smo v preteklih letih ugotavljali velike ekonomske rezerve na tem področju in vpliv teh odstopanj na poslovni rezultat, moramo za leto 1988 ugotoviti, da takšnih odstopanj tržišče ne bo preneslo. Poleg negativnih ekonomskih učinkov bomo v takih primerih ostali brez naročil, zato je vprašanje izboljšanja delovne in tehnološke discipline postalo vprašanje preživetja.

Kadri

Dokončane naložbe in izoblikovana fizionomija Železarne šele omogočajo korenite kadrovske spremembe.

Osnovno izhodišče: — metalurški del proizvodnje naj bo organiziran tako, da izkoristimo vse možnosti povečanja produktivnosti,

— stroški metalurške proizvodnje so le tisti, ki so nujno potrebni za nemoteno delo in razvoj.

Tak pristop zahteva strokovno ločitev tistega dela dejavnosti v Železarni Jesenice, ki ni direktno vezan na tekočo proizvodnjo, to je:

— izdelava rezervnih delov, — opravljanje storitev investicijskega vzdrževanja in večjih remontov ter popravil,

— novogradnje, — storitve na področju energetike za koristnike izven Železarne,

— vsa dejavnost služb za potrebe koristnikov izven Železarne, — itd.

Ves ta del dejavnosti mora poslovati ekonomsko, torej z lastnim delom pokrivati vse stroške in ustvarjati zadostna sredstva za svoj in skupni razvoj.

Če upoštevamo vse tehnološke posodobitve, bistveno več jekla vlitega preko naprav za kontinuirno vlivanje slabov in gredic, rekonstrukcijo potisne peči v Valjarni bluming, nove naprave v Valjarni debele pločevine, že izvedene ali sedanje spremembe lužilnih naprav za trake in žice, višje produktivne naprave v finalizaciji žice, posodobitev transporta in energetike, ob sočasni uvedbi vrste malih pripomočkov, lahko načrtujemo, da bi osnovno metalurško proizvodnjo realizirali s približno 4.650 zaposlenimi v proizvodnji in tehničnih dejavnostih ter tistem delu služb, ki strokovno bremenijo to proizvodnjo.

Posodobitve, novozgrajene naprave in tržišče omogočajo zaposlitev nekaj nad 1.000 delavcev v storitvah in tistem delu služb, ki strokovno bremenijo ta del realizacije.

Železarna bi tako v celoti imela konec leta 1988 zaposlenih približno 5.650 delavcev za obe dejavnosti.

Glede na današnji stalež to pomeni zmanjšanje za približno 500 delavcev ali 8 %.

Osnovna metalurška proizvodnja zaposluje le 75 % sedanjega kadra Železarne Jesenice.

Predlog za doseganje načrtovanega cilja

Sprememba na kadrovskem področju je ena največjih in zato zahteva tudi ustrezen pristop in razlago. Pogosto se postavlja vprašanje, kako je mogoče, da smo v poročilih o poslovanju v letu 1987 še pisali o pomanjkanju delavcev, naenkrat pa načrtujemo zmanjšanje potreb po zaposlenih. Odgovor je dan v veliki naložbeni dejavnosti. Največji premik je v osnovnem delu proizvodnje od izdelave jekla, preko vroče predelave, do racionalnejšega načina kemijske in toplotne obdelave. Dokončanju naložbe mora slediti tudi načrtovana produktivnost in ta trenutek je nastopil ravno v času priprav za izdelavo plana za leto 1988, torej je normalno, da je v tem času tudi dosežena. Če ponovno pregledamo investicijske programe, ugotovimo, da preobrat ni v ničemer nepričakovan. Morda le nismo bili v preteklosti vajeni, da je potrebno doseči vse načrtovane cilje, ne samo količinsko proizvodnjo.

Ob pričetku razprave je potrebno poudariti, da zaradi načrtovanih sprememb ne bo potrebno nobenemu delavcu zapustiti Železarne na način, kot ga poznajo v razviti Evropi, ko ob podobnih tehnoloških premikih višek delavcev enostavno odpuštuje.

Iz podatkov o kadrovskem gibanju v preteklem letu (objavljeno v 2. številki Železarja) izhaja, da letno Železarno zapustijo približno 560 delavcev. Tako lahko celotno zmanjšanje z ustrežno disciplino dosežemo v enem letu.

Uresničiti moramo naslednje:

a. Prenehati sprejemati nove delavce, razen:

— študentov (sprejeti za določen čas),

— povratnikov iz JLA — ki izpolnjujejo pogoje,

— vrhunskih strokovnjakov,

— bližnjih sorodnikov smrtno ponesrečenih delavcev v Železarni.

b. Dosledno izvajati upokojitve, ko delavec(ka) izpolni vse pogoje. Predlagati upokojitve, ko je izpolnjen en pogoj.

Invalidske upokojitve.

c. Naravno fluktuacijo nadomeščati z delavci znotraj Železarne Jesenice.

d. Zahtevati boljše strokovno znanje. V primeru odstopanja predlagati premestitev na manj zahtevne naloge. V primeru odklanjanja izobraževanja — izključitev iz delovne organizacije.

e. Zaostri disciplinsko odgovornost z izključitvijo v primerih:

— kraje,

— prekoračevanja pooblastil,

— odklanjanja dela,

— vinjenosti,

— velike malomarnosti pri upravljanju z družbenimi sredstvi.

f. Drugi predlogi kadrovskega sektorja, pripravljeni po lastni presoji in izkušnjah.

Pogoji dela do izvedbe predloga:

a. Vsak obrat ali sektor nosi stroške vsika delavcev.

b. Prevzeti dela zunanjih izvajalcev in dobaviteljev.

c. Organizirati izobraževanja za vse delavce, ki bodo menjali delovna mesta:

— za vse, ki nimajo ustrezne izobrazbe,

— za izvajanje samokontrole.

d. Omogočiti izobraževanja iz dela za tehnično in ekonomsko smer.

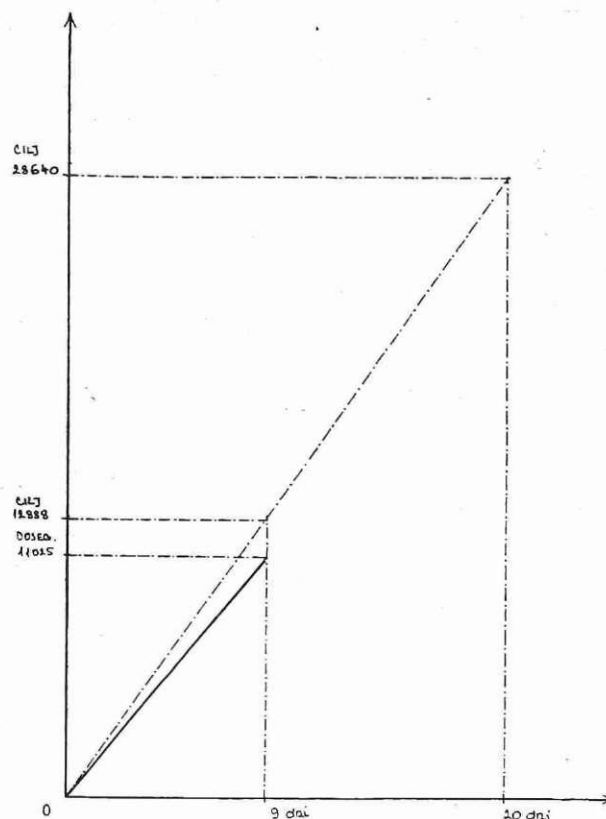
Poslovodni odbor
Železarne Jesenice

Železarski globus

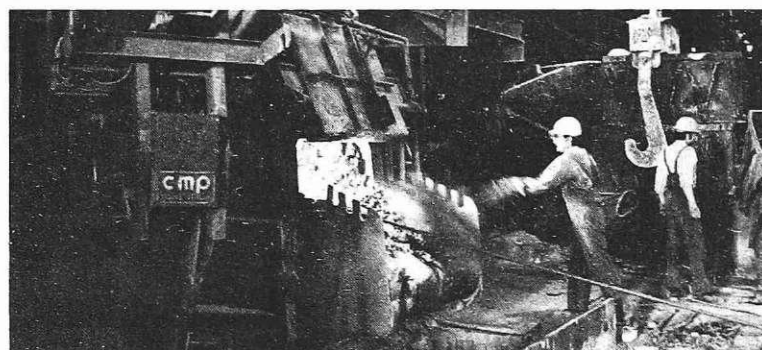
TURČIJA

Turška vlada je sporočila, da bodo skupaj z japonsko železarsko družbo NKK zgradili novo mini železarno. Locirana bo v kraju Aliaga v bližini mesta Izmir. Njena letna proizvodna zmogljivost bo 450.000 ton surovega jekla. Investicijski stroški so predvideni v višini 90 mio dolarjev.

doseganje skupnega cilja poslovanja

V devetih dneh januarja smo dosegli 11.025 mio din realizacije ali 86 % cilja.

ASEA električna peč med obratovanjem (foto I. Kučina)

Upravljanje z družbenimi sredstvi (nepravilnosti)

Ker se v razpravah skoraj vedno postavljajo tudi vprašanja o poteku odpravljanja nepravilnosti v zvezi z upravljanjem in družbenimi sredstvi, ob tej priložnosti objavljamo tudi trenutno stanje raziskav in ukrepov.

Bistveni del poročila o nepravilnostih in govoricah v Železarni Jesenice je bil objavljen v Železarni in zato ne navajamo vseh ugotovljenih dejstev pa tudi neraziskanih sumničenj. Stanje vseh začelih postopkov je slej ko prej enako kot v času poročila, čeprav lahko ugotovimo, da imajo nekateri postopki svojo formalno obliko, to se pravi, da so rešeni vsaj na prvi stopnji, ali pa so dokončni.

Če govorimo po vrsti, tako kot so zadeve tekale, je zadeva Zupan oziroma cisterna dokončna in pravnomočna z naslednjimi pravnimi posledicami:

Delavcu Henriku Zupanu je izrečen ukrep prenehanja delovnega razmerja, ki je pogojno odložen, razrešen pa je tudi dolžnosti obratovodje Jeklarne 2 in razporejen na dela in naloge v operativni pripravi dela. Zoper njega je vložena ovadba, ker naj bi storil kaznivo dejanje zlorabe položaja ali pravic odgovorne osebe.

Zadeva Friderik Oman, Valentina Plahuta in Blaž Cvetko:

V zvezi z nepravilnim razpolaganjem z družbenim premoženjem — elektrode je disciplinska komisija izrekla prenehanje delovnega razmerja, vendar odločba še ni pravnomočna. Zoper Friderika Omana in Valentina Plahuta je vložena ovadba, in sicer zaradi zlorabe položaja ali pravic odgovorne osebe.

V zadevi skladišče gradbenega materiala je zoper delavko Majdo Jekler vložena ovadba, ker obstaja sum, da naj bi storila kaznivo dejanje grabeža in kaznivo dejanje zlorabe položaja ali pravic odgovorne osebe.

Zadeva Ambrožič:

Zoper Ambrožiča je vložena ovadba, ker obstaja utemeljen sum, da gre za kaznivo dejanje goljufije.

V tej fazi postopka je za vse našteje primere Temeljno javno tožilstvo zahtevalo dopolnitev ovadbe ali še posamezna preiskovalna dejanja za večkrat omenjeno zadevo Omahen — Pagon, pri kateri je obstajal sum zlorabe položaja ali pravic odgovorne osebe oz. kaznivega dejanja pomeverbe, so organi ugotovili, da v tem primeru ne gre za kaznivo dejanje.

V ostalih naštetih zadevah skupaj z organi pregona ugotavljamo tudi odgovornost posameznih odgovornih oseb v obratu Jeklarne 1 in tudi v drugih obratih, ker obstaja utemeljen sum, da so tudi drugi posamezniki storili kaznivo dejanje ali pa kršili delovne obveznosti zaradi malomarnega in nevestnega upravljanja del. Ko bodo zbrani vsi dokazi, bomo zahtevali od direktorjev TOZD, da vložijo zahteve za uvedbo disciplinskih postopkov.

Pri tem individualnem obravnavanju domnevnih storilcev kaznivih dejanj oz. kršitev delovnih obveznosti pa je treba poudariti še nekatere druge akcije in ukrepe, ki naj bi v prihodnje preprečevali zlorabo družbenega premoženja. Zato že izvajamo ukrep poostitve na področju finančne inšpekcije, prenos pooblastil in ob morebitnih kršitvah izredno strogo ukrepanje. Žal moramo povedati, da ima ta akcija negativen vpliv na prijavo kršitev disciplinske odgovornosti. Nismo trdno prepričani, da se je disciplina toliko poboľjšala, bolj je močan občutek, da bomo v naslednji fazi imeli opraviti s prikrivanjem kršitev. Zato bo v prihodnje, če bomo hoteli dejansko sanirati nastalo situacijo, potrebna aktivna udeležba vseh delavcev Železarne, vendar ne v obliki govoric, ampak v obliki konkretnih podatkov o dejanjih.

Poslovodni odbor
Železarne Jesenice

Rezultati prodaje v decembru in v letu 1987

V decembru smo s prodajo in storitvami prevaljanja v višini 27.645 ton ustvarili 26.749 mio din neto realizacije. Količinsko smo dosegli načrtovano prodajo osnovne realizacije 93 %, storitev pa smo opravili le 90 ton, oziroma 10 % načrtovane količine.

V primerjavi z operativnim programom so rezultati precej boljši, saj smo operativni program prodaje presegli za 745 ton oziroma za 2,8 %. Storitve TOZD Tehnične dejavnosti so decembra presegle načrtovano

realizacijo za 57 %, tako da je skupna zunanja neto realizacija znašala 27.406 mio din.

Pregled strukture prodaje nam kaže, da smo v primerjavi z načrtovano strukturo prodaje zaostali za

4,7 %, v primerjavi s strukturo, doseženo decembra lani, pa smo zadnji mesec letošnjega leta prodajali za 6,5 % boljše izdelke. Če pogledamo še strukturo prodaje decembra v primerjavi s povprečjem leta 1986, vidimo, da je bila boljša za 4,6 %, v primerjavi s predhodnim mesecem pa za 1,3 %.

Pregled prodaje po posameznih TOZD in obratih nam kaže, da je bila prodaja iz TOZD Ploščati program 4 % slabša, kot smo načrtovali, za predvideno prodajo iz operativnega programa pa smo zaostali za 0,8 %. Prodajo iz operativnega programa so presegli obrati HV Jesenice in Profilarna, medtem ko je Valjarna bluming štekel zaostala za 3,9 %, Valjarna debele pločevine za 2,1 % in HV Bela za 2,2 %. Največji je bil zaostanek v obratu Vratni podboji, in sicer 31 %, ker smo namesto predvidenih 65 ton prodali 45 ton podbojev.

Storitve v TOZD Ploščati program so količinsko zaostale za gospodarskim načrtom kar za 91 %, vrednostno pa za 53 %. Plan smo presegli le pri oblikovanju diskov, in sicer za 70 %.

TOZD Okrogli program je zaostala za načrtovano količino prodaje za 15 %, količino iz operativnega programa pa je presegla za 12,8 %. Večina obratov v okviru TOZD Okrogli program presega načrtovano decembrsko prodajo iz operativnega programa. Manjši zaostanek zasledimo le pri elektrodah. Vsi obrati razen Žebjarne so dosegli tudi načrtovano realizacijo prodaje.

Če pogledamo še strukturo prodaje v mesecu decembru, vidimo, da je bila načrtovana struktura prodaje najbolj presežena v obratu Žebjarne, in sicer za 8 %, zaostanek pa je bil največji pri prodaji toplo valjane žice, in sicer je znašal 15 %. V primerjavi z decembrom 1986 so najboljše rezultate dosegli v obratu HV Bela (22,6 %), za 13,5 % pa je bila boljša struktura prodaje tudi v Valjarni žice. Če primerjamo še strukturo prodaje s povprečjem lanskega leta, vidimo, da v pozitivni smeri izstopa HV Bela z 12 % boljšo strukturo prodaje, v negativni pa Valjarna debele pločevine. Zaostanek je 5,2 %. V primerjavi z novembrom 1987 vidimo, da je prav Valjarna debele pločevine najbolj izboljšala strukturo prodanih izdelkov, in sicer za 9 %.

Kumulativni rezultati nam kažejo, da smo v letu 1987 prodali 331.698 ton naših izdelkov po povprečni prodajni ceni 582.698 din za tono in iztržili 193.202 mio din neto realizacije. Če upoštevamo še storitve prevaljanja v višini 8.885 ton oziroma 646 mio din in realizacijo TOZD Tehnične dejavnosti v višini 5.343 mio din, je v obdobju januar-december 1987 znašala skupna neto realizacija 199.192 mio din oziroma 5 % manj, kot smo načrtovali.

Če pogledamo še prodajne rezultate po posameznih TOZD in jih primerjamo z družbenim načrtom, vidimo, da je TOZD Ploščati program zaostala za načrtovano količino prodaje za 13.265 ton oziroma 5,4 %, TOZD Okrogli program pa za 11.307 ton ali 10,4 %. V okviru TOZD Ploščati program so načrtovano količino prodaje dosegli oziroma presegli le v Valjarni bluming štekel in HV Bela ter v obratu Vratni podboji, kjer smo načrtovali le trimesečno obratovanje. Ostali obrati so zaostali za načrtovano količino prodaje. Zaostanek je bil največji v Valjarni debele pločevine (16 %), sledi pa ji HV Jesenice z 11 % zaostankom.

Znotraj TOZD Okrogli program smo prodali več, kot je predvideval gospodarski načrt, le v obratu Elektrod za 5 %, ostali obrati pa so zaostali za letnim planom prodaje. Zaostanek v Valjarni žice in profilov znaša 34 % zaradi ukinitve ene izmene, kar v gospodarskem načrtu nismo predvideli, v ostalih obratih pa se giblje med 4 do 10 %.

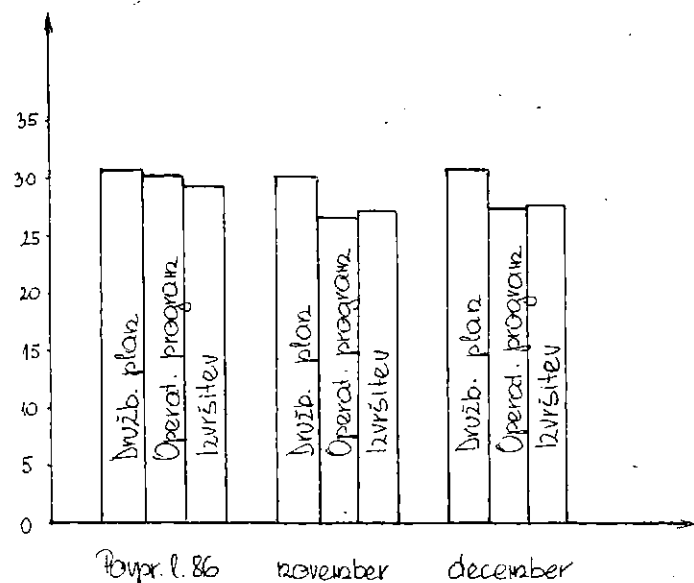
V letu 1987 je bila struktura prodanih izdelkov boljša od načrtovane le v obratu Žebjarne, vsi ostali obrati TOZD Okrogli program pa načrtovane strukture prodaje niso dosegli. V primerjavi z letom 1986 so rezultati mnogo boljši, saj so razen Valjarne žice in profilov vsi obrati TOZD Okrogli program izboljšali strukturo prodanih izdelkov.

Tudi v letu 1988 moramo stremeti za tem, da bomo dosegli načrtovano količino in strukturo prodaje, saj bomo le tako lahko zagotovili ustrezen poslovni rezultat.

Polona Marjanovič

Osnovna realizacija in prevaljanje

količina
v 1000t

Program samoupravnih aktivnosti v januarju

1. Pregled izvajanja sklepov prejšnje seje
2. Gospodarski načrt za leto 1988
3. Potrditev elaborata o popisu sredstev in njihovih virov na dan 31. decembra 1987
4. Volitve delegatov v organe upravljanja Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske Kranj za mandatno obdobje 1988 do 1990 (TOZD Družbeni standard in DSSS ne obravnavata)
5. Ocena samoupravnega informiranja in komuniciranja v temeljnih organizacijah in delovni skupnosti skupnih služb

Delavski sveti naj se sestanejo do 28. januarja, obvestila pa pošljejo na CSI do 2. februarja.

Kratki povzetki

K 2. točki:

Strokovna služba SEOI je pripravila predlog gospodarskih načrtov TOZD, DSSS in delovne organizacije Železarna Jesenice za leto 1988. Do 21. januarja jih bo poslala v vse temeljne organizacije in DSSS v obravnavo in sprejem.

K 3. točki:

Inventurne komisije, ki so jih imenovali delavski sveti TOZD (DSSS), bodo pripravile elaborate o popisu sredstev in njihovih virov na dan 31. decembra, in sicer:

- zaloge R-3,
- zaloge R-6,
- osnovna sredstva, denarna sredstva za naložbe in naložbe v teku,
- denarna sredstva, terjatve in obveznosti.

K 4. točki:

Marca letos poteče dvoletni mandat delegatom v organih upravljanja Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske Kranj. Zaradi reorganizacije temeljnih organizacij smo v Železarni Jesenice izvolili delegate aprila 1987. Svojo funkcijo so tako opravljali manj kot polovico mandata, zato so lahko ponovno izvoljeni še za eno mandatno obdobje, razen v TOZD Komerciala, ker dosedanji delegat ni več zaposlen v Železarni.

V skladu z mnenjem FRS predlagamo, da delavski svet vsake temeljne organizacije izvoli naslednjega delegata:

TOZD Talilnice — Boris Pesjak
TOZD Ploščati program — Bogdan Ravnik
TOZD Okrogli program — Matevž Malej
TOZD Tehnične dejavnosti — Roman Smolej
TOZD Komerciala — Greta Tomaš

K 5. točki:

Delavski svet Železarne je na svoji peti seji 14. februarja 1984 sprejel sklep, da delavski sveti TOZD, DSSS in delovne organizacije enkrat letno obravnavajo oceno uresničevanja samoupravnega informiranja in komuniciranja.

Oceno za TOZD in DSSS na osnovi »IZHODIŠČ IN VPRAŠANJ ZA OBLIKOVANJE OCENE« (pripravili so jih strokovni delavci CSI) ter določil pravilnika o samoupravnem informiranju in komuniciranju dolžna pripraviti vodstva TOZD in DSSS skupaj z vodstvi OO družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov. Seveda krog pripravilcev ocene nikakor ni omejen, zato naj se o izpeljavi te naloge dogovorijo v konkretnih temeljnih samoupravnih okoljih. Izhodišča in vprašanja za oblikovanje ocene so posredovana vodstvom TOZD in DSSS.

Ker priprava takšne ocene zahteva nekaj več časa, predlagamo, da se na dnevni red seje delavskega sveta uvrsti takoj, ko bo to mogoče, vsekakor pa na sejo delavskega sveta v mesecu februarju (tudi zato, da bi oceno lahko obravnavali in dopolnili tudi na sestankih SDS).

O vseh pobudah, rešitvah in problemih ter o drugih zadevah (kvaliteta zapisnikov, sklepov...), ki naj bi jih zajela celovita ocena informiranja (in jo bo obravnaval odbor za informiranje ter nato delavski svet Železarne), bo CSI na osnovi ocen, ki jih bodo pripravili v TOZD oz. DSSS organiziral razgovor s predstavniki vodstev TOZD in DSSS, samoupravnih organov in DPO.

Razpored dežurnih Železarne

OD 25. DO 31. JANUARJA

25. januarja, Vinko ROTAR, Transport, Jesenice, C. talcev 8 a, ☎ 82-792.
26. januarja, Albina TUŠAR, delovna skupnost skupnih služb, Blejska Dobrava 16 b, ☎ 84-403.
27. januarja, Martin ŠKETA, TOZD Ploščati program, Bled, Alpska 1, ☎ 77-130.
28. januarja, Lado ŠKETA, strokovni sodelavec PO, Bled, Alpska 1, ☎ 77-136.
29. januarja, Tomaž KAVČIČ, Vratni podboji, Radovljica, Langusova 39, ☎ 88-777.
30. januarja, Roman SMOLEJ, FRS, Jesenice, Heroja Verdника 36, ☎ 88-777.
31. januarja, Franc VIČAR, TOZD Okrogli program, Žirovnica, Rodine 51, ☎ 80-686.

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

Datum:	Dnevni:	Nočni:
Ponedeljek — 25. 1.	Vanda Eniko	Pavel Žmitek
Torek — 26. 1.	Janez Arh	Borut Cegnar
Sreda — 27. 1.	Jože Cej	Anton Kavčič
Četrtek — 28. 1.	Aleš Robič	Janez Faletič
Petek — 29. 1.	Alojz Slivnik	Mitja Benedičič
Sobota — 30. 1.	Ivan Mežik	Vlado Repe
Nedelja — 31. 1.	Berti Krapež	Janez Kovač

Služba obratne ambulante

Od 25. do 30. januarja bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik in III. obratna ambulanta — dr. Alenka Kralj — Odar.
POPOLDNE: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek.
V soboto, 30. januarja, samo dopoldne: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek.
ZOBNE AMBULANTE:
DOPOLDNE: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražišar in II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.
Za borce: od 7. do 8. ure.
POPOLDNE: III. zobna ambulanta — mag. dr. stomat. Bela Gazafi.
V soboto, 30. januarja, samo dopoldne: III. zobna ambulanta — mag. dr. stomat. Bela Gazafi.
V kartoteki obratne ambulante sprejemamo knjižice dopoldan od 6. ure do 10.30, popoldan od 12. ure do 17.30.
Urgentna ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 20. ure.

Dežurni v Vatrostalni

23. in 24. januarja, Rudi KLUKOVIČ, Mojstrana, Kurirska pot 9, ☎ v službi 83-916.

Dežurni Vatrostalne je v soboto od 6. do 12. ure na delovnem mestu, v prostem času do ponedeljka do 6. ure zjutraj pa je dežurni dosegljiv na domu.

Kadrovsko gibanje v decembru

INVALIDSKO UPOKOJENI: Julijan Avguštin, 1943, Strojni obrati — 16 let v ŽJ; Nail Bešič, 1946, Transportni obrati — 22 let v ŽJ; Nika Dolžan, 1931, Vzdrževalni obrati — 20 let v ŽJ; Jože Grubar, 1937, Jeklarna — 25 let v ŽJ; Janko Kenda, 1934, Hladna valjarna Jesenice — 29 let v ŽJ; Alojz Kosmač, 1934, Valjarna debele pločevine — 35 let v ŽJ; Ana Lihteneger, 1936, Družbeni standard — 32 let v ŽJ; Marjan Pristov, 1934, Valjarna bluming štekel — 31 let v ŽJ; Ranko Radovič, 1933, Livarna — 31 let v ŽJ; Metka Ravnik, 1943, kadrovski sektor — 27 let v ŽJ; Stanislav Špec, 1934, Valjarna debele pločevine — 31 let v ŽJ in Anton Zupan, 1934, Energetski obrati — 8 let v ŽJ.
UMRL: Oto Markun, 1934, Strojni obrati — 34 let v ŽJ.

PREGLED ODSOTNOSTI V PRETEKLEM LETU

TOZD/DS	število delavcev	bolniška odsotnost %	porodniška odsotnost %	redni letni dopust %	ostala odsotnost %	skupna odsotnost %
Talilnice	917	5,58	0,27	9,97	0,87	16,69
Ploščati program	1129	7,44	0,30	9,79	0,86	18,39
Okrogli program	883	7,32	1,38	9,94	0,90	19,54
Tehnične dejavnosti	1948	5,31	0,53	9,88	0,97	16,69
Komerciala	157	3,69	3,23	10,01	0,52	17,45
Družbeni standard	196	6,99	7,67	9,10	0,46	24,22
DSSS	979	4,14	2,50	9,85	1,08	17,57
Železarna	6209	5,85	1,18	9,86	0,91	17,80

PREGLED ODSOTNOSTI V DECEMBRU

TOZD/DS	število delavcev	bolniška odsotnost %	porodniška odsotnost %	redni letni dopust %	ostala odsotnost %	skupna odsotnost %
Talilnice	862	5,39	0,29	9,11	0,82	15,61
Ploščati program	1146	8,20	0,46	8,52	0,58	17,76
Okrogli program	893	5,67	1,65	10,28	0,88	18,48
Tehnične dejavnosti	1952	4,44	0,34	11,92	0,64	17,34
Komerciala	157	1,88	1,97	9,16	0,27	13,28
Družbeni standard	186	8,90	7,45	7,29	0,73	24,37
DSSS	970	3,89	3,08	8,71	0,97	16,65
Železarna	6176	5,45	1,23	9,94	0,73	17,35

Obvestilo

Zveza inženirjev in tehnikov občine Jesenice organizira v sredo, 27. januarja, ob 18. uri v spodnjih prostorih Kazine predavanje z naslovom: »Uporaba procesnega računalnika v Jeklarni 2 in optimalno vodenje elektro energije«.

Predavali bodo: Franc Novak, Iztok Polak in Aleš Soklič.

Vljudno vabljeni!

Napadi na družbeno lastnino (4)

Odbor samoupravne delavske kontrole Železarnice Jesenice je na svoji prvi seji 15. januarja 1988 obravnaval tudi mojo pobudo za ugotavljanje disciplinske odgovornosti direktorja splošnega sektorja Iva Voha. Pobudo sem utemeljeval z dejstvom, da je Ivo Voh kot delavec s posebnimi pooblastili in diplomirani jurist v odgovorih na delegatska vprašanja, ki jih je pripravil za delavski svet delovne skupnosti (bil je 18. novembra 1987), zavestno zavedel samoupravne organe in preprečil sprejetje ustreznega sklepa. Ivo Voh namreč nikjer ni navedel, da se v Železarni dogajajo nepravilnosti pri izločanju osnovnih sredstev iz uporabe. V zvezi s tem sem na seji dodatno opozoril še na 202. člen statuta TOZD, ki se dobesedno (prvi odstavek) glasi takole: »Delavci, ki so po določbah tega statuta obvezni skrbeti za obveščanje, storijo hujšo kršitev delovne obveznosti, če prekršijo določbe o rokih, zavestno dajejo napačne podatke ali zamlajajo take, ki utegnejo vplivati na odločitve.«

Pobuda je bila po dolgotrajni razpravi, v kateri so sodelovali skoraj vsi člani odbora, vključno s predsednikom poslovnega odbora Borisom Bregantom, zavržena na osnovi utemeljitve Janeza Poljšaka, podpredsednika poslovnega odbora za kadrovske, sociološke in pravne področje, da je treba upoštevati predvsem to, v kakšni smeri je bilo delegatsko vprašanje zastavljeno in da se je Ivo Voh pri svojih odgovorih držal smeri, ki jo je začrtalo delegatsko vprašanje.

Delegatsko vprašanje, zapisano v sklepih 3. seje delavskega sveta delovne skupnosti z dne 29. oktobra 1987, se glasi takole: »SDS CSI je postavila naslednje delegatsko vprašanje (...). 12. 2. Zahteva pojasnila, koliko so resnične govorice o kraji cisterne, (...), nakupu elektromotorja preko male prodaje za zasebno električno v Mojstrani (...)?«

Taka Poljšakova utemeljitev postavlja vrsto vprašanj, ne le v vezi s tako imenovanimi delegatskimi vprašanji temveč nasploh, v zvezi z vprašanji, pobudami, predlogi, stališči samoupravnih delovnih skupin. Ob formulacijah, ki jih najdemo v zapisnikih SDS (pa tudi samoupravnih organov!) moramo v prvi vrsti imeti pred očmi kvalifikacijsko strukturo skupine, pogoje, v katerih se sestajajo, čas, ki ga imajo na razpolago, da se opredelijo do marsikdaj zelo zahtevnih vprašanj, in seveda tudi kvaliteto informacij (ki so vse prevečkrat sfirizirane, dozirane, enostranske), ki naj bi omogočile jasne predstave o problemih in rešitvah. Po drugi strani pa se dogaja, da opozarjajo na probleme, ki jih čutijo v vsej njihovi neposrednosti, ki so jim blizu in zato jasni, pa se zato premalo trudijo, da bi jih jasno predstavili drugim, tistim, ki so od njih bolj oddaljeni in jih ne poznajo, imajo pa možnost, da vplivajo na njihovo reševanje.

Vprašanja SDS — tudi delegatska — moramo zato jemati predvsem kot nekatere signale, sicer precej nejasnim in zabrisanim pomenom, ki pa nas opozarjajo na določene probleme, nezadovoljstvo ipd. v nekem okolju; signale, kijih je treba kljub še tako nerodni ali celo dvomni formulaciji registrirati in nanje reagirati s korektnim odgovorom. Odgovorom, ki mora najprej pokazati na vzroke za neko stanje ali pojav, da bi jih bilo mogoče odpraviti in ga tako sanirati.

Je bil Vohov odgovor usmerjen na sanacijo stanja? Je delavskemu svetu omogočil, da se postavi v funkcijo samoupravne delavske kontrole, da ugotovi kršitve pri izvajanju »Navodila za izločitev osnovnih sredstev«, se postavi v bran zakonitosti, pravnega reda, družbene lastnine in predlaga ustrezne ukrepe? — NE!

Vsekakor ne bi Vohu očital ne zavajanja, ne zamlajanja podatkov, ki »utegnejo vplivati na odločitve« — to sem povedal tudi na seji delavske kontrole — če bi bil njegov odgovor približno takšen: Tako cisterna kot elektromotorji so osnovno sredstvo Železarnice. Način njihove izločitve iz uporabe, ki je lahko prepis, odprodaja ali likvidacija, je urejen s temi in temi predpisi. Tako v enem kot v drugem primeru je prišlo do grobega kršenja teh predpisov; v drugem se to dogaja celo že daljše obdobje. Za pravilnost izločanja osnovnih sredstev so odgovorne te in te osebe. Ker se niso držale predpisov, sledi takšen in takšen postopek. Delavskemu svetu zato predlagam, da sprejme naslednji sklep:...

V nasprotju s takšno strukturo možnega odgovora na delegatsko vprašanje, pa Vohov odgovor omogoča domnevo, da je pri nas v Železarni mogoče odpeljati neko osnovno sredstvo (bodisi cisterno, elektromotor ali kaj drugega) kar tako, brez ponudbe drugi TOZD, licitacije, objave, da le pri nekom urediš nekaj-

šne papirje (Zupan je »vedel, da za odkup cisterne še nima urejenih dokumentov«), ali pa greš kar na malo prodajo in ga odkupiš po postopku, ki je »po zagotovitvi oddelka osnovnih sredstev enak postopku kot ga že vseskozi uporabljajo za odprodajo osnovnih sredstev te vrste«, to je brez objave, ponudbe drugih TOZD, licitacije. Slo naj bi torej za nekatere ustaljene postopke, v katerih razsežnost in globino se ne kaže spuščati.

Četudi pustimo ob strani vprašanje, če je Voh, hote ali nehoče usmeril pozornost delavskega sveta v stran od kršitve predpisov o izločitvi osnovnih sredstev k neurejenim papirjem in ustaljenim postopkom, menim, da se mora tudi pri odgovorih na delegatska vprašanja spoštovati načelo 456. člena zakona o združenem delu, po katerem morajo »organi OZD zagotoviti redno, pravočasno, resnično, popolno in po obliki in vsebini dostopno obveščanje delavcev o (...), kakor tudi o vseh drugih vprašanjih, ki so pomembna za upravljanje, odločanje in uresničevanje samoupravne delavske kontrole«.

Vohov odgovor v zvezi s cisterno in elektromotorji je glede resničnosti in popolnosti prav gotovo vprašljiv. Vohova informacija je nepopolna, kajti »v vsebino ne zajame vseh potrebnih podatkov o pojavu, temveč le nekatere podatke in s tem ne daje objektivne podobe pojave« (Ilič, Psihosociološki aspekti informiranja, stran 49). V vsebino niso bili zajeti vsi relevantni, primarni podatki o določenem pojavu, zato namen informacije ni bil v celoti uresničen (Ilič, stran 47). Prav tako lahko ugotovimo, da pojav ni bil realno in pravilno osvetljen in prikazan v dejanskih razsežnostih (Ilič, str. 46). V odgovorih na delegatska vprašanja, ki jih lahko preberemo v skupščinskem »Poročevalcu«, takšnih pomanjkljivosti prav gotovo ne bi odkrili (čeprav je po drugi strani res, da so tudi sama vprašanja dosti bolj precizno postavljena kot naša).

V prid ugotovitvi, da bi se z vprašanjem izločanja osnovnih sredstev iz uporabe v našem kolektivu (pa tudi s samim informiranjem, oblikovanjem sklepov itd.) kazalo nekoliko resneje ukvarjati, naj navedem še naslednji primer iz sklepov delavskega sveta TOZD Tehnične dejavnosti (7. seja, 21. avgusta 1987): pod točko »Likvidacija osnovnih sredstev Transporta« (ob tem opozarjam, da likvidacija ni ne prenos, ne od-

prodaja) preberemo, da je »delavski svet sprejel sklep o likvidaciji osnovnih sredstev Transporta, ki so dotrajana, in sicer: sledijo nekateri podatki o dveh v celoti odpisanih kamionih »Roman IK-152NK letnika 1982 in 1983, nato pa še podatki za »osebni avto Zastava lada 1300 S« letnik 1984, ki je bila kupljena za 1.440.699 din in s tako imenovano »sedanjo vrednostjo« 566.162 din (ne

pri kamionih, ne pri avtu ni podatkov o prevoženih kilometrih). Sledi zapis: »Vozila so v nevoznom stanju. Ostale stroške poravnava zavarovalnica Triglav.« In drugače nič. — Je »lada« končala, potem ko je nekdo uredil papirje, po ustaljenem postopku v nekih privatnih rokah? Smo (nerevaloriziranih?) 566.162 din sedanje vrednosti vrgli stran?

Božidar Lakota

V Jeklovleku so dobro delali

V prejšnji številki Železarja nas je razveselila novica, da so imeli v Jeklovleku v decembru rekordno proizvodnjo, saj so operativni program skupne proizvodnje presegli za 14,5 odstotka, končne za prodajo pa za 24,3 odstotka. Tudi med letom so delali dokaj dobro, saj so letni gospodarski načrt izpolnili 99,3 dostotno, kar pomeni 180 ton primanjkljaja (gospodarski načrt je bil za deset odstotkov večji kot leta 1986). Operativni plan so izpolnili 102,3 odstotno, odpremili pa so 25.234 ton izdelkov ali 97 odstotkov.

Srečo Mežnar, obratovodja Jeklovleka, vodja proizvodnje Anton Klemenc in vodja priprave dela Tone Noč so nam prikazali poslovanje Jeklovleka skozi leto 1987. Zaradi zamud pri montaži vlečnega stroja VS 20 so imeli ob prvem polletju izgubo, ob devetmesečju so načrt dosegli. Zaradi pomanjkanja naročil za debelejšje dimenzije so v oktobru in novembru dosegli znižani operativni načrt, decembrski načrt pa so presegle.

Izreden decembrski rezultat je predvsem posledica zelo ugodnih naročil, saj so bila večinoma za avtomatna jekla zelo ugodnih dimenzij in kvalitete ter za količinsko velike serije. Tudi delež izvoza v skupni proizvodnji je bil velik (54,1 %), načrtovani izvoz za leto 1987 pa so presegle za 12,6 odstotka.

Za decembrsko rekordno proizvodnjo je treba najbolj pohvaliti delavce Jeklovleka, ki so bili občasno pripravljeni delati tudi po dvanajst ur na dan. Tudi Valjarna žice in profilov se je zelo prilagajala potrebam Jeklovleka, tu pa so se trudili, da so z dodatnim delom nekaj naredili tudi iz manj zahtevnih in primernih kvalitete vložka.

Osnovni problem je še vedno kvaliteta površine profilov, ker imajo zaradi tega prekomerni izmeček in nižji izplen. Zahtevnost kupcev je vedno večja, zato število reklamacij narašča. V Jeklovleku je delež izmečka pet odstotkov, osnovni razlog za to pa so jeklarske in valjavske napake in napake pri predelavi. Njihova naloga je, da zmanjšajo izmeček predvsem s svojim boljšim delom, vendar si želijo, da bi se tudi kvaliteta vložka izboljšala.

Glede na ceno svojih izdelkov je Jeklovlek na tretjem mestu v Železarni, zato je žalostno, da je takšen obrat adjustaža v proizvodni verigi. Preveč draga izkušnja je, če po končanem proizvodnem postopku ugotovimo, da vložni material ni bil dober. V Valjarni žice in profilov se tega že zavedajo, v obeh jeklarnah in ostalih valjarnah pa žal še premalo.

Lilijana Kos

Železarski globus

ŠPANIIJA

Španske železarske družbe se zelo zanimajo za nov postopek izdelave surovega jekla z direktno redukcijo, imenovan Corex. V železarni Bilbao sta ga predstavila Voest Alpine in Korf Engineering. Po predvidevanjih obeh podjetij naj bi za letno proizvodnjo 230.000 — 300.000 ton surovega jekla morali vložiti 250 dolarjev za tono izdelanega surovega jekla. Obrabe z letno proizvodnjo zmogljivostjo 1 mil. ton surovega jekla načrtujejo šele za obdobje 1990 — 1992.

ARGENTINA

Argentinska železarska družba Acindar je v septembru instalirala novo napravo za kontinuirno vlivanje jekla. Dobavila jo je družba Concast Canada Inc. Z redno proizvodnjo bo naprava pričela v juniju prihodnjega leta.

Pregled sestankov SDS

(IZ PROGRAMA SAMOUPRAVNIH AKTIVNOSTI ZA DECEMBER — nadaljevanje)

TOZD PLOŠČATI PROGRAM

Iz OBRATA HLADNA VALJARNA BELA smo prejeli zapisnike SDS žarilnica 1, 2, 3 in 4, adjustaža in strojna adjustaža 1, 2 in 3 ter valjarna 1, 2 in 4. SDS žarilnica 1 je pod točko »razno« razpravljala o medsebojnih odnosih. SDS žarilnica 3 v zvezi s »problematiko množične inventivne dejavnosti« pripominja, da »imamo kopico popisane papirja, izvajamo pa zelo malo«. SDS žarilnica 4 v zapisniku v zvezi z inovacijsko problematiko posebej navaja, da z inovacijskimi predlogi težje prodrejo tisti delavci, ki so po rangi nižji od delovodij in da svojih inovacijskih idej niti »ne znajo« niti »ne upajo« prijaviti, ker se boje posmeha ob morebitnem neuspehu. Podcenjevanje in nezaupanje do avtorjev inovacijskih idej — tako s strani vodstva kot tudi samih sodelavcev — je po mnenju SDS preveliko. Vendar pa bi kljub temu k spodbujanju takih prizadevanj lahko največ in z najmanj truda prispevala vodja oddelka in vodja proizvodnje. Kako? 1. Z doslednim izvajanjem inovacijskega pravilnika (določbe o konkretni odgovornosti oseb v zvezi z realizacijo inovacijskih in drugih koristnih predlogov) in 2. kot osebe z največ strokovnega znanja v oddelku. Na sestanku je bila dana tudi pobuda za ustanovitev kvalitetnega krožka. Pri njegovem delu naj bi se opirali na izkušnje tistih okolij, ki takšne krožke že imajo. Pod »razno« so se pogovarjali o kvalitetni problematiki v oddelku in o bolj varnem delu z žerjav. SDS adjustaža 1 in strojna adjustaža 1 ugotavljata, da »določena vprašanja iz prejšnjega sestanka še vedno niso rešena.« Pod razno sta podprli sklepe obnega zbora sindikata v zvezi z nagrajevanjem. Predlagata tudi, v zvezi z nadurnim delom, da bi bili glede na opravljeno delo vsi v Železarni enotno vrednoteni. Vzrok za to je predvsem naslednji pomislek: opažajo namreč, da sedaj nekateri delajo do konca dne, drugi pa Železarno zapustijo že ob dvanajsti uri (ob sobotah). Opozarjajo tudi na pomanjkanje klobučevine za SSSL linijo in na preveliko obremenitev s transportom oziroma prehodi v adjustaži. Na več pomanjkljivosti v oddelku opozarja tudi SDS adjustaža 2 in strojna adjustaža 2. Tako na primer, da v adjustaži ne gori večje število žarnic, da je na SSSL v okvari sistem za mazanje, da so etikete za pisanje podatkov slabe kvalitete (lepilo!), da na stopnicah za dostop na žerjav ni luči. Vprašujejo tudi, kdaj bo narejen transportni prečni voz za prevoz »dinamo« iz hale B in kaj bo z materialom, za katerega že dolgo ni kupca. SDS adjustaža 3 in strojna adjustaža 3 pa imata naslednja vprašanja: Zakaj na nekaterih linijah prihaja do pomanjkanja vložka? Kaj je z manjkajočimi urami, kadar režeta in obenem adjustirata samo dva delavca na NSSL liniji? Kdo je zadolžen za menjavo gum na vilicarjih: voznik ali delavec, ki je zadolžen za popravilo vili-

čarjev? Predlagajo tudi, naj se skrajša čakalna doba za pranje oblek in spremeni normativ zaščitnih sredstev, predvsem glede nogavic in srajc (o tem se želijo pogovoriti z varnostnim tehnikom Bizjakom). Zaradi varnosti naj bi se prepovedal prevoz s tovornjaki skozi adjustažo. V adjustaži je treba popraviti tudi boiler za toplo vodo, v kopalnicah pa namestiti sušilec za lase. Izboljšati je treba kvaliteto remontov (prevzem linije naj bo po končanem remontu in tedaj naj se tudi podpiše zapisnik). Vozniki vilicarjev so predlagali, naj se na tehtnici v obratu odklopi telefon, ker povzroča motnje pri delu. SDS valjarna 1 opozarja, da niso prejeli odgovorov na vprašanja, ki so jih postavili na prejšnjem sestanku. Odgovorov ni prejela tudi SDS valjarna 4.

Iz OBRATA HLADNA VALJARNA JESENICE smo prejeli zapisnike SDS vodstvo obrata, hladna valjarna 1, 2 in 3, adjustaža hladne valjarne, skladišče TVT, žarilnica 1, 2, 3 in 4, lužilnica ter karisti. Na sestanku SDS vodstvo obrata je bila pod točko »pregled sklepov prejšnje seje« dana pripomba v zvezi z osebnimi dohodkom delavcev, ki so zaposleni na »administrativnih delovnih mestih«, da so »zaostali v nivoju«. Ugotovili so tudi, da je bila »proizvodnja v novembru, decembru in v letu 1987« v okviru operativnega plana dosežena oziroma presežena, kar ocenjujejo — glede na slabe pogoje dela — kot uspeh (posebno, ker je kvaliteten in dimenzijski asortiment v redu). Svoje interne probleme so — tako kot tudi druge SDS — obravnavali pod posebno točko. Njihova ocena je taka: »Zaradi vedno večjih zahtev kupcev se postavljajo v ospredje pogoji za delo, ki so slabi: stari stroji, premalo strokovnega kadra (visokošolskega, pa tudi drugega), slabši vložek itd. Pri takih pogojih se zahteva normalno delo, premalo ali pa nič se ne ugotavlja rentabilnost v obratih ali TOZD, ki so imeli ali imajo v teh pogledih boljše pogoje.« Za inventivno dejavnost pravijo, da je pri njih nekoliko v zaostanku. Vzrok naj bi bili slabi pogoji za delo ter premajhna aktivnost pri uresničevanju izdelanih predlogov. SDS hladna valjarna 1 v zvezi z oceno proizvodnih rezultatov navaja, da bi kvaliteto na valjarskih strojih lahko popravili, da pa na škarijah, »takih kot so sedaj«, tega ni mogoče pričakovati. Bolj konkretno so svoje stališče izrazili pri obravnavanju interne problematike. Takole pravijo: »Glede reklamacij smo mnenja, da s tako lužilnico in vložkom (predvsem dinamom HVT, ki ga na Beli zavrzajo) ne bo boljših rezultatov. Kar se tiče škarij, pa tako sami veste, koliko časa čakamo remont na škarijah 2! Kar se pa plana tiče, mislimo, da glede na naročila (količino in asortiman) več nismo mogli narediti. Že 23. januarja 1987 smo rekli, da bi 25.000 ton dosegli, če se bodo spreminila naročila in če bo več materiala luženega v HVB (kar pa ni bilo uresničeno). Inovatorje je po njihovem mnenju treba podpirati in jim omogočiti, da čimprej uresničijo svoje ideje. SDS hladna valjarna 2 v zvezi s proizvodnjo omenja probleme z naročili, potrebo po ustavitvi strojev in premostitvi v druge pododdelke (kar vse pa je bilo sprejeto z razumevanjem). SDS tudi ugotavlja, da so reklamacije v letu 1987 porasle kar za 50 odstotkov. Menijo, da so za porast reklamacij precej krivi sami (dimenzija odstopa od tolerance, slab roz), nekaj pa je tudi zunanjih vzrokov (slab vložek, delo drugih pododdel-

kov: luženje, žarjenje). Svoje delo bodo skušali izboljšati, saj se zavedajo, pravijo, »da za slabo delo ni velikega plačila«. Tudi SDS hladna valjarna 3 v zvezi z reklamacijami opozarja predvsem na problem škarij. V zvezi z »razrezovanjem na škarijah je sicer mogoče govoriti o objektivnih in subjektivnih razlogih, vendar pa — pravijo — dokler bo s škarijami stvar taka, bo stanje enako. In dodajajo: »Če pa nekdo misli, da so delavci na škarijah nesposobni bolj delati, naj jih zamenjajo z boljšimi.« SDS adjustaža HVJ pri pregledu izvajanja sklepov prejšnjega sestanka izraža svoje zadovoljstvo, da se je problem ogrevanja jbrata končno rešil, tako da bodo sedaj lahko delali v »vsaj približno normalnih delovnih pogojih«. Opozarjajo pa na ureditev kopalnice (tuši, pipe, pomanjkanje tople ali mrzle vode). Nadurno delo je po njihovem mnenju treba omogočiti v primerih, ko se pojavi potreba v proizvodnji. Največ pripomb so imeli glede osebnih dohodkov. »Če se to ne bo uredilo tako, kot piše v gradivu«, pravijo, »se lahko srečamo z revoltom delavcev.« Sedanji OD (sestaneč je bil 22. decembra 1987) ne zadošča niti za minimalne življenjske stroške. Vzrok za reklamacije je po njihovem mnenju na eni strani »človeški faktor«, na drugi pa zastarela osnovna sredstva. Problem bi bilo mogoče rešiti, pravijo, z uskladjitvijo osebnih dohodkov in z minimalnim vlaganjem v osnovna sredstva (nove škarje, linija, še en ojačevalni stroj). Možno pa bi bilo tudi znižati proizvodnjo in zares delati kvaliteto namesto kvantiteto. SDS skladišče TVT pripominja, da inovacijski dejavnosti dajemo premajhen poudarek. Treba bi jo bilo v večji meri propagirati in z neposrednimi podatki utemeljeno dokazati prihranke. SDS žarilnica 1 »misli, da bi se morali vsi zaposleni zaradi okrog 160 reklamacij v lanskem letu dobro zamisliti, kako bomo delali, da bomo imeli sploh še kaj dela«. SDS žarilnica 2 je zahtevala na prejšnjem sestanku, da OSDC oceni »situacijo glede premij in faktorjev za izračunavanje«. Odgovora še vedno ni dobila. Ponovno predlagajo, naj se na pettonski žerjav montira pod reductor lovilec olja. V zvezi z inovacijsko problematiko so sicer izpolnili anketni list, očitno pa jim žilica ni dala miru, da ne bi še v zapisnik zapisali naslednje (celo podčrtane) pripombe: »Naša utopistična ugotovitev pa je, da bi bila najbolj koristna množična inventivna dejavnost, če bi vsakdo opravljal svoje delo tako, kot je treba.« SDS žarilnica 4 je na vprašanje, zakaj ni bilo sindikalnega piknika, prejela odgovor, da je tako odločil IO OOS. Glede inovacijske dejavnosti pa meni, da je problem v tem, ker je s predlogi težko prodreti. SDS karisti pod točko »pregled izvajanja sklepov prejšnjega sestanka« opozarja na problem osebnih dohodkov. Večji premik bi moral biti prav pri osebnih dohodkih voznikov vilicarjev, ker so v razmerju do drugih v obratu najnižji (najnižji je le malo večji kot OD čistilk). Pod razno SDS ugotavlja, da bi zaradi manjkajočega voznika vilicarja na nočni izmeni bilo treba poklicati na odgovornost tistega, ki je to situacijo zakrivil, ne pa da slaba luč pade na celotno delovno skupino. Upajo, da se to ne bo več ponovilo.

(se nadaljuje)

Center za samoupravljanje in informiranje — Božidar Lakota

Delo skupne disciplinske komisije v preteklem letu

Med številnimi oblikami odgovornosti, ki se prepletajo v delovnem razmerju, je prav gotovo ena najpomembnejših tudi disciplinska odgovornost. Vsakemu delavcu njegovo delo nalaga obveznosti in če teh ne izpolnjuje oziroma jih krši, mora biti odgovoren. Tema, ki jo vsi prav dobro poznamo in o kateri predvsem v zadnjem času tudi veliko razpravljamo.

Pa pogledjmo, kako smo v letu 1987 izpolnjevali svoje delovne obveznosti:

Direktorji TOZD in sektorjevi so v lanskem letu vložili 425 zahtevkov za uvedbo in vodenje disciplinskega postopka. Pozneje je bilo 5 zahtevkov umaknjenih. 47 delavcev je v lanskem letu večkrat kršilo delovno obveznost in je bilo zanje uvedenih več disciplinskih postopkov.

Največ zahtevkov je bilo vloženo iz TOZD Ploščati program (115), sledijo TOZD Talilnice (113), TOZD Tehnične dejavnosti (91), TOZD Okrogli program (69), delovna skupnost skupnih služb (29), TOZD Družbeni standard (7), iz TOZD Komerciala pa je bil vložen le en zahtevek. Če primerjamo te podatke po obratih, je bilo daleč največ kršiteljev iz Jeklarne 1 (91), saj je bilo na primer iz Valjarne debele pločevine, ki je na drugem mestu, le 40 kršiteljev, ostali obrati pa si sledijo po naslednjem vrstnem redu: Hladna valjarna Bela (32), Vzdrževanje (31), Transport (28), Žičarna (24), Valjarna žice in profilov (23), Valjarna bluming štel (22), Remontne delavnice (18), Hladna valjarna Jesenice (16), Elektrode (15), Plavž (8), Jeklarne 2 (8), Strojne delavnice (8), Energetika (6), Livarna (6), Profilarne (5), Jeklovke (5), Žebjarne (2). V lanskem letu edino za obrat Vratni podboji ni bil vložen noben zahtevek, nekoliko pa izstopa podatek, da je bilo za naš nov obrat Jeklarne 2 vloženo že 8 zahtevkov.

Med kršitvami delovne obveznosti prevladujejo neopravičeni izostanki (167 primerov), ostale kršitve pa si sledijo po naslednjem vrstnem redu: zapuščanje ŽJ na nedovoljenem mestu (54), neizpolnjevanje, malomarno opravljanje delovnih nalog (43), vinjenje, prinašanje alkohola (41), zapuščanje dela brez odobrenja, puščenje stroja brez nadzora (27), tatvina, prilaščanje sredstev za delo ali materiala (21), odklonitev delovnih nalog brez opravičenih razlogov (19), žalitve, obrekovanja, grožnje in fizični napad (9), oviranje delovnega procesa, nedovoljena dejanja med delovnim časom (8), zamujanje, predčasno odhajanje več kot 3 - krat (6), zloraba položaja, prekršitve danega pooblastila (5), povzročitev imovinske škode (4), opustitev ukrepov za varstvo pri delu (4), odklonitev dela v prostih dneh (4), zloraba žigosne kartice (2), povzročanje nereda in pretepa (2), odgovorni delavec ni odstranil z dela vinjenega delavca (2), zloraba bolniške odsotnosti (2), zamujanje, predčasno odhajanje do 3 - krat (2), neupravičena uporaba delovnih sredstev (1), nesklicavanje, neudeležba SDS (1), dajanje neresničnih podatkov, prikrivanje resnice (1).

Disciplinska komisija je imela 62 obravnav, na katerih je obravnavala 413 primerov kršitev delovnih obvez-

nosti. V tej številki je zajetih tudi 31 zahtevkov iz leta 1986, iz preteklega leta pa je ostalo neobrnanih 30 zahtevkov. Komisija je sprejela tudi 15 sklepov o ustavitvi postopka (umik zahtevka, zastaranje, prenehanje delovnega razmerja delavca). Na eni obravnavi je bilo povprečno obravnavanih 8 delavcev, v 22 primerih pa je morala obravnavo zaradi pomanjkanja dokazov preložiti. V enem primeru je bila izvedena tudi obnova postopka.

In kakšne ukrepe je komisija izrekla za kršitve v preteklem letu:

Največkrat je bil izrečen ukrep prenehanje delovnega razmerja ali preklic pogodno odloženega prenehanja delovnega razmerja (96), sledijo pa: prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo 6 mesecev 64 - krat, pogojno za dobo treh mesecev 57 - krat, javni opomin 50 - krat, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega leta 42 - krat, opomin 22 - krat, denarna kazen in prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo 9 mesecev 6 - krat, razporeditev k drugim delovnim nalogom 2 - krat in po enkrat prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo sedem oziroma en mesec.

Komisija je v 43 primerih ugotovila, da delavec ni odgovoren za očitno kršitev delovne obveznosti, v devetih primerih pa je delavca oprostila.

Na izrečene ukrepe disciplinske komisije je ugovarjalo 22 delavcev in en direktor sektorja. Odbori za prošnje in pritožbe ter varstvo pravic v TOZD in delovni skupnosti skupnih služb so v osmih primerih potrdili disciplinski ukrep, v osmih pa spremenili (v vseh primerih so izrečeni ukrepi prenehanje delovnega razmerja ali preklic pogodno odločili za določeno dobo), v enem primeru so razveljavili odločbo disciplinske komisije, pet ugovorov pa še ni obravnavanih.

Glede na izrečene ukrepe disciplinske komisije in odločitve odborov o ugovorih je v letu 1987 prenehalo delovno razmerje 88 delavcem.

V letu 1987 je bilo precej težav zaradi nepravilnega vročanja in vračanja disciplinske dokumentacije, kar je oviralo delo disciplinske komisije. Pogosto se je tudi dogajalo, da se priče niso udeležile obravnav, zato je bilo potrebno 22 - krat preložiti obravnavo zaradi pomanjkanja dokazov. Zgodilo se je tudi, da se priče tudi nadaljevanja obravnav niso udeležile.

Pomanjkljiva je tudi dokumentacija, s katero je uveden sam disciplinski postopek. V zahtevkih so največkrat navedene samo kršitve, ne pa tudi posledice in motnje, ki so nastale zaradi kršitev, priče, očitvidi posameznih dogodkov, ostali dokazi. To povzroča veliko problemov, nejasnosti in porabo časa. Če bi bili torej zahtevki taki, kot bi morali biti,

bi disciplinska komisija lažje obravnavala posamezne primere in ugotavljala dejansko stanje.

V temeljni organizaciji se še vedno premalo uporabljajo določila o odškodninski odgovornosti delavcev, čeprav se nanjo nanaša precej kršitev, ki so najbolj pogoste. V lanskem letu sta bila vložena le dva taka zahtevka.

V primerjavi z letom 1986 je bilo lansko leto vloženo 181 zahtevkov manj, temu primerno je bilo izrečenih tudi manj ukrepov in vloženo manj ugovorov.

Kljub manjšemu številu vloženo zahtevkov pa je komisija v primerjavi z letom 1986 kar v 20 primerih več ugotovila, da delavec ni odgovoren za očitno kršitev delovne obveznosti, v večini primerih pa je delavca tudi oprostila in ustavila postopek. Ti podatki še bolj potrjujejo dejstvo, da je potrebno natančno pripraviti dokumentacijo za uvedbo postopka, preveriti posamezne podatke še pred uvedbo, poiskati očitvidce in priče, skratka ugotoviti in storiti vse tisto, kar bo pripomoglo k ekonomičnosti, hitrosti in enostavnosti postopka. Ob tem bo tudi komisija lažje ugotovila dejansko stanje posamezne kršitve in se pravilneje odločila, kar je tudi v interesu vseh delavcev Železarne.

Od januarja dalje bo disciplinska komisija v Železarni redno mesečno objavljala svoje dokončne odločitve glede kršitev, zato je prav, da o njih razpravljamo in sproti razčistimo vse nejasnosti ali vprašanja, pri tem pa bodimo odkriti in realni, saj z nepreverjenimi govoricami lahko več škodujemo kot koristimo.

Ob koncu pa še informacija, da je zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o združenem delu, ki velja od 1. januarja 1988, prinesel spremembe tudi na področju disciplinske odgovornosti in na določenih področjih precej zaostreje odgovornost delavca za izpolnjevanje delovnih obveznosti.

Skupna disciplinska komisija — Z.V.

PRIPRAVLJENOST

JE VEDNO BOLJŠA

KAKOR GOLO PRIČAKOVANJE

(TITO)

Vojna kirurgija

Kirurški posegi so opisani neposredno tako, da omogočajo hitro in uspešno delo kirurgu v težkih vojni razmerah. Knjiga je skupno delo več avtorjev — kirurgov iz klinike za plastično kirurgijo, klinike za kirurške bolezni vojno medicinske akademije, inštituta za eksperimentalno medicino in inštituta za vojno medicinsko znanstveno informacijo in dokumentacijo.

Monografija je edinstvena in je bila ugodno ocenjena tudi na tujih medicinskih akademijah tako v Nemčiji, Franciji, Švici, Nizozemski, Sovjetski zvezi in v Združenih državah Amerike.

Vojna kirurgija je veja medicine, ki se ukvarja z nastankom in praktičnim zdravljenjem vojnih poškodb. V splošno ljudski obrambni vojni, kjer ni več razlike med bojiščem in zaledjem, se pojem vojaka širi na vse državljane s pripadajočimi nezadovoljivimi vojnimi težavami. Duševne obremenitve delujejo na celoten organizem. Telesna in duševna izčrpanost, skrajno slaba namestitve, zanemarjena osebna in skupinska higiena, pomanjkljiva prehrana, predvsem pomanjkanje beljakovin in vitaminov, vpliv delovanja radiološko, biološko in kemijskih agensov, neugodne vremenske razmere (mraz, sneg, dež) — vse to pogojuje izjemna stanja, ki jim počasi tudi »jekleni« klonijo.

Posebni pogoji, v katerih vojna kirurgija deluje, so naslednji:

- množičnost poškodb, ki narastejo do neslutnih razmer in prav zaradi tega je vojna duševna (travmatska) epidemija,
- presenečenje in trenutni porast množičnih poškodb na več mestih hkrati ali kjer koli v državi,
- različnost poškodb (opeklina, zmečkanine, prestrelnine, radiološko sevanje, kemijsko zastrupljanje in širjenje nalezljivih bolezni), vse to privede do znakov skupnega poslabšanja,
- neenakomeren dotok poškodovanih v bolnišnice, posebno po jadrskem, biološkem in kemijskem napadu,
- daljše okrevanje in zdravljenje zaradi težjih poškodb,
- povečana ogroženost in ranljivost sanitetnih in zdravstvenih ustanov, nenadne in pogoste spremembe vojne sreče,
- nujnost evakuacije (umika) večjega števila ranjenih v zaledju,
- težki pogoji kirurškega dela zaradi pomanjkanja primernih prostorov, osvetlitve in tople vode ter stalne nevarnosti pred napadi.

Nova železniška postaja — sodobna vrata v svet

Železniška postaja Jesenice leži na vstopu v mrežo prog Jugoslovanskih železnic in je glede na to lego začetna postaja glavne magistralne proge v Jugoslaviji.

Na povabilo direktorja jeseniške postaje smo se z nekaj sošolci odpravili k njemu na obisk. Prijazen možak nas je povabil v svojo pisarno in nam postregel z goro podatkov o jeseniški železniški postaji.

Začel je pri površini in dolžini tirov. V sklopu postaje je namreč kar 18.418 metrov tirov, od tega jih je 27 namenjenih za potniški promet. Na mesec se preko postaje prepelje 6,5 milijona ton blaga, na dan pa se čez njo pelje 800 do 1200 vagonov. Ker je jeseniška postaja zadnja v smeri proti Avstriji, tod tudi pregledujejo vlake in carinijo uvožene izdelke.

Jesenika postaja sodeluje tudi z Železarno Jesenice. Zanje dobavlja odpadno železo, do nedavnega pa tudi rudo in koks. Vendar pa ima Železarna Jesenice svoje tire in svoje lo-

komotive in vagoni, tako da je s postajo povezana le s posebnim tirom. Sicer pa na železniško postajo prihaja vsakovrstno blago, po večini za potrebe jeseniških trgovin, od kuriva do gradbenega materiala.

Postajo so začeli modernizirati leta 1961 z menjavo parnih lokomotiv. V letu 1964 je bila proga elektrificirana in opremljena s sodobnimi signalnovarnostnimi napravami, z avtomatičnim progovnim blokom in zavarovanjem potniških prehodov. Leta 1979 sta bila zgrajena dva tira med Jesenicami in Področico.

Kmalu za tem so začeli pripravljati nove načrte za moderniziranje jeseniške železniške postaje. Zgradili so centralno postajo za relejne signalnovarnostne naprave. V tej zgradbi so različni prostori, namenjeni napravam za telekomunikacijski sistem, prostori za delavce in za signalnovarnostne programe in velika prometna dvorana, v kateri lahko vidimo panoramsko sliko postaje, ki

je opremljena z gumbi za upravljanje. S te slike razberemo položaj vlakov. Naprava kontrolira vse ukaze. Število zaposlenih se je s petdeset zmanjšalo na tri delavce. Varnost ni odvisna od človeka, ampak od elektronike, avtomatike in računalnika. Vlak lahko pripelje na določen tir le, če varnostne naprave ugotovijo, da so izpolnjeni vsi pogoji.

S posodobitvijo postaje Jesenice je povečana hitrost prevoza blaga, zmanjšano je čakanje vlakov na postajah avstrijskih železnic, povečana je varnost prometa na postaji Jesenice, bistveno so se izboljšale delovne razmere prometnega osebja...

Modernizirana in avtomatizirana postaja vsekakor predstavlja velik dosežek v modernizaciji prog v Sloveniji in tudi v Jugoslaviji.

Nina Tušar in Aleš Rozman, OŠ Karavanskih kurirjev NOB, Koroška Bela

Slavko Tarman

Portreti slovenskih mojstrov fotografije

11

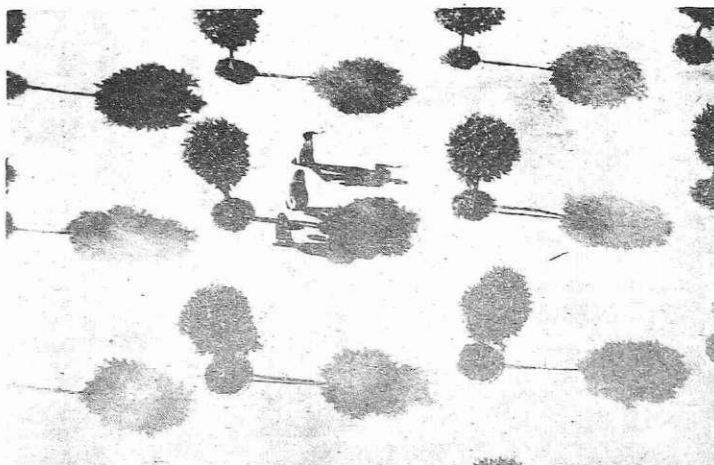
Mojster Janez Marenčič — vedno v družbi najboljših

Dobitnik letne nagrade za fotografijo 1983

Mojster fotografije in odličnik EFIAP Janez Marenčič je član foto kluba Janez Puhar iz Kranja. Rodil se je leta 1914 v Kranju. Kot član predvojne foto kluba Ljubljana je pričel aktivno razstavljanje leta 1935 doma in v tujini. Tedanja ugledna svetovna foto revija DIE GALERIE je objavila nekaj njegovih že tedaj umetniških del.

S svojimi fotografijami je Marenčič prispeval k uveljavitvi ljubljanskega foto kluba. Tako je Ljubljana poleg Zagreba pomembno središče predvojne Jugoslavije. Ljubljanski foto klub se je uveljavil tudi s prireditvijo 1. mednarodne foto razstave na velesejmskem prostoru v Tivoliju. To je tudi prvi uspešni korak v mednarodno foto areno. Kronisti in zgodovinarji opredeljujejo to obdobje kot zlato obdobje slovenske klasične fotografije. To so avtorji, ki so zbrani poleg Petra Kocjančiča in Janeza Marenčiča in so prva zlata garnitura slovenske fotografije.

Toda Janez Marenčič ni dolgo zdržal v tej »zlati navezi«, bil je samosvoja, ustvarjalna osebnost. Brž se je ločil iz tega kroga in začel lastno pot.

Janez Marenčič: Promenada, 1958

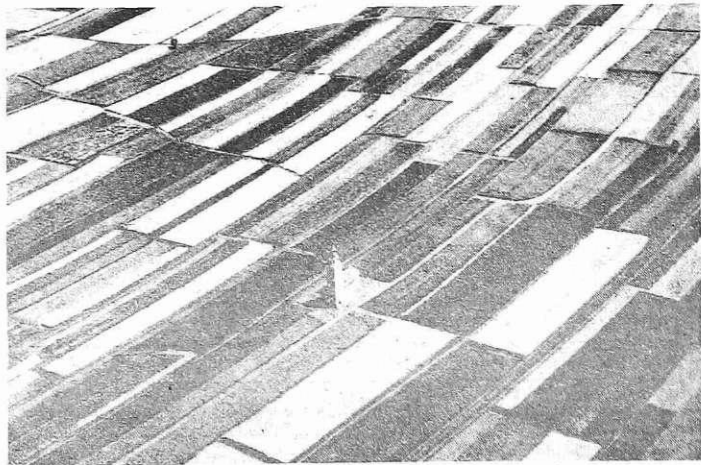
Trojni obraz njegove ustvarjalnosti

Dela mojstra Marenčiča odlikuje troje obdobj. Ločnica je druga svetovna vojna. To trojno obdobje je čas do vojne, čas med narodnoosvobodilno vojno in obdobje po osvoboditvi. Kot izjemno pronicljiv fotograf — reporter je bil Marenčič dokumentarist tudi v vrstah NOV. Kot član propagandnega odseka 9. korpusa je posnel številne zgodovinske dogodke iz revolucije. Toda na žalost je večina posnetega gradiva izgubljenega. Kar pa se je ohranilo, je neponovljivo. Največ je ohranjenih zimskih pejsažev in skupin partizanov ob gorečih ognjih.

Vzgoja mladih in nenehni študij

Po osvoboditvi je Marenčič najprej zbral vrsto mladih fotografov v klubu Janez Puhar v Kranju. Vrsto let jih je sistematično učil in iz tistih časov je znana tako imenovana kranjska šola fotografije. Sam se je prav tako razvijal in uspešno razstavljal. Zavedal se je, da je na pravi poti. Nadaljevanje njegovega dela to potrjuje. Tako je iz foto kluba Janez Puhar izšla cela generacija izvrstnih Marenčičevih učencev. Ti so tudi vrsto let popularizirali kranjsko fotografsko šolo.

(Nadaljevanje)

Janez Marenčič: Preproga, 1955

Proizvodnja v letu 1987

(Nadaljevanje s 1. strani)

nih »čistih« jekel (z nizko vsebnostjo oligo elementov).

Operativni program kontiliva za gredice je bil nižji zaradi prehoda Valjarne žice in profilov na sistem obratovanja 5+2 (manjša potreba po vložku) in je bil dosežen.

Jeklarna 2

Nižji operativni program je izpolnjen s 102,3 %, gospodarski načrt pa le z 91,2 %, izključno na račun kasnije pričetka obratovanja, saj od maja dalje dosega gospodarski načrt. Sorazmerno dobro se prenaša tudi tehnologija izdelave posameznih kvalitet iz stare v novo jeklarno.

Kronološki pregled:

- sredi marca (13.) pričetek testne proizvodnje,
- konec julija pričetek testiranja VOD naprave (vakuumiranje), ki od avgusta dalje normalno obratuje,
- konec avgusta pričetek vročega testiranja kontiliva za slabe (vlihanje na kontilivu je že osvojen),
- sredi novembra izdelane in odlite preko kontiliva prve sarže nerjavnih jekel,
- začetek decembra pričetek proizvodnje.

Livarna

Tako kot že leta nazaj so tudi lani livarni dosegli z gospodarskim načr-

tom načrtovano skupno proizvodnjo (104,4 %). Tujim naročnikom je bilo odpremljeno 230 ton odlitkov, čeprav gospodarski načrt tega ni predvideval.

TOZD Ploščati program

Nižji operativni program v skupni in končni proizvodnji za prodajo gre na račun izpada storitev prevajanja in pomanjkanja naročil navadnih kvalitet (Valjarna debele pločevine in Hladna valjarna Jesenice), čeprav ima v skupni proizvodnji Valjarna bluming-štel precej višji operativni program zaradi prestavitve rednega letnega remonta iz septembra v leto 1988 in kasnitve pričetka obratovanja kontiliva v Jeklarni 2 (slabi iz kontiliva Jeklarni 2 ne gredo v Valjarno bluming-štel, slabi iz bram Jeklarni 2 pa gredo).

V primerjavi z operativnim programom je bila dosežena skupna proizvodnja s 96,9 %, končna za prodajo s 101,5 %, sama prodaja pa je bila dosežena s 97,2 %.

Valjarna bluming-štel

Že omenjeni višji operativni program pri skupni proizvodnji je dosežen s 96,1 % (gospodarski načrt z 98,1 %), nekoliko nižji operativni program končne proizvodnje za prodajo pa s 102,7 %, vendar nekaj tudi na račun storitvene prodaje gredic.

Izredno slabi meseci junij, julij in avgust so temu obratu preprečili izpolnitev načrtovanih obvez v skupni proizvodnji. Vzroki izpada proizvodnje v teh mesecih so bili: slaba kampanja obratovanja potisne peči ob sočasni remontih globinskih peči (zaloga surovega jekla pred globinskimi pečmi močno porasla) ter v mesecu juliju in še delno tudi v avgustu zaradi izredno slabega izplesa (del gre tudi na račun Jeklarni). V mesecu maju so rekonstruirali potisno peč.

Valjarna debele pločevine

Da je izpolnjen in sorazmerno realni operativni program skupne proizvodnje samo 87,6 % gospodarskega načrta, pove veliko. Namreč to, da je imel ta obrat izredne težave. Pričelo se je s popolnim izpadom sicer načrtovanih storitev prevajanja, pa pomanjkanja naročil za Custodis peč in za navadne kvalitete, ki ne potrebujejo termične obdelave, ter velikega števila pozicij ob majhnih naročenih težah ter nadaljevalo z internim transportom, ki je postal ozko grlo, ter ne nazadnje tudi na račun prevelikih medfaznih zalog in prepočasnega obračanja materiala (povprečno tri mesece), zato ni čudno, da je kljub sorazmerno dobremu delu v tretjem četrtletju nižji operativni program za lansko leto v skupni proizvodnji izpolnjen s 93,8 % in v končni za prodajo z 91,1 %.

Hladna valjarna Bela

V vsaki TOZD se najde obrat, ki v pozitivnem smislu izstopa od drugih. Tako je že dalj časa v TOZD Ploščati program to Hladna valjarna Bela, ki je seveda ob svoji veličini in proizvodnem programu najpomembnejši končni (finalni) obrat Železarne. Operativni program, ki je enak gospodarskemu načrtu, je v skupni proizvodnji dosežen s 100,9 %, nekaj slabša je končna proizvodnja za prodajo, ki je izpolnjena z 99,7 %, vendar izključno na račun povečanih storitev prevajanja. Čeprav so rezultati dobri, pa so bile tudi v tem obratu občasne težave in to predvsem z oskrbo vložka, tako domačega (dinamo, izpad na relaciji Jeklarna—Valjarna štel), kakor tudi tujega — nižja proizvodnja (izpad) oktobra gre izključno na ta račun.

Proizvodnja nerjavnega jekla je višja od gospodarskega načrta in najvišja v dosednji zgodovini Železarne.

Hladna valjarna Jesenice

Nižji operativni program tako v skupni kakor tudi v končni proizvod-

nji za prodajo je predvsem posledica težke tržne situacije, ki se kaže v pomanjkanju naročil navadnejših kvalitet in širokih dimenzij. Če pa je to pogojeno še s slabšo kvaliteto vložka ter povečanimi zastoji, je razumljivo, da je ta operativni program v skupni proizvodnji izpolnjen z 98,2 %, v končni za prodajo s 96,9 % kljub naporom, ki so bili vloženi.

Profilarna

V tem obratu so vse mesece, razen julija (pomanjkanje vložka), delali zelo dobro in so z gospodarskim načrtom predvideno skupno proizvodnjo, kljub julijskemu izpadu, presegle, pa vendar je uradno niso dosegli, in sicer zaradi odpisov proizvodnje okrog 300 ton stebričkov (stari grehi). Tako je bila dosežena skupna proizvodnja s 100,5 %, končna za prodajo pa z 99,9 % v primerjavi z nekoliko nižjim operativnim programom.

Vratni podboji

Čeprav smo jih z gospodarskim načrtom »odpisali« že aprila, pa so še kar naprej delali dobro, tako da so gospodarski načrt skupne proizvodnje in prodaje presegli trikratno (300 %), realnejši operativni program pa za 6,4 %.

TOZD Okrogli program

Tako kot ima vsaka TOZD svoj obrat, ki presega načrtovane obveznosti, tako je v vsaki tudi obrat, ki ima izredno visoko odstopanje realnejšega nižjega operativnega programa od gospodarskega načrta. V tej TOZD je to Valjarna žice in profilov, ki bi morala po gospodarskem načrtu, razen julija in avgusta (dopusti), vse ostale mesece v letu delati v sistemu 4+1, pa že od junija dalje dela v sistemu 5+2, in sicer predvsem zaradi prevelikih medfaznih zalog žice, delno zaradi pomanjkanja delavcev, delno pa zaradi zanimive (nizke) prodajne cene toplovaljane žice. Čeprav je bila ta TOZD po prvih petih mesecih tega leta na repu uspešnosti, je potem z dobrim delom to nadoknadila in je postala najuspešnejša TOZD pri izpolnjevanju operativnega programa tako skupne (100,3 %) kakor tudi končne proizvodnje za prodajo (102,1 %), sama prodaja pa je bila izpolnjena s 100,5 %.

Valjarna žice in profilov

Obratovanje je teklo dobro, čeprav so bili v prvem polletju sorazmerno visoki obratovalni zastoji. Kasneje se je to izboljšalo in je nižji operativni program izpolnjen tako v skupni

(100,3 %) kakor tudi v končni proizvodnji za prodajo (110,6 %), vendar ta v precejšnji meri tudi na račun storitvene prodaje žice.

Žičarna

V prvih treh četrtletjih lanskega leta je bil operativni program nižji predvsem zaradi pomanjkanja delavcev na ključnih delovnih mestih, v zadnjem četrtletju pa zaradi pomanjkanja naročil določenih kvalitet. Kljub vsem naporom tudi nižji operativni program ni izpolnjen (skupna 98,3 % in končna 95,8 %) zaradi velike odstopnosti delavcev v prvih treh četrtletjih (dopusti, bolovanja) ter v občasnem pomanjkanju vložka (VAC, patentirana) kot posledica izpada v Jeklarni 1.

Jeklovlek

V prejšnjih letih podobno kot Livarna obrat, ki je predčasno dosegal letne gospodarske načrte, letos tega, bistveno višjega od prejšnjih let, za malenkost (0,3 %) ni dosegel. Vzrok pa ni v slabem delu ali v kasnitvi pričetka obratovanja novega vlečnega stroja, temveč v tržnih težavah, oziroma delnem pomanjkanju naročil za debelejšje dimenzije. Decembra je bila dosežena rekordna mesečna proizvodnja. Nižji operativni program (kasnitev pričetka obratovanja novih vlečnih strojev) je bil v skupni proizvodnji dosežen s 101,7 %, pri končni za prodajo pa s 102,2 %.

Elektrode

Zaradi dobrega dela tega obrata sta tako skupna kakor tudi končna proizvodnja za prodajo v tem letu doseženi v primerjavi z gospodarskim načrtom, in sicer skupna proizvodnja s 106,6 %, končna za prodajo pa s 104,4 %.

Nekaj sence na rezultate tega obrata daje dejstvo, da so mnogo boljši rezultati doseženi v tako imenovani stranski proizvodnji, to se pravi ne pri dodatnih materialih za varenje, ki so osnova tega obrata.

Žebliarna

Čeprav so žebliarji delali dokaj dobro, jim ni uspelo izdelati niti z gospodarskim načrtom niti z nekoliko nižjim operativnim programom načrtovane količine žeblijev. Vzroki so v tanjših dimenzijah žeblijev (nižja produktivnost — cena pa je na enoto (kg) višja), ročnem pakiranju ter v zastojih na strojih.

Operativni program skupne proizvodnje je dosežen z 98,3 %, končne za prodajo pa z 99,5 %.

Miloš Piščanec

a) Skupna proizvodnja

Mesec	Gosp. načrt (ton)	Program (ton)	Doseženo (ton)	% na g. n.	% na op. program
januar	117.570	118.150	111.772	95,1	94,6
februar	119.150	114.705	112.419	94,4	98,0
marec	121.940	119.377	121.077	99,3	101,4
april	108.030	110.592	111.285	103,0	100,6
maj	115.080	110.760	111.346	96,8	100,5
junij	118.100	110.550	106.940	90,6	96,7
julij	102.950	104.025	95.797	93,1	92,1
avgust	104.530	103.955	94.346	90,3	90,7
september	103.330	102.185	104.941	101,6	102,7
oktober	107.460	102.765	104.488	97,2	101,7
november	105.760	100.845	99.746	94,3	98,9
december	107.940	93.985	94.564	87,6	100,6
SKUPAJ:	1.331.800	1.291.894	1.268.722	95,3	98,2
leto 1986:	1.407.400	1.386.555	1.373.622	97,6	99,1

b) Končna proizvodnja za prodajo

Mesec	Gosp. načrt (ton)	Program (ton)	Doseženo (ton)	% na g. n.	% na op. program
januar	28.680	28.830	28.642	99,8	99,4
februar	30.180	28.745	27.692	91,8	96,3
marec	30.850	30.310	29.652	96,1	97,8
april	27.000	27.150	26.702	98,9	98,4
maj	29.610	29.340	30.460	102,9	103,8
junij	30.820	30.835	28.966	94,0	93,9
julij	29.000	27.705	25.529	88,0	92,1
avgust	29.150	27.795	24.727	84,8	89,0
september	30.540	27.205	28.620	93,7	105,2
oktober	31.230	27.055	27.393	87,7	101,3
november	29.230	26.320	27.222	93,1	103,4
december	29.780	26.785	29.263	98,3	109,3
SKUPAJ:	356.070	338.075	334.869	94,0	99,1
leto 1986:	361.880	353.015	348.574	96,3	98,7

c) Prodaja — odprema

Mesec	Gosp. načrt (ton)	Program (ton)	Doseženo (ton)	% na g. n.	% na op. program
januar	28.680	28.830	27.584	96,2	95,7
februar	30.180	28.745	29.213	96,8	101,6
marec	30.850	30.310	30.499	98,9	100,6
april	27.000	27.150	26.656	98,7	98,2
maj	29.610	29.340	29.348	99,1	100,0
junij	30.820	30.835	29.240	94,9	94,8
julij	29.000	27.705	24.878	85,8	89,8
avgust	29.150	27.795	24.190	83,0	87,0
september	30.540	27.205	28.171	92,2	103,6
oktober	31.230	27.055	27.489	88,0	101,6
november	29.230	26.320	27.058	92,6	102,8
december	29.780	26.785	27.586	92,6	103,0
SKUPAJ:	356.070	338.075	331.912	93,2	98,2
leto 1986:	361.880	353.015	349.794	96,7	99,1

d) storitve prevajanja

Mesec	Gosp. načrt (ton)	Program (ton)	Doseženo (ton)	% na g. n.	% na op. program
januar	1.040	840	1.143	109,9	136,0
februar	940	480	1.054	112,2	219,7
marec	1.040	590	1.037	99,7	175,7
april	590	580	873	147,9	150,4
maj	1.040	585	846	81,4	144,6
junij	1.050	665	633	60,3	95,3
julij	1.040	580	444	42,7	76,5
avgust	1.050	620	1.411	134,3	227,7
september	1.040	35	250	24,1	714,6
oktober	1.090	650	310	28,5	47,7
november	1.040	580	649	62,4	111,8
december	1.040	590	273	26,2	46,2
SKUPAJ:	12.000	6.795	8.922	74,4	131,3
leto 1986:	18.000	19.220	21.811	121,2	113,5

e) končna proizvodnja za prodajo + storitve (prevajanja)

leto 1987	368.070	344.870	343.791	93,4	99,7
leto 1986	379.880	372.235	370.385	97,5	99,5

IZVRŠITEV DRUŽBENEGA PLANA IN PROGRAMA SKUPNE PROIZVODNJE ZA PRODAJO TER ODPREMO ZA LETO 1987

TOZD	SKUPNA PROIZVODNJA					GOTOVA PROIZVODNJA					ODPREMA	
	Družbeni plan	Program	Izvršitev	% 4/2	% 4/3	Družbeni plan	Program	Izvršitev	% 9/7	% 9/8	za prodajo	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
TALILNICE skupaj	581.900	587.674	551.159,0	94,7	93,8	—	50	229,9	—	459,8	229,9	
PLAVZ	135.000	109.500	109.707,8	81,3	100,2	—	—	—	—	—	—	
JEKLARNA I	330.000	343.800	334.641,8	101,4	97,3	—	—	—	—	—	—	
— SM	140.000	154.360	156.614,5	111,9	101,5	—	—	—	—	—	—	
— EL	190.000	189.440	178.027,1	93,7	94,0	—	—	—	—	—	—	
— ASEA	82.000	82.490	82.825,7	101,0	100,4	—	—	—	—	—	—	
— LM	106.000	104.950	92.889,2	87,6	88,5	—	—	—	—	—	—	
— BBC	2.000	2.000	2.302,2	115,1	115,1	—	—	—	—	—	—	
JEKLARNA II	115.000	102.474	104.826,4	91,2	102,3	—	—	—	—	—	—	
LIVARNA	1.900	1.900	1.983,2	104,4	104,4	—	50	229,9	—	459,8	229,9	
— jeklo	1.880	1.880	1.955,9	104,0	104,0	—	50	229,9	—	459,2	229,9	
— kovino	20	20	27,3	136,5	136,5	—	—	0,3	—	—	0,3	
PLOŠČATI PROGR. skupaj	554.900	551.340	534.201,0	96,3	96,9	246.750	240.315	243.857,0	98,8	101,5	233.488,4	
BLUMING-ŠTEKEL	343.000	350.190	336.352,4	98,1	96,1	50.000	49.280	50.582,0	101,2	102,7	50.458,3	
— bluming	181.800	179.420	168.718,4	92,8	94,0	2.000	2.020	5.705,1	285,3	282,4	5.754,5	
— štekel	135.200	144.970	143.594,0	106,2	99,1	22.000	21.760	20.877,8	94,9	96,0	20.665,2	
— štekel storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
— termična obdelava	28.000	25.600	24.040,0	92,5	93,2	26.000	25.500	23.999,1	92,3	94,1	24.037,6	
VALJARNA DEBELE PLOČEVINE	72.000	63.100	59.174,0	82,2	93,8	65.500	61.775	58.267,8	85,9	91,1	55.266,8	
— valjarna debele pločevine	67.000	63.100	59.098,2	88,2	93,7	—	—	—	—	—	—	
— valjarna debele pločevine storitve	5.000	—	75,8	1,5	—	—	—	—	—	—	—	
HLADNA VALJARNA BELA	95.000	95.000	95.869,0	100,9	100,9	87.700	88.000	87.391,6	99,7	99,3	87.476,9	
— hladna valjarna Bela	88.500	88.800	88.398,2	99,9	99,6	—	—	—	—	—	—	
— hladna valjarna Bela storitve	6.500	6.200	7.470,8	114,9	120,5	—	—	—	—	—	—	
HLADNA VALJARNA JESENICE	25.000	22.740	22.337,4	89,4	98,2	24.500	22.260	21.567,7	88,0	96,9	21.703,2	
— hladna valjarna Jesenice	25.000	22.740	22.003,8	88,0	98,8	—	—	—	—	—	—	
— hladna valjarna Jesenice storitve	—	—	333,6	—	—	—	—	—	—	—	—	
PROFILARNA	19.600	19.460	19.563,7	99,8	100,5	18.750	18.170	18.143,5	96,8	99,9	17.703,3	
— HOP	16.890	17.218	17.890,4	105,9	103,9	16.540	16.513	17.130,4	103,6	103,7	16.745,4	
— HOP storitve	100	175	504,2	504,2	288,1	—	—	—	—	—	—	
— roadele	1.200	1.127	997,8	76,8	83,5	1.300	1.127	997,9	76,8	88,6	942,7	
— diski storitve	400	410	470,5	117,6	114,8	—	—	—	—	—	—	
— deli za cest. ogr.	910	530	299,2	—	—	910	530	15,2	1,7	2,9	15,2	
VRATNI PODBOČI	300	850	904,5	301,5	106,4	300	850	904,4	301,5	106,4	879,9	
OKROGLI PROGR. skupaj	195.000	182.880	183.381,7	94,0	100,3	109.520	97.710	99.781,8	91,1	102,1	98.193,4	
VALJARNA ŽICE	98.000	88.740	89.022,2	90,8	100,3	23.600	14.770	15.331,5	66,6	110,6	15.812,4	
— valjarna žice	98.000	88.740	89.022,2	90,8	100,3	—	—	—	—	—	—	
— valjarna žice storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
ŽICARNA	42.000	40.010	38.519,0	91,7	95,3	30.200	28.810	27.591,1	91,4	95,8	27.524,2	
— žičarna	42.000	40.010	38.463,7	91,6	95,1	—	—	—	—	—	—	
— žičarna storitve	—	—	55,3	—	—	—	—	—	—	—	—	
JEKLOVLEK	26.000	25.480	25.906,7	99,7	101,7	25.800	25.150	25.712,8	99,7	102,2	24.848,4	
— jeklovlek	26.000	25.480	25.906,7	99,7	101,7	—	—	—	—	—	—	
— jeklovlek storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
ELEKTRODE	21.000	21.100	22.493,7	107,1	106,6	19.230	19.330	19.592,4	101,9	101,4	19.357,3	
— elektr. + varil. žica	16.500	16.710	16.286,8	98,8	97,5	16.430	16.640	16.255,1	98,9	97,7	16.066,7	
— varil. žica storitve	—	—	12,4	—	—	—	—	—	—	—	—	
— varil. prašek	1.500	1.450	1.229,7	82,0	84,8	1.500	1.450	1.222,6	81,5	84,3	1.176,9	
— suha el. masa	600	600	1.000,8	166,8	166,8	600	600	1.000,8	166,8	166,8	1.000,8	
— ognjevdrž. mat.	2.400	2.340	3.952,0	164,7	168,9	700	640	1.112,9	159,0	173,9	1.112,9	
ELEKTRODE ZAGREB	—	—	—	—	—	2.500	2.200	3.140,1	125,6	142,7	3.140,1	
ŽEBLARNA	8.000	7.550	7.420,1	92,8	98,3	7.990	7.450	7.413,9	92,6	99,5	7.511,0	
SKUPAJ	1.331.800	1.291.894	1.268.721,7	95,3	98,2	356.270	338.075	334.868,7	94,0	99,1	331.911,7	
Storitve	—	—	—	—	—	12.000	6.795	8.522,6	74,4	131,3	8.966,7	
ŽELEZARNA	—	—	—	—	—	368.270	344.870	343.791,3	93,4	99,7	340.878,4	

Ocena proizvodnje in prodaje v letu 1987 v SOZD Slovenske železarn

V torek, 2. februarja, bo na Jesenicah 10. seja delavskega sveta SOZD Slovenske železarn. Iz obsežnega gradiva za to sejo predstavljamo prvo oceno poslovanja Slovenskih železarn v lanskem letu.

Oceno uspešnosti poslovanja lahko za preteklo leto damo šele, ko ugotovimo ustvarjeni dohodek. Ta pa bo natančneje znan šele v februarju. Na dohodek pa seveda v veliki meri vplivajo tudi naša prizadevanja v proizvodnji, prodaji, nabavi in drugih delih poslovanja. Vsaj nekatere od teh delov pa poznamo že kmalu po koncu leta. Zato si bomo s tem kratkim pregledom ogledali rezultate poslovanja v proizvodnji in prodaji.

Zunanji vplivi na uspešnost našega poslovanja so bili leta 1987 razmeroma neugodni, zlasti zaradi hitrejši rasti cen surovin in energije v primerjavi s cenami naših izdelkov. Zato se v železarnah vse leto srečujemo z resnimi ekonomskimi problemi (predvsem v Jesenicah in Štore), ki se kažejo v slabih dohodkovnih rezultatih, nizki akumulaciji ter zelo slabem finančnem položaju. Splošna gospodarska kriza, zaostajanje naših prodajnih cen za splošnim gibanjem cen industrijskih izdelkov in podobno nas je močno prizadelo.

Pa tudi s proizvodnimi rezultati ne moremo biti posebej zadovoljni. Obseg proizvodnje končnih izdelkov je v vseh DO nižji od obsega v letu 1986 in tudi od načrtovanega za leto 1987. Razlogov za to ne moremo pri vseh

iskati samo v spremembi asortimenta, v prehodu na višje oblike predelave ipd. Vse preveč je še neustrezne kvalitete izdelkov, visokih odstotkov izmečka, zgrešenih šarž, nespoštovanja rokov izdelave itd. Posledica so previsoki stroški proizvodnje, ki jih z realizacijo ne moremo pokrivati.

V izjemno kritičnem položaju so predelovalne DO, ki za lanske leto obsegom proizvodnje zaostajajo skoraj za 10 %, za načrtovanim pa celo za 13 %. Položaj v prvem polletju še ni bil tako kritičen. Zaradi vse bolj težavnih pogojev na tržišču so naše predelovalne DO začele izgubljati naročila in s tem kopičiti zaloge v skladiščih. Zaradi visokih vrednosti zalog in zapolnjenosti skladišč so začele zmanjševati obseg proizvodnje. Rezultat je zaostajanje obsega proizvodnje.

Tudi ocena zunanje realizacije za leto 1987 ni pohvalna. Vrednost iz leta 1986 smo povečali za 80 % (železarn za 79 %). Res je, da je na tako nizko povečanje naših prodajnih cen vplivalo predvsem nesorazmerno nizko povečanje naših prodajnih cen in v manjši meri tudi razmeroma visok izvoz, vendar je del razlogov v naši nizki proizvodnji.

Pohvalimo pa se lahko z izvoznimi rezultati preteklega leta. Tako koli-

činski kot vrednostni obseg leto 1986 precej presega. Količinsko smo izvozili 168.438 ton izdelkov (od tega 87 % na konvertibilne trge) in leto 1986 presegli za 28 %.

Vrednostno je bil izvoz s 102 mio ameriških dolarjev za 16 % višji kot v letu 1986 (na konvertibilne trge za 22 %). Žal pa primerjavo doseženih povprečnih izvoznih cen kaže znižanje le-teh za približno 10 % (s 660 dolarjev za tono znižanje na 600 ameriških dolarjev), kar je posledica dejstva, da sta najbolj povečali izvoz železarni Jesenice in Štore, ki dosega ta najnižjo izvozno prodajno ceno zaradi narave svojih izdelkov. Za planom in tudi lanskimi dosežki je najbolj zaostala Železarna Ravne, medtem ko so predelovalne DO zadržale ali povečale izvoz.

V Železarni Jesenice je bilo nedoseganje proizvodnje povzročeno tudi z uvažanjem proizvodnje v novi je-karni, deloma pa je posledica proizvodnje nekaj zahtevnejše strukture izdelkov. V Železarni Štore je na proizvodnjo vplivala tudi nesreča v je-karni, v Železarni Ravne in še v večji meri pri predelovalnih DO pa pomanjkanje naročil in s tem pove-zano večje prilaganje trgu. Za vse DO pa velja, da bo treba izdelati podrobne analize vplivov, ki so vplivali na, v primerjavi z letom 1986 in planom 1987, slabše proizvodne rezultate.

Frenku v spomin

Ko se je pred osmimi leti poslovil od sveta jeseniški pesnik, je-klar in boem Jože Košir-Plantan, mu je France Treven ml. v Železarni napisal nekrolog. Kolikor vem, je bil to prvi in edini nekrolog izpod Francetovega peresa. Zdaj, ko se je poslovil France, je prišla tudi name vrsta za to turbo opravilo. Naj mi njegovi svojci ne zamerijo, če bom ob tej priložnosti bolj osebno, kot je v teh krajih v navadi. Nisem bil namreč ne Francetov sošolec ne sodelavec ne sosed, niti nisva bila skupaj včlanjena v nobenem društvu, stranki, organizaciji ali sek-ti. Z njim sem se družil in prijateljeval, tako kot še mnogi drugi, povsem neformalno, ob vinu, ro-cu in jazzu, bodisi na Jesenicah bodisi v Ljubljani, velikokrat pa sem ga gostil tudi v mojem, zdaj že izgubljenem podeželskem ra-ju, pri Strojčku v Baški grapi.

Četudi je prišel s FSPN kot pre-pričan (ne izsolan) marksist, je hitro spoznal, da dialektični ma-terializem ne more dati odgovo-rov na vsa vprašanja, ki se zasta-vljajo razmišljujočemu in čuteče-mu človeku. Ni pa ga zato zane-slo v drugo skrajnost, v mystici-zem in religioznost, in še manj v pridobitništvo. Več kot samo omembe vredni so tudi njegovi literarni poskusi, ki pa so se prek debelega zidu avtorjeve srame-žljivosti in samokritičnosti le malokdaj prebili v širšo javnost. »Zdaj berem Trdino, to ti je pisa-telj!« mi je v najini zadnji literar-ni debati priznal isti Frenk, ki sem mu še pred petimi, desetimi leti komaj upal povedati, da sta mi vseh Potrčev »Na kmetih« in Kosmačev Pomladni dan, ker se mi je zdelo, da je ves zadrž v oz-vezdji, v katerem so kot najsvet-lejše zvezde sijali Bulgakov, Celi-ne, Vian, Marquez, Ristić...

Prijatelji smo ga spoštovali in imeli radi, ženske so se zaljublja-le vanj. Ko sem ga malo pred no-vim letom zadnjič obiskal na do-mu, mi je omenil ljubezenska pi-sma, ki jih dobiva iz Južne Ame-rike, kjer je bil pred leti na popo-tovanju, in vabila, naj se za stal-no preseli tja. »Punca je sicer se-znanjena s mojim stanjem, saj sem poldrugi mesec prebil pri njej doma, toda kar malo se ji obotavljam sporočiti, da sem z bergel presedlal na voziček...«

Morda je prav ta trenutek na poti k njemu novo ljubezensko pismo z one strani oceana, obso-jeno, da bo celo večnost potovalo po nebesnih prostranstvih, ne da bi doseglo naslovnik.

Edo Torkar

Novice iz sindikalnih organizacij

VRATNI PODBOJI

Na dvanajsti seji izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata obra-ta Vratni podboji, ki je bila v sredo, 9. decembra, so se dogovorili, da bo do občni zbor svoje osnovne orga-nizacije pripravili 18. decembra. Ker se bosta osnovni organizaciji obratov Profilarna in Vratni podboji združili, bodo v novi izvršni odbor predlagali le štiri člane, iz Profilarne pa bo pet članov. Za občni zbor so morali vsi referenti pripraviti poročila o delu in aktivnostih v letu 1987.

Štirim sodelavcem so odobrili de-narno pomoč.

Občnega zbora osnovne organiza-cije se je v petek, 18. decembra, od 41 članov udeležilo 22, povabljeni pa so bili tudi vodja obrata, direktor TOZD Ploščati program in predstavniki konference sindikata Železarn.

Predsednik izvršnega odbora je v poročilu o delu v zadnjem mand-atnem obdobju samostojne osnovne organizacije sindikata obra-ta Vratni podboji navedel, da so bile v tem obdobju v Železarni velike spremem-be, zato precej volitev in referendu-mov. Vse volitve so uspele, zataknilo pa se je pri referendumu za tretji ob-činski samoprispevek in pri ponovljenem referendumu o samouprav-nem sporazumu o nagrajevanju in delitvi dohodka in o metodologiji vrednotenja delovnih nalog. Po hi-trem postopku je bilo nato izvedeno prevrednotenje delovnih mest, pri čemer je bila osnovna organizacija sindikata lahko le opazovalec. Še bolj pa je bil sindikat nemočen ob sklepu delavskega sveta Železarn, da se proizvodnja vratnih podobjev začasno ukine, delavce pa prerazpo-ladi po drugih obratih zaradi meta-lurške usmeritve Železarn. Sklep ni bil uresničen in po nekaj mesecih negotovosti je proizvodnja v obratu spet stekla, čeprav v zmanjšanem obsegu in z manj delavci. Tako se je najmanjši kolektiv v Železarni še zmanjšal, zato je združitev z obra-tom Profilarna umestna. Ostaja pa grenek spomin na te mesece, saj so delavci lahko samo nemočno čakali, kdaj bo sklep delavskega sveta ures-ničen. Ob taki vroji sindikata, ko ne more dati niti svojega mnenja, kaj šele soddločati pri tako pomembnih zadevah, kot je likvidacija obra-ta, sindikatu res ne ostane drugega kot skrb za socialne probleme in rekrea-cijo svojih delavcev. Vloga sindikata je vse bolj blede, vse bolj se odmika od delavcev, zaupanje v njegovo moč upada. Zato s svojim delom niso in ne smejo biti zadovoljni; neresenih vprašanj je še mnogo, je svoje po-ročilo sklenil predsednik izvršnega od-bora. Združitev dveh manjših obra-tov naj pripomore tudi k okrepitvi glasu osnovne organizacije sindika-ta.

Vodja obra-ta je povedal, da so v le-tu 1987 delali povprečno s trideseti-mi ljudmi in da so bili delavci vedno pripravljeni delati tudi v nadurah, da so izpolnili plan. Zaradi negotovo-

sti ob ukinjanju obra-ta so izgubili del tržišča. Preveč so prepuščeni tu-di samim sebi, saj je prodaja prema-lo aktivna. V času, v katerem smo, bi morali biti bolj aktivni, tudi sindi-kat, zato bodo morali za člane izvrš-nega odbora izbrati sodelavce, ki bo-do delali in bodo aktivni.

Direktor TOZD Ploščati program je dejal, da je prav obratovodja s svojo vztrajnostjo dosegel, da vratne podboje še izdelujemo, in delavci, ki so vztrajali pri delu, da so sedaj nji-hovi izdelki priznani in imajo ceno. Vedno bolj se bi morali tudi zaveda-ti, da je naš dohodek odvisen od pro-daje izdelkov, zato bi se še bolj mo-rali prilagoditi zahtevam tržišča in terminom kupecv. Tudi disciplino vseh zaposlenih po potrebnem poostriti. S skupnimi močmi bi ob ugodnih tržnih tokovih ob polletju 1988 lahko izplavali iz izgub.

V razpravi je bilo postavljeno le vprašanje, zakaj se niso osnove za osebne dohodke povečale za 8 % (za oktober, november in december), kot je bilo dogovorjeno.

PROFILARNA

Na kandidacijski konferenci, ki je bila v četrtek, 17. decembra, so člani izvršnega odbora osnovne organiza-cije sindikata Profilarne predlagali nove člane izvršnega in nadzornega odbora. Občni zbor svoje organizaci-je bodo sklicali 16. januarja.

Svojega obratovodjo Franca Gas-serja so zaradi njegovega dela in po-moči družbenopolitičnim organizaci-jam in samoupravnim organom predlagali za nosilca reda dela z zlat-im vencem.

ŽEBLJARNA

V četrtek, 7. januarja, so se na pr-vi seji sestali člani izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata obra-ta Žebljarna.

Pregledali so zapisnik občnega zbora in oblikovali sklepe zbora: — Postavljeno je bilo vprašanje benificirane delovne dobe. Preko vodstev TOZD in obrata zahtevajo oči odgovornih služb odgovor in ana-lizo dela na tem področju. Pred leti je bilo rečeno, da to rešuje komisija na nivoju Železarn, a še do danes niso dobili odgovora.

— V Žebljarni je težko delo. Ker so jim že več let grozili, da bo Žebljarna ustavljena, so zaostali tudi v tehnološkem razvoju, zato slabi de-lovni pogoji, stari žebljarski stroji, ročno pakiranje in neodgovarjajoča čistilnica. V čistilnici sedaj naredijo toliko izmeta, da bi se nova sama plačala. Zahtevajo, da se reši status žebljarn in da se prične vlagati v modernizacijo.

— Podpirajo prizadevanje mladi-ne Železarn glede osebnih dohod-kov. Sistem nagrajevanja moramo dopolnjevati tako, da bo vsak dela-vec plačan za svoje delo. Nesprejem-ljivo je, da se mora sindikat ukvarja-ti s socialnimi problemi delavcev, ki pridno in redno delajo. Čimprej je treba spraviti v življenje samoupra-

vni sporazum o osebnih dohodkih. Le z zaostitvijo osebne odgovornosti predvsem vodilnih delavcev bo-mo dosegli tehnološko disciplino, večjo produktivnost in večje osebne dohodke.

— Pri prekvalifikaciji delavcev v Železarni za Žebljarno sploh ne bi bilo težav, če bi bili izboljšani delo-vni pogoji in osebni dohodki. V Žebljarni je potrebno zaposliti več lju-di, da ne bi stroji stali in da ne bi iskali kooperantov, ampak več nare-dili sami.

— Zavzemali se bodo za take do-govore, ki bodo zmanjševali vseh vrst družbeno režijo od Železarn do federacije, ker je vse preveč takih, ki živijo na račun gospodarstva. Tu-di sindikat bo moral bolj prisluhniti svojim članom in od svojih vodilnih zahtevati več in boljše delo.

Centralne delavnice vzdr-ževanja

Novoizvoljeni izvršni odbor osno-vne organizacije sindikata central-nih delavnic vzdrževanja je že prišel s svojim delom. Pod vodstvom pre-kaljenega sindikalnega aktivista Dušana Thalerja so se odločili premo-stiti pasivnost, v kateri se je znašla ta organizacija, in jo ponovno pribli-žati delavcem.

Odbor je že na svoji konstituantni seji sprejel več sklepov. Navajamo jih nekaj:

— Konferenca OOS centralni del-avnic vzdrževanja daje pobudo ozi-roma zahtevo, da konferenca OOS Železarn prične postopek drugačne delitve sredstev članarine. Naš pred-log je, da se uveljavi delitev 70 : 30 v korist osnovnih organizacij sindika-ta.

— Konferenca predlaga, da se osebni dohodek predsednika konfe-rence sindikata Železarn formira iz sredstev sindikalne članarine in ne tako kot sedaj iz sredstev skupnih služb.

— Sindikat mora v večji meri po-večati pozornost in pomoč sindikal-nim oziroma delovnim skupinam. Imeti mora pregled nad njihovimi zahtevami in predlogi, pri uveljavlja-nju le-teh jim mora stati ob strani in jim pomagati, da bodo dobri pred-logi uveljavljeni.

Predsedniku komisije za šport je tokrat priskočila na pomoč kar ini-ciativa iz baze. Tako se bo ekipa Centralnih delavnic vzdrževanja udeležila dru-ga zimskega turnirja v malem nogometu, ki ga organizira Nogometni klub Jesenice v soboto, 23. januarja. Ekipo bo vodil Zvone Kovačič.

Ekipa odbojkarjev Cenralnih del-avnic vzdrževanja se bo v prijateljs-kem srečanju pomerila z odbojkarji HVB. Srečanje bo v četrtek, 21. janu-erja, ob 17. uri. Ekipo bo vodil Franc Divjak.

Prepričani smo, da bomo o aktiv-nosti sindikata Centralnih delavnic vzdrževanja še veliko slišali. Vse čestitke za vzpodbuden začetek in še mnogo uspehov.

Dvo — govor (nastopata prvi in drugi)

1.: Ko smo problem analizirali, smo seveda prišli do nekaterih za-ključkov. Ni najmanj pomembno dejstvo, da obstajajo neke težave, ki jih bomo morali premagati.

2.: Kar se krompirja tiče lani ni bi-lo najbolj ugodno leto. Tudi semen-ski krompir je bil zelo drag. No uspe-lo mi je dobiti nekaj igorja. Sicer imam sam samo vrtiček. Sreča, da imam žlahto na deželi. Od tam se da kaj dobiti. Takšni čudni časi. Še krompir ni več takšen kot je bil. Na-splošno bi lahko rekel, da se vreme spreminja. Tudi pri nas doma opa-žam, da se pes nekam čudno obnaša. Kar brez potrebe začne lajati. Na-splošno rad laja pred dežjem ali snegom. Včasih tudi kadar se bo vreme razvedrilo. Ali pa ob polni luni. Se-daj že dva dni noče jesti. Sem vprašal soseda, ki je priznani pasjerejec. Pa je rekel, če sem mu dal za jesti kaj krompirja. Da je lanski krompir značil za pse. Zabaše jim prebavo. Sedaj ga moram voditi na sprehode. Da se spr... Ko sem jeseni dvignil vrečo krompirja se je raztrgala. Vča-sih so bile vreče iz žaklovine. Te pla-stične nitke niso nič vredne. Verjet-no so jih uvedli zato, da bi odpravili tisti pregovor. Maček v žaklju. Sedaj se vse vidi.

1.: Morali bomo angažirati vse subjektivne sile. Na našo stran bo potrebno pritegniti tudi objektivno situacijo, ki kot nam je znana in kar smo že večkrat poudarjali in bomo še večkrat poudarjali, če bo potre-bno, in potrebno bo, to vemo že da-nes, kajti nikoli ni odveč še kakšno opozorilo, napotilo in sploh organi-ziran pristop.

2.: Kar se zelenjave tiče ni bilo do-sti drugače. Razen mogoče solate. Paradižnik sploh ni hotel dozoreti. Žena mi je rekla, da je to tudi zaradi avtomobilov. Je brala v časopisu. Pi-salo je, da izpuščajo strupene pline. Tudi tovarne. V naši tovarni ga tudi. Jaz pa mislim, da je bolj krivo vre-me. Tisti časopisi pišejo vse sorte. Žena pa verjame vse. Zadnjič mi je rekla, da se zemlji približuje komet. Da si ga bomo lahko ogledali. Naj ga kar gleda. Jaz ne bom imel časa za take traparije. Je treba delati. Kdo pa bo delal, če bodo vsi zijali tisti komet. Novinarje, ki pišejo take stvari, bi morali zapreti.

1.: Dobra organiziranost in skupni napori morajo roditi sadove, zato bomo preprečevali odklone in ne bo-mo dovolili, da bodo črvi v jabolkih in drugih sadežih, ker dobro vemo, da črviivo sadje ni primerno za rezul-tate, ki smo jih dosegli, in ki jih še bomo dosegli.

2.: Včeraj nisem mogel spati. Prej se mi to ni dogajalo. Mogoče posta-jam star. Praviijo, da stari ljudje sla-bo in malo spijo. Po šihu sem delal na vrtičku. Grabil sem ostanke od lanskega leta. Da jih bom zažgal. Imel sem čudne misli. Da takole s svojim vrtičkom letim po vesolju. V prazno. Pa tisti ženini komet. Ne-ve-m zakaj se tolikokrat spomnim nanj. Bedarija. Ne vem, zakaj me gnjavijo take neumnosti. Žena pa kajtengi ... hudič ...

Iz daljšega razgovora, ki če se že ni končal, še traja — po spominu za-pisal F. Treven.

Damjan Jensterle

Grešno polje

Zadnji akordi orgel so utihnili in zrak je uhajal iz meha, kot bi nekdo ječal. Organist je vrgel pesmarico pod klop in zaprl pokrov preko tipk. Tiho je zaprl vrata in se po škripajočih stopnicah spustil s kora. Pogledal je po prazni ladji, ljudje so že odšli. Kako se je cerkev hitro spraznila, je pomislil. Prekrižal se je in odšel proti izhodu. Opazil je, da nekdo sedi v spovednici.

— Že spet ona, je tiho zamrmral, zmignil z rameni in odšel skozi cerkvena vrata.

Župnik Alojzij se je zagledal v križ na steni. Zdelo se mu je, kot da je kip odprl oči. Iz ran, kot da je privrele kri. Zakril si je obraz z rokami.

— O, bog, kaj sem storil, je zastokal. In kaj zdaj? Ljudem moram govoriti o grehu in usaki beseda je kot klofuta od nevidne roke. Že dva meseca trpim to pokoro. Je to kazen? Je bil to sploh zločin? Ne, ne more biti. Pokora se šele začne.

— Pokora se šele začne, je slišal tihe besede.

Odmev v prazni sobi. Dvignil je glavo. Križani je prikimal.

— Lojze, obljubo si prekršil. Obesi župnikovo obleko na klin in vzemi Marjanca k sebi.

— In kaj bodo rekli ljudje, se je naglas vprašal. Bodo s prstom kazali za mano? Me bodo sprejeli medse?

— Naredi človeško, tako zahteva narava, je dejal Kristus.

Notranji glas mu je prigovarjal: ne bodi nor, je bil zastoj ves tude, da si se dvignil iz njih, da bi postal gospod. Izkopal si se iz dreka, zdaj pa rineš nazaj, Ej Lojze, Lojze...

Kristus je spet sklonil glavo, ko se je ozrl k njemu. Vzdihi.

Dvignil se je in se napotil iz zakristije v cerkev. Pogasil je sveče in zaklenil monštranco.

Ozrl se je po cerkvi. Kako me gledajo ti ljudje, se je spraševal. Čutil je vprašujoče poglede na sebi, ko je pridigal. So vedeli? Se je že razneslo?

Bolj čutil je, kot videl premikanje v spovednici.

Ona, ga je spreletelo.

Počasi je zavil okrog klopi in sedel na drugo stran. Molčala je.

— Kaj bi rada, je nervozno vprašal.

— Lojze, se ji je zataknilo.

— Gospod župnik, se spet utihnila.

— Tak povej že, no, se je zaskrbel. Začutil se je samemu sebi.

— Lojze, noseča sem, je skoraj kriknila.

Stemnilo se mu je pred očmi. Ni je slišal, kako je pobegnila in ni je mogel poklicati, naj se vrne.

Zavedel se je, ko so se cerkvena vrata zaprla za njo. Noseča je!

Ozrl se je na polje skozi majhno okno. Souvažil je rumeno barvno zorečega žita. Spominjala ga je nanjo in znova je začutil v nosnicah vonj po njej, vonj po ženski.

Jezno je zaprl polkna in soba je utonila v polmrak. Legel je in se zagledal v strop.

Trudil se je da bi pregnal privid, ki mu je vedno znova prihala pred oči. Začuden pogled in vprašujoč izraz lica, ko se je nagnil nad njo, kot bi hotela reči: kaj tudi vi... Ni se branila, ko jo je hitro slegel, le roka ji je nehote padla na usta. Ko ga je začutila v sebi, je zaprla oči.

Podivjal je, ko jo je srečal v tisti samotni, med polji, med žitom. Sta se srečala slučajno? Sta iskala drug drugega?

Takrat je pozabil na svoj stan, na obleko, ki jo je nosil, pozabil je na zaobljubo, na boga, na Kristusa.

Bil je samo dvaintridesetletni mož in v njem se je sprožila vsa dolgo zatajevana stfart.

Že prej, ko je tako pogosto hodila k njemu, je vedel, da ni prišla samo k spovedi. Je molil, da bi bilo drugače?

Kaj bi si lagal! In ko mu je povedala ob spovedi, da sanjari, kako jo božajo moške roke, je ostal brez besed. Takrat jo je odslavlil in takrat je naredil napako, to je bilo zdaj jasno. Če bi ji odgovoril, bi odgovoril tudi sebi. Z odgovorom bi premagal željo po njej.

Spomnil se je besed, naj sleče posvečeno obleko. Je morda ona pričakovala to? Je mislila, da bi ga lahko privezala nase, da bi se odpovedal vzvišenemu položaju?

Priznal si je, da se je odpovedal bogu že davno prej.

Stesal je z glavo. Spet mu je prišepetaval glas, ki ga je sovražil. Saj ni boga, je slišal v ušesih. Saj ne moreš verjeti vanj. Samo člen izgubljene verige tistih si, ki so se dali zavestno prevarati, da bo nekoč ob svetem nikoli bolje. In se silil si se v nekaj zaradi drugih.

Pred oči mu je prišla podoba matere. Ona si je tako želela, da bi bil sin gospod. Že takrat je napravil lumparijo. Izdal je ljubezen sosedove Milke. Je sploh čudno, da je izdal stan in prelomil prisego, prisego... besede, same besede in ob njih ni nič čutil, saj se sploh ni zavedal, ni dojemal. Besedo, komu jo je dal? Skofu, sebi, ljudem?

Pogledal je proti križu in umaknil oči. Sram ga je bilo. Kristus ga je z zanimanjem opazoval.

— Ne veš, kaj bi storil, Lojze? To krat bi moral biti odkrit. V srcu naj bi imel mene, pa nimaš nikogar rad. Meni ne boš nikoli služil, meni ne moreš služiti in videl boš, kakšni se bodo gospodari.

Zatisnil si je ušesa.

— Dajte mi mir, bog, usmili se me, je zaječal.

Že dolgo jo je pogrešal v cerkvi. In bilo je tudi bolj prav tako. Zmedel ga je edino kakšen posmehljiv pogled, vsaj zdel se mu je tak. Včasih se je vprašal, kaj vedo ljudje povedati. Dovolj je že, če samo sumijo.

V zakristijo je stopil organist.

— Gospod župnik, je previdno začel, ljudje šepetajo, da bi morali malo bolj paziti na svoj ugled, saj se govorijo...

Obmolnil je.

Alojzij je poslušal in hladen znoj ga je obli.

— Eh, no, govori se, gospod župnik, da, da med vami in Marjano ni vse v redu.

Organist si je oddahnil, izrečeno je bilo.

— Takooo, je zategnil Lojze.

— Pravijo, da boste krstili svojega otroka, mu je zdaj šlo laže. Lojze je moral sesti.

Kaj naj reče? Glas mu je šepetal, naj zanika, in preden se je zavedel, je skoraj zakričal:

— To ni res, to je ogovarjanje. Nekdo mi želi slabo.

V tistem trenutku se je zavedel, da je ta nekdo on sam. Vdal se je glasu, ki ga je sovražil. Nehote se je odločil. Je bilo res nehote?

— Oprostite go... gospod župnik, nič hudega nisem mislil, samo tako, da boste vedeli. Nasvidenje, gospod župnik!

Lojze je obsedel in mu ni odgovoril. Nenadoma se je počutil strašno

sam. Dvignil je pogled. Kristus ga je gledal s križa in počasi zaprl oči.

— Lojze, je zaskrbel vedno tišji glas, zatajil si Milko, zatajil si mene in zdaj še svojega otroka.

— Moj bog, je vzkliknil in zbežal iz zakristije proti polju, grešnemu polju.

Poskusil je misliti trezno zatajil je svojega otroka. Pa saj, prek svojih načel je že šel.

— Kakšen človek sem, se je vprašal naglas.

Znani glas mu je zašepetal v uho: povsem nenarejeno si se obnašal. Vsi vemo, da hočeš biti gospod. To ti prija in to je vse. Prej si se pretvarjal, lagal sebi in drugim. Tu ni bilo nič entuziazma. In zdaj si nikar ne laži, da bi končal s tem. Nadaljeval boš začeto, sicer je konec s tabo. Danes si naredil korak, ki ga človek naredi samo enkrat. Kaj pa, če ni tvoje? Si povsem prepričan? Čemu bi žrtvoval vse to, za kar si lagal in se trudil. Ne bodi poleg farizeja še norci.

Pogledal je po polju. V daljavi, nad reko, se je dvignila meglica.

— Kot bi šla duša v nebo, je načeno vzdihnil.

Je verjel v nebesa? Priznati si je moral, da ne. Pa vendar smrt ne more biti konec. Zakaj umre človek, ko je najbolj izkušen? Je smrt pravo spoznanje? Neverjetno je, da za to temo ni nič. Vse skupaj mora imeti nek smoter, vendar. Spomnil se je očetovih besed: sine, ni pomembno, da delamo dobro, pomembno je, da ne delamo slabo.

Ha, ha, ha, se je oglasilo v njem. Spet licemerji. Prijatelji, ne slepi se! Priznal ali ne, naredil si svinjarijo. Pogled resnici v oči. Manjkala ti je ženska. Nisi hotel nekaj reči? Ne, nisi. Ne reci, da je celibat norost. Kako bi se posvetil službi, če bi imel družinske skrbi? Si kaj storil, da bi preprečil katastrofo? Se ne spomniš, kako si jo prijel za roko, ko sta bila sama v vrtu, in hiši pa je ležal mrlič, kako si jo vabil, naj pride k spovedi?

O da, spominjal se je.

Vidiš, sam si kriv, mu je govoril glas. Neodgovornost plačujejo neumnosti, pameten je močan in se izvleče. Svet pripada močnim. Moraš se izvleči, no, saj si dobro začel, ha, ha, ha, ha.

Ni bilo dolgo, ko so tudi do njega prišle govorice, da je Marjanca rodila sina, ki ima ravno tako svetle, skoraj rdeče lase, kot on.

Da, moj je, ga je spreletelo.

Je sploh kdaj dvomil?

Je sploh kdo dvomil?

S praga cerkve ga je poklical organist. Nejevoljen je stopil proti izhodu in obstal. Proti cerkvi je šla Marjanca z otrokom v naročju. Ljudje, ki so odhajali, so obstali. Tudi ona se je ustavila.

— Zaprite vrata, je dejal strogo organist in mu podal ključ. Stopil je po stopnicah.

Ljudje so ga nemo opazovali. Ko je prišel do nje, jo je, ne da bi jo pogledal, odrinil in nadaljeval pot.

Ni si upal dvigniti pogleda. Ni mogel pogledati v oči ne nje, ne ljudem. Ni se ozrl, pa je vedel, da se je solznih oči obrnila za njim, odprla usta, a besede so ji zastale v grlu. Dve ženski sta priskočili k njej in jo podprli.

Še isti dan je napisal škofu pismo s prošnjo, da ga premestijo. V obrazložitvi je zapisal, da ne more dovoliti neosnovanih govoric, ki škodijo njegovemu ugledu in ugledu cerkve.

Polotila se me je panika in zbežal sem. Ravno toliko, da sem odnesel pete, ker se je že začel drendaj po obratu.

Zupan se je oddahnil, kot da se je odvalilo z njega breme, ko je končal svoj izpoved.

»Ves teden ste čakali in potem tako neumno zbežali, ko so vam bili še malo na sledi?« je zamišljeno vprašal Lapajne.

»Pijanska pamet je čudna; govori samo resnico, če ni v zvezi z alkoholom, s pridobitvijo omame, kadar grozi, da bo pot do nje onemogočena. Začela me je gristi vest in še bolj sem jo utapljaj v kozarcu. Nikoli me ne bi dobili, če bi lahko živel s tem na plečih. Takoj drugi dan sem se hotel priznati, pa me je dušil strah pred kaznijo, pravzaprav strah, da bom izgubil možnost, da bi prišel do pijače, bal sem se krize, ki je z leti opijanja vedno hujša. Takrat ko sta prišla Zoran in Jože in poklicala tistega fanta, so mi pustili živci. Čeprav sem dobro vedel, da bi se lahko izgovoril na več načinov. Hotel sem k njima in jima povedati, da je bil nekakšen nagon v meni močnejši, ki mi je ukazoval, da naj bežim, posebno še, ko je tista neumnost dobila take razsežnosti. V glavo se mi je zavrtala misel, da

le možnost, kajti kaj takega zdaj niha več ne obsoja. Za čisto kriminalna dejanja, ki jih kdo stori, pravijo, da se znaš. Nikjer več ni tiste samozaske delavstva, čeprav je toliko govorjen in pisanja o njej. Le kdaj se bom streznil...«

»Lapajne, če bi bil jaz na vašem mestu, bi mu povedal, kar domnevam, pažit bi se, da bi bil sam z njim.«

»Ste me zato klicali sem?« se je povesilo Lapajnetu.

»Dobro ste zadeli, bistri ste. Išče nekaj, kar bi ga zbežalo iz njegove ktnje ven, kar bi ga malo iztrilo.«

»Razumem. Moja dolžnost je, da storim nekaj takega.«

»Preiskovalnemu sodniku bom rekel, da naj upošteva vašo lojalnost.«

»Ne, jaz ne kupčujem. Kar sem zgrešil, za to bom odgovarjal in prej kazni. Tako, pa srečno, tovariš Zoran,« je rekel Lapajne in odšel.

Zoran je dolgo gledal v vrata, ki se zaprla za Lapajnetom, potem pa zavrtel magnetofonski trak, kjer je bil posnet pogovor z Zupanom in Lapajnetom. Sredi poslušanja pa ga je zmetil Jože, ki je vstopil. Zoran mu je pokazal, da naj sede. Skupaj sta konca poslušala zapis in potem je Zoran vprašal:

Ladislav Črnologar:

Sabotaža

15

mi bo edinole Hren lahko pomagal iz zagate, v katero sem zabredel, jo morda vsaj omilil — končno sem tisto hišo polepsal za tretjino cene, ki bi jo plačal obrtniku. Brezglavo sem bežal in ga poklical. Povedal sem mu, da so mi že za petami. Začel je vpiti name, da se mi je od pijače zmešalo, da naj se streznim in da se bova potem pogovorila, a sem vtrajal, da hočem takoj govoriti z njim. Šel sem v njegovo mestno stanovanje. Še vedno mi ni verjel. Spet se ni mogel obvladati, ko sem mu zatrdil, da se bom sam na vsak način prijavil, pa je začel vpiti name, da bom se njemu nakopal vruga na glavo, ker hodim k njemu, če je le vse skupaj res. Potem je rekel, da bo videl, kaj se da storiti, da me bo tista ženska, ki je pri njem, nekam odpeljala. Odpeljala me je v Majdino hišo na vasi, a so me že tam nadzirali.

»Zakaj pa v Majdino?«

»Menda je bila na dopustu.«

»A tako. Kaj se s Hrenom ne poznata že dolgo? Menda sta bila že med vojno skupaj v nekem taborišču?«

»Da, Hrena sem spoznal konec štiriintridesetega. Šele takrat je prišel v taborišče. Kakšna dva meseca sva delala skupaj. Imel sem petnajst let in tudi jaz sem že moral vsak dan na kakšno delo v bližnje mesto. Hrena drugi taboriščniki niso marali in so se ga izogibali. Enkrat sem ga vprašal, zakaj da se ne družijo z drugimi. Odvrnil mi je, da ga pač ne marajo, ker je ostal živ, da pač sam ni kriv, če ni padel kot drugi, kar bi po njihovem moral, da se vsakdo pač po svoje bori za življenje.

Po osvoboditvi sem pozabil na Hrena. Izučil sem se za pleskarja pri nekem privatniku in se potem tudi pri njemu zaposlil. Kasneje sem poskusil tudi s svojo obrtjo, pa so me davki uničili. Vedno sem zavidal delavcem, ki so hodili v tovarno in kar dobro zaslužili, dobivali stanovanja, delali samo osem ur in potem bili prosti. Takrat sem se spomnil Hrena, za katerega sem vedel, da je direktor. Stopil sem k njemu in on mi je priskrbel zaposlitev v tovarni. Zdal mu je verjetno žal. Tako, takšna je resnica. Nič me ni silil, da naj odprem tisti ventil, da zabredem v take težave, v kakršnih sem, da tu preživljam abstinencne in moralne težave, zaslišanje za zaslišanjem...«

»Kdo ve, morda pa je dobro, da vas je Hren zaposlil pri nas,« je bolj zase menil Lapajne.

»Kaj pravite?«

»Nič, nič, samo nekaj sem premišljeval.«

Vstopil je paznik in odpeljal Lapajneto, kot bi vedel, da sta se že vse pogovorila. Prišel je Zoran in vprašal:

»Kaj mislite, Lapajne?«

»Kaže, da Zupan ne laže, a kako naj vem, kaj naj si mislim o Hrenu po vsem tem, kar sem danes slišal, kar ste mi prej povedali.«

»Prav v takih dvomih sem sam. Če se ne bi nekaj stvari tako dotaknilo Hrena, bi preiskovalni sodnik že lahko končal dokazni postopek in vse skupaj oddal javnemu tožilstvu, tako pa jaz malo zadržujem.«

»Ste govorili s Hrenom?«

»Samo najnujnejše. Kaj naj mu drugega rečem? Naj mu povem svoje domneve, da se mi bo smejal v obraz. Niti malenkosti ni, niti drobca, da bi ga obremenjevalo. Kar preveč popolno, da ne bi bilo sumljivo. Značilno za človeka, ki se kaj boji, kaj prikriva, da pazi na vsako napako. Zraven pa ima še kup poznanstva, ki je lahko precej neprijetno.«

»Sposoben človek je, kljub napakam. Lahko se motimo. Moram priznati, da ima levi delež, da je naša tovarna tako velika.«

»Kar preveč sposoben. Kljub vsemu pa si jaz ne bi pomisljal, da bi mu v obraz vrgel vse moje domneve, če bi mu lahko, če bi bil človek kot vi. Žal mora biti moje stališče vseskozi strogo uradno objektivno.«

»Verjetno imate prav. Jaz bi mu moral povedati, kaj si mislim, kaj domnevam. Tisto noč mi je prav on rekel, da me je čas prehitel. S tem je mislil, da delam preveč pošteno, da se ne znam z ničemer okoristiti, kot to počne večina ljudi dandanes, če imajo

»Jože, kaj misliš?«

»Po mojem Zupan nima nič s Hrenom in govori po pravici.«

»Misliš?«

»Noben igralec ne bi tako pristno povedal, znal zaigrati, a to Zupan njegovimi živci zagotovo ni.«

»Verjetno imaš prav.«

»Zoran, odkril sem, da so Hrena prihod iz Nemčije, iz taborišča, dva meseca zadržali v karanteni in ga zasliševali zaradi tistega v partizi njih.«

»In?«

»Nič, pustili so ga, ker mu verjetno že takrat ni bilo moč ničesar dokazati. Nisi še videl, kaj sem našel takrat Hrenovi hiši. Imam objavo, ki dokazuje, da že takrat ni prišel iz karantene čistih rok, da je prišel s ponarejenimi ali tujo objavo. To fotokopijo sem našel, a zakaj je na njej zakril svoje ime in priimek, pa črtal letnico rojstva in kraj, kamor je potoval.«

»Pokaži!« je rekel Zoran in vzel fotokopijo v roke ter jo dolgo gledal in vprašal: »Po čem sklepate, da je Hrenova?«

»Če je bila v njegovi pisalni mizi...«

»Pozabil sem že, da si tja neza konito vdril. Za vruga, enkrat bo neko zasačil in potem bo cel cirkus in po nosu jih bomo dobili tudi jaz.«

»Misliš sem, da bi lahko našel kaj tehtnega.«

»Veš, včasih mislim, da si pre vihrav za naše delo.«

»Jaz pa mislim, da si ti premehak za tako delo.«

»Hvala!«

»Enako!«

»Kaj naj zdaj s to objavo?«

»Ne bi jemal, če ne bi bilo toliko zbrisanega.«

»Originala ni bilo zraven?«

»Ne, a nekaj vendarle dokazuje.«

»Lahko, da je zbiral kakšna leta, pa je rabil kakšen ponaredek.«

»Dokazuje, da ni pošten, da že takrat ni bil.«

»Da, pravzaprav je tudi to nekaj — edini dokument, ki ga imava o Hrenu in ki dokazuje, da nima ravno tako brezmadežnih rok, kakor si o njem mislijo naši vrli someščani. Si še kaj našel tam?«

»Ne, nič več, razen morda, da si take hiše nihče ne more zaslužiti z delom svojih rok, s poštenim delom.«

»Nekaj takega sem tudi sam ugotovil. Jože, tu pod objavo je podpisan komandant baze, nek Baloh. Poizkusi ga najti. Poizvedi še malo o Hrenu, kako je bilo z njim, predno je prišel v partizane.«

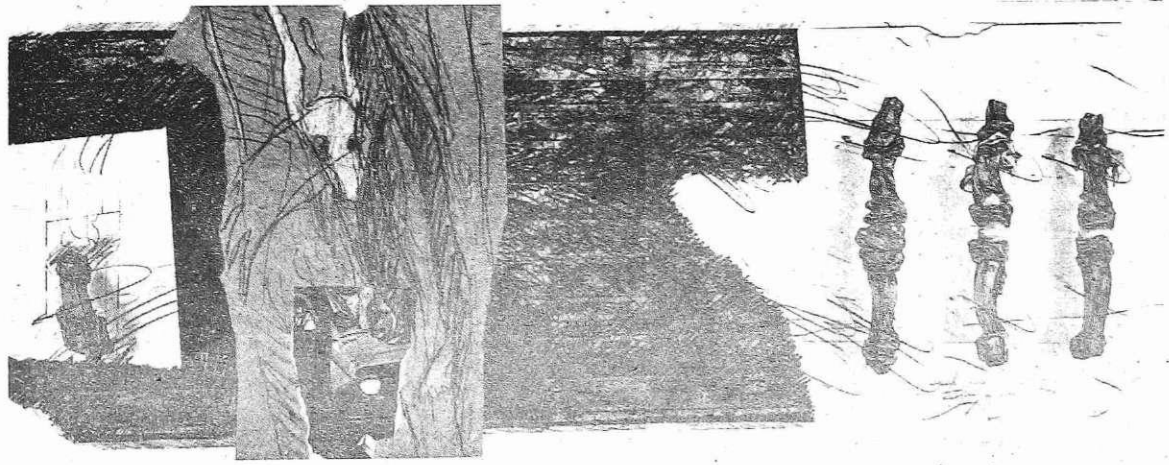
»Mobiliziran v nemško vojsko. Ob prvem dopustu pobegnil v partizane.«

»Dobro opravljeno, Jože.«

»Vendarle nekaj.«

»Zdaj pa nama ne preostane drugega, ko da počakava, kakšna bo reakcija na Lapajnetov izjav. Veš kaj, poizvedi še malo, kako si je obnašal v ružini, kamor menda pogosto potuje. Previdno vprašaj ljudi, ki so bili kdaj z njim, njegovega šoferja, pa Majdo lahko precej priviješ s tem ključem, odklepa njeno hišo, in ker je dal zatočišče osumljencu. Lahko ga vrneš na dom, da boš imel vzrok za obisk »marjetice«, ki s baje letos precej lepe na dežel. Skoda, ker sem poročil, drugače bi tudi sam rad šel, da se naučim dehtečih vonjav razkošnega travnika...«

Nadaljevanj

Hamid Tahiv: grafika, sitotisk

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

● Na prvi letošnji, sicer pa že 59. seji izvršnega sveta OS Radovljica 12. januarja so potrdili osnutek odloka o občinskem proračunu za leto 1988. S pripombami so sprejeli osnutek odloka o komunalnih taksah in odloka o ureditvi določenih vprašanj s področja zasebne obrti. Sprejeli so tudi pogodbo o poslovno tehničnem sodelovanju in medsebojnih pravicah in obveznostih med izvršnim svetom in Zavodom za urbanizem Bled.

● Predsednik občinske skupščine Radovljica Bernard Tonec je v ponedeljek, 18. januarja, povabil na tradicionalno srečanje ob novem letu narodne heroje, predvojnne revolucionarje in prvoborce NOB s predstavniki skupščine in DPO občine Radovljica. Seznanil jih je z gospodarskim in družbenopolitičnim stanjem in programom razvoja občine v letu 1988.

● Predsedstvo občinskega odbora ZZB NOV Radovljica je na 11. seji 15. januarja sklenilo, da bodo letne skupščine krajevnih organizacij ZB NOV, teh je v občini 20, od 15. februarja do 15. aprila, skupščina občinske organizacije ZZB NOV pa bo v prvi polovici maja. Dogovorili so se o pripravi poročil vseh komisij in odborov ter sekretariata občinskega odbora, s katerimi se bo seznanil občinski odbor. Ta naj bi se sestel 26. januarja.

● V sindikalnem izobraževalnem centru Radovljica je bilo 14. januarja tradicionalno srečanje duhovnikov s predstavniki skupščine in DPO. Tudi letos se povabilu niso odzvali predstavniki Jehovinih prič. Predsednik občinske skupščine Bernard Tonec, sklicatelj srečanja, je pozitivno ocenil odnose med samoupravnimi družbo in verskimi skupnostmi in seznanil duhovnike s stanjem gospodarstva in programom razvoja občine. Tudi duhovniki so se pohvalno izrekli o medsebojnih odnosih.

● Na vsakoletnem srečanju direktorjev delovnih organizacij radovljiške občine, ki ga je 12. januarja na Bledu sklical predsednik izvršnega sveta OS Radovljica mag. Pavel Žirovnik, so ob zelo dobri udeležbi in prisotnosti predstavnikov skupščine, DPO in upravnih organov izmenjali mnenja o problematiki gospodarstva in družbenih dejavnosti v luči sedanjih interventnih ukrepov ZIS in spregovorili o razvojnih programih za leto 1988 v novih pogojih.

● Predsednik OK SZDL Radovljica Anton Toman je sklical 18. januarja posvet predsednikov vseh 20 krajevnih konferenc SZDL v občini. Najprej so ocenili programsko volilne seje KK SZDL v lanskem decembru, nato pa sprejeli sklep o oblikovanju in sestavi novega predsedstva OK SZDL. Razpravljali so tudi o neposrednih nalogah socialistične zveze pri izvajanju volitev za nosilce vodilnih funkcij v skupščini občine in skupščinah SIS družbenih in materialnih dejavnosti v prihodnjih treh mesecih.

● V sejni dvorani OS Radovljica je bilo 13. januarja posvetovanje predsednikov vseh 20 svetov krajevnih skupnosti, ki ga je sklical predsednik izvršnega sveta radovljiške občine mag. Pavel Žirovnik. Beseda je tekla o problematiki financiranja dejavnosti krajevnih skupnosti v občini v letu 1988 in o osnutku resolucije o družbenem planu občine in nalogah krajevnih skupnosti v letu 1988.

● V dvorani doma Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici je bila 10. januarja ustanovna skupščina slovenskega društva za male vodne elektrarne. Skupščine se je udeležilo veliko število lastnikov malih elektrarn in interesentov iz vse Slovenije. V Sloveniji je sedaj evidentiranih 190 takšnih elektrarn.

● Pod predsedstvom Jožeta Ješeta je bila v sejni dvorani Skupščine občine Radovljica 11. januarja zvečer letna skupščina članov Filatelističnega društva Radovljica, ki šteje 44 odraslih in 19 mladinskih članov iz vseh krajev radovljiške občine. Udeleženci so ocenili lanskega letnega dejavnosti društva, opozorili na nekatera strokovna vprašanja in sprejeli program dela za leto 1988. Načrtujejo postavitev ene razstave v Radovljici, vendar se še niso odločili za primeren prostor.

● Po osnutku odloka o proračunu občine Radovljica za leto 1988, ki ga je sprejel izvršni svet OS Radovljica, je predvideno 3.514.571 tisoč din izvršnih prihodkov. Od tega bodo po občinskem odloku, ki ga bo sprejela občinska skupščina, razporedili za redne obveznosti v občini 3.479.370 tisoč din, za tekočo proračunsko rezervo pa 35.201.000 din. V obvezno proračunsko rezervo bodo izločili po tem osnutku 1 % prihodkov. Izvršnih prihodkov bo letos za 80 % več kot lani.

● V šolskem letu 1987/88 je zajetih v otroško varstvo in vzgojo Vzgojnovarstvene organizacije Radovljica 1.200 predšolskih otrok v 59 oddelkih, ki delujejo v enajstih vrtcih. Zadnji vrtec, za katerega so namenili lastna sredstva delavci ISKRA Otoče, so ob dnevu republike lani odprli na Posavcu v novem stanovanjskem bloku. V njem je našlo prostor 25 malčkov.

● V 11 mesecih preteklega leta so OZD radovljiške občine izvozile za 25.757 milijard din blaga in storitev, od tega kar 89,2 % na tržišča s trdno valuto in 4,5 % na vzhodna tržišča. Plan izvoza so OZD do konca novembra 1987 realizirale 95,1 %, na konvertibilni trg pa 96,9 %. Količnik pokrivanja uvoza z izvozom je bil v omenjenem obdobju 2,3, oziroma 2,4 na konvertibilno področje.

● Po podatkih komiteja za družbeno planiranje in gospodarstvo pri Skupščini občine Radovljica je bil fizični obseg proizvodnje v obdobju januar — november 1987 v primerjavi z letom 1986 manjši za 2,4 %, vendar pa še vedno zadovoljiv v primerjavi z drugimi slovenskimi občinami, kar dokazuje razmeroma visoka akumulacija v OZD.

● Turistična bilanca do konca novembra lani je bila v radovljiški občini nekoliko slabša od predlanske. V 11 mesecih 1987 so namreč našli za 1,7 % manj gostov in 1,5 % manj nočitev kot leta 1986 v enakem obdobju. Tudi povprečna doba bivanja gostov je bila manjša od predlanske. Lani je bival domači gost 3,7, tuji gost pa 4,1 dneva.

● Neto osebni dohodki zaposlenih v občini Radovljica so lani oktobra znašali v povprečju 349.624 din. V gospodarstvu je bilo to poprečje 341.229 din, v negospodarstvu pa 417.090 din. Realni osebni dohodki so v primerjavi s predlanskimi v občini narasli lani le za 0,7 %.

● Razen že mednarodno uveljavljenih padalskih moštev in jadralnih pilotov so v Alpskem letalskem centru v Lescah v letu 1986 ustanovili tudi modelarsko sekcijo. Vanjo je vključeno 26 članov. Prostore za delovne sestanke in shranjevanje opreme, materialov ter literaturo imajo v centru v Lescah, letalske modele pa morajo izdelovati doma. Lani v septembru je sekcija uspešno organizirala letalsko modelarski miting na letališču ALC Lesce.

● Na 33. sejmu Moda 88 v Ljubljani, kjer je razstavljalo 480 proizvajalcev tekstilnih, usnjenih in pletenih izdelkov iz Jugoslavije, sta se spet odlično izkazali DO Sukno Zapuže in Almira Radovljica. Obe sta v svojih skupinah prejeli najvišje sejemsko priznanje — ljubljanskega zmaja.

● V okviru programa kulturne akcije za delovne kolektive v radovljiški občini je občinski svet zveze sindikatov Radovljica organiziral 15. januarja popoldne v Kazini na Bledu uprizoritev monodrame Vinski prizori v izvedbi dramskega igralca Jožeta Zupana, domačina iz Zasipa. Predstava je bila ponovljena istega dne zvečer tudi v republiškem izobraževalnem centru v Poljčah.

● V dvorani TVD Partizan Gorje je v petek, 15. januarja, v okviru programa kulturne akcije nastopil oktet LIP Bled — KUD Zasip. Predstavil se je z novimi pesmimi, ki jih je za oktet priredil njegov umetniški vodja in dirigent prof. Matevž Fabjan.

● V devetih športnih panogah sindikalnih športnih iger v radovljiški občini v letu 1987 so v skupini udeležencev iz DO z nad 400 zaposlenimi orvojili največ točk člani sindikata Veriga Lesce, v skupini iz OZD z od 100 do 400 zaposlenimi so se najbolj izkazali tekmovalci in tekmovalke Iskre Lipnica, v skupini OZD z do 100 zaposlenimi pa PTT Radovljica.

● Tudi najstarejši ljudje ne pomnijo, da bi bila december in januar tako lepa in sončna, brez sleherne krpe snega v dolini in po hribih. To seveda negativno vpliva na rezultate zimске turistične sezone tudi v radovljiški občini. Smučišča, razen na Voglu v Bohinju, samevajo, hoteli so prazni, le blejski gostje se zadovoljno sprehajajo ob jezeru in okolici.

Predsedstvo občinskega sindikata o programu dela do letne konference

V sredo, 13. januarja, se je prvič v novem letu sestalo predsedstvo občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije — Jesenice in obravnavalo operativni program dela do letne konference občinskega sveta, ki naj bi bilo 24. februarja.

V tem mesecu bodo zaključeni občni zbori oziroma konference sindikalnih organizacij v občini, ki so doslej, po oceni predsednika Marjana Drolca, potekali zadovoljivo. Zlati je značilno, da je bilo v izvršne odbore osnovnih organizacij izvoljenih precej novih kadrov, za katere bo potrebno pripraviti ustrezne oblike usposabljanja. Pri tem je mišljeno predvsem soočanje z najbolj aktualnimi problemi in nalogami sindikata v sedaj težkih gospodarskih in družbenih razmerah, katerih reševanje zahteva veliko znanja, inventivnosti, upornosti in avtoritete, je poudaril predsednik Drolec.

V programu dela je tudi sklic delovnega posveta s predsedniki osnovnih organizacij sindikata in predsedniki delavskih svetov. Osrednji temi bosta: ocena gospodarjenja v občini in v konkretnih okoljih v letu 1987 in ocena uspešnosti poslovnih organov ter resolucijske usmeritve razvoja občine v letu 1988. Ob tem, je dejal predsednik Marjan Drolec, bo potrebno izpostaviti neodgovornost in nedoslednost v nekaterih organizacijah združenega dela pri uresničevanju že sprejetih razvojnih nalog in ciljev. Tako se nam dogaja, da so kljub jasni usmeritvi o produktivnem zaposlovanju v občini v nekaterih organizacijah združenega dela višek delavcev, zaradi ukinjenih delovnih mest, poskrili v obstoječi organizacijsko-kadrovski shemi, ne da bi karkoli storili za njihovo prekvalifikacijo ali dokvalifikacijo oziroma preusmeritev.

Kritično in analitično bodo na dnevne rede svoje aktivnosti ponovno vključili tudi problematiko družbenih dejavnosti v občini, s posebnim poudarkom na zdravstvu. Ob tem so člani predsedstva opozorili na nekatere nedorečenosti v samem zdravstvu in omenili nesprijemljive

politične manipulacije nekaterih organizacij združenega dela, ki so zahtevale povračilo že vplačanih prispevkov za nekatere samoupravne interesne skupnosti in potem to znova vrnilo.

Med naloge sodijo tudi aktivnosti v zvezi z evidentiranjem, določanjem in volitvami kandidatov za nosilce funkcij v skupščini občine in v skupščinah samoupravi interesnih skupnosti, ki jim v letu 1988 poteče dveletni mandat. Evidentiranje kandidatov za te funkcije poteka prek socialistične zveze delovnih ljudi. Posebnosti postopka za nosilce individualnih funkcij sta, da so sedanji nosilci lahko formalno še enkrat izvoljeni, in drugič, da morajo biti kandidati člani delegacij oziroma delegati, izvoljeni leta 1986. Osnova za ponovno kandidaturu nosilcev individualnih funkcij mora biti ocena njihovega dela, sprejeta v pristojni skupščini oziroma zboru, na osnovi njihovega osebnega poročila o uresničevanju njihovih formalnih nalog (določenih v glavnem s poslovniki dela) oziroma dela posameznega zbora ter tudi videnje uresničevanja nalog v prihodnjem mandatu. Socialistična zveza bi morala oceniti, v kolikšni meri in na kakšen način se uresničujejo družbene odločitve in kako uspešno posamezni funkcionarji opravljajo svoje naloge v skladu s svojimi pristojnostmi in prispevajo k uresničevanju nalog in družbenega položaja organa, katerega funkcionarji so. Ohraniti pa je potrebno možnost predlaganja dodatnih kandidatov oziroma določitve več kandidatov za posamezno funkcijo.

Jurij Klančnik, sekretar občinskega sveta zveze sindikatov, je predsedstvo informiral, da teče tudi po-

stopek evidentiranja možnih kandidatov za zamenjave članov v občinskem svetu sindikata in za enega od podpredsednikov in sekretarjev sveta, ki jima poteče mandat. Doslej je kot možna kandidatka za podpredsednico sveta evidentirana Vitomira Sodja Komljanec, za sekretarja pa je evidentiran Stane Piciga. Prva funkcija se opravlja volontersko, druga pa profesionalno.

Ob predlogu so člani predsedstva imeli več kritičnih pripomb, da se evidentiranje izvaja preveč v ozkih krogih in da bi pri tem morale sodelovati vse osnovne organizacije sindikata. Soglašali so z obema evidentiranimi kandidatom, vendar so poudarili, da s tem ne sme biti evidentiranje končano in da bi tudi za sindikalne funkcije morale veljati pravila več kandidatov. Ena temeljnih nalog v novem mandatu, so poudarili člani predsedstva, bo preseči še vedno močno prisotno inertnost in forumsko delo zlasti profesionalnih kadrov v vseh političnih strukturah, za kar pa so skrivni zaradi oportunitizma tudi organi v celoti.

Program dela bodo dopolnili še z delom oziroma programi svetov in komisij, med katerimi nekatere ne kažejo nikakršne samoiniciativnosti. Ob koncu seje so se rešili še nekaj vlog družbenih oziroma društvenih organizacij.

Pet let občinske turistične zveze Jesenice

Občinska turistična zveza Jesenice deluje od leta 1983. Le strogo administrativnega dela opravlja administratorka, ki je zaposlena pri TD Jesenice, vse ostalo naredijo člani prostovoljno.

Dve leti je bil sedež občinske zveze pri TD Kranjska gora, tri pa je na Jesenicah, kjer namreč bivata predsednik in tajnik. Prej so bila turistična društva povezana neposredno v Gorenjsko turistično zvezo v Kranju, sedaj pa svoje delovanje usklajujejo v okviru te občinske zveze. Delovanje ni težko, ker so razmere vsem štirim članom vsakega turističnega društva, ki sestavljajo skupščino zveze, dobro poznane, je pa obsežno, saj se takorekoč vsa naselja v občini ukvarjajo s turizmom, področje od Mojstrane do Rateč pa vsekakor sodi v sam vrh te dejavnosti v Sloveniji.

Delovanje občinske turistične zveze je bilo, lahko rečemo, doslej uspešno. Najpomembnejše naloge so bile: ustrezna organiziranost, najboljše sodelovanje s pristojnimi v skupščini občine, občinsko konferenco SZDL ter drugimi DPO, priprava in verifikacija statuta, programska usmeritev delovanja, natančen pregled nad prilivanjem, dogovor o porabi in pregled nad porabo turistične takse, priprava potrebnega gradiva in izdaja občinskega turističnega pro-

pagandnega prospekta in njegov ponatis (60.000 izvodov), usklajevanje ovrednotenih programov dela turističnih društev, sodelovanje in navzočnost pri pomembnih turistično propagandnih prireditvah v občini, sodelovanje pri pripravi programa dolgoročnega turističnega razvoja v jeniški občini, ocenjevanje krajev v okviru akcije »Izbor najbolj urejenih turističnih krajev v Sloveniji«, pomoč pri delovanju turističnih podmladkov, sodelovanje pri pripravi srečanja turističnih delavcev Gorenjske in drugo.

Vse te naloge so podrobno zapisane tudi v programu dela za leto 1988. Devetčlanski izvršni odbor in tričlanski nadzorni odbor se redno in po potrebi sestajata ter o svojem delu obveščata javnost posebej na pristojne organe v občini, gorenjsko in slovensko turistično zvezo. Stroške delovanja krijejo s sredstvi 1,5 % od zbrane turistične takse v občini. Ta sredstva se izločajo pred razdelitvijo. Mandat članom skupščine poteče prihodnje leto.

Branko Blenkuš

Ponovitev novoletnega koncerta

Kar krepko smo že zakorakali v leto 1988, vendar je spomin na prireditve ob novem letu še živ in odmeven. Ker vsi ljubitelji glasbe niso uspeli dobiti kart za novoletni koncert, so se godbeniki Pihalnega orkestra jeseniških železarjev in Zabavni orkester, ki deluje v okviru Pihalnega orkestra jeseniških železarjev, odločili, da novoletni koncert ponovijo še v petek, 22. januarja, ob 19.30 v dvorani gledališča Tone Čufar na Jesenicah.

Vstopnice lahko rezervirate v pisarni gledališča ali pa kupite pri blagajni eno uro pred začetkom koncerta.

Dopisujte

Uspešno gostovanje Ljubljanskega okteta

V okviru koncertnega abonmaja Gledališča Tone Čufar je bil v petek, 15. januarja, v dvorani gledališča na Jesenicah koncert Ljubljanskega okteta.

Za prvo gostovanje Ljubljanskega okteta na Jesenicah je bilo precej zanimanje. Dve tretjini zasedene dvorane je za jeseniške razmere za te vrste prireditve že kar dober obisk. Med poslušalci pa je bilo zelo malo članic in članov jeseniških pevskih zborov in drugih glasbenikov, ki so zamudili priložnost, da prisluhnejo znanemu oktetu.

Ob prvem gostovanju na Jesenicah je prav, da pevce te zanimive pevske skupine tudi predstavimo.

Ljubljanski oktet je bil ustanovljen leta 1972 kot študentski oktet iz vrst akademskega pevskega zbora Tone Tomšič. V času svojega neprekinjenega in intenzivnega delovanja se je razvil v homogen umetniški ansambel in predstavlja danes enega najprezentativnejših izvajalcev vokalne glasbe v slovenskem in jugoslovanskem kulturnem prostoru.

V svojo umetniško kroniko je Ljubljanski oktet zapisal preko 300 sklad domačih in tujih skladateljev od renesanse do moderne ter preko 800 koncertov po domovini in na tujem: po Italiji, Avstriji, Madžarski, Zahodni Nemčiji, Belgiji, Nizozemski, Danski, Finski, Sovjetski zvezi, Kanadi, ZDA in Avstraliji. Umetniški dosežki so shranjeni na številnih posnetkih radijskih in televizijskih hiš doma in na tujem ter na več gramofonskih ploščah in kasetah.

Ljubljanski oktet je doslej prejel vrsto nagrad in priznanj; je večkratni zmagovalac na tekmovanjih radijskih posnetkov pri RTV Ljubljana, zmagovalac na mednarodnem pevskem tekmovanju »C. A. Seghizzi« (Italija) v kategoriji vokalnih skupin (1985) ter dobitnik najvišjega priznanja za umetniške dosežke na področju vokalne glasbe — Gallusove plakete.

Umetniški vodja okteta je Igor Švara, pianist in dirigent. Oktet sestavljajo: 1. tenor: Tone Anžlovar in Igor Smole, 2. tenor: Tone Pucihar in Janez Drašler, bariton: Damjan Švara in Boris Bobek, bas: Aleš Lajovic in Aleksander Sila (povzeto iz koncertnega lista).

Svoj pevski program so na Jesenicah začeli v čudnem vzdušju. Nihče jih ni najavil niti predstavil, še manj zaželel dobrodoščilo ob njihovem prvem gostovanju na Jesenicah. To bi lahko storili ljudje iz gledališča ali pa kdo iz ZKO Jesenice. Ker se to ni zgodilo, so jih pozdravili kar sami poslušalci s prisrčnim aplavzom. Mogoče prav zaradi tega in takega »vzdušja« prvi skladbi Jakoba Gallusa Pueri concinite in In nomine Jesu nista bili zapeti prav bleščeče. V Mendelssohnovi Periti autem pa so nam pokazali svojo dokaj visoko pevsko raven. V vseh šestih naslednjih skladbah prvega dela sporeda (F Schubert: Leise, A. Bruckner: Trösterin Musik, J. Ravnik: Kam si šla, M. Lipovšek: Rečepinov motiv, U. Vrabec: Naše življenje in J. Jež Idile

Jurija Vodovnika) se je oktet ognil skladbam, ki jim radi pravimo »komercialne«, in je izvajal kvalitetne skladbe romantične (Schubert in Bruckner) in sodobne (naši domači skladatelji) ustvarjalnosti.

Potrdilo za oktetovo kakovost smo doživeli tudi v drugem delu programa s kar devetimi izvedbami domačih skladateljev: A. Foerster: Spak, P. Jereb: O kresu, Z. Prelovč: Sedem rož, K. Mašek: Mlatiči, M. Tomc: Vsi so prihajali, L. Kramolc: Pesem od rojstva (bas solo) D. Švara: Prav lepo je v vigradi, P. Kernjak: Ti puobč ja kna lumpej (bariton solo) F. Marolt: Kmalilejska ohcet (bas solo). V tem delu je izstopala tipičnost ljudskih priredb z liricnimi in klasičnimi odtenki. Ljubljanski oktet združuje kakovostne glasove zadovoljivega obsega in izdatnega dinamičnega razpona. Zvočno in umetniško podoba so izoblikovali v tolikšni meri, da prepevanje podajajo zrelo, kakovostno, izrazito in občuteno. Svež od-

nos do ljudske pesmi, ki so bile podane z mladostno razigranostjo, je bil zelo simpatičen. Kvaliteto okteta med ostalimi prvinami oblikuje še pravilna dihalna tehnika, čista intonacija, naravno petje, natančnost, »čista« disonantnost in dobra odgovorjava tudi tujega jezika. Visoka pevska raven je tudi rezultat pripravljenosti pevcev, žrtvovati se za veselje ob petju, predvsem pa uživati v obujanju ustrezne literature. Tako je bilo razumeti prepevanje, posebno pa še čutiti navdušenost solista Bobeka, Sila in drugih.

Organizatorju koncerta velja vse priznanje za tokrat izredno pripravljen koncertni list. Dobrega koncertnega lista ne more nadomestiti noben napovedovalec. Ob koncertnem listu z razporedom skladb se poslušalec lahko bolj sprost, lahko bolj razmišlja o izvedeni skladbi, o skladatelju, ker mu ni treba ugrabiti o imenu skladbe itd. in celo o trajanju koncerta. Skratka: tudi dobra informacija je kultura.

Zadovoljnim poslušalcem so »oktetovci« zapeli še dve pesmi: Nocoj in Moj očka ima... Poslušalci so si zaželeli še kakšen dodatek, kaj takega pa ni bilo mogoče pričakovati, saj so v 20 izvedenih skladbah pevci ugodili vsem okusom poslušalcev.

Franjo Ropret

Obvestilo

Komisija za kulturo in sodelovanje pri KS ZSMS Železarne Jesenice bo ob slovenskem kulturnem dnevu organizirala literarni večer. Vse mlade pisatelje in pesnike in vse, ki se še zmeraj počutite mladi, vabimo, da se prijavite (lahko po ☎ 32-68) in ob tej priložnosti predstavite svoja dela (ne glede, v kateremkoli jugoslovanskem jeziku ustvarjate).

Če bodo takšni literarni večeri zanimivi za vse, jih bo komisija za kulturo in sodelovanje pripravila še več, zato vas vabimo k trajnejšemu sodelovanju.

Komisija za kulturo in sodelovanje pri KS ZSMS Železarne Jesenice

Hišni (ne)red

Kaj pravite, zakaj imamo v hišah, stolpnica, blokih hišne rede? Glede na stanje v nekaterih stavbah na Jesenicah bi lahko rekli, da zaradi lepšega. Ker naj bi pač bili. To, da bi odlok o hišnem redu spoštovali, pa je že drug problem.

Kateri odlok pravzaprav spoštovati? Tistega iz leta 1967 ali onega iz leta 1980? Ali pa je še kakšen tretji?

V stolpnici na Titovi 1 a visi namreč odlok o hišnem redu iz leta 1967, podpisan je tedanji župan France Žvan. V stolpnici na Tavčarjevi 10 in v bloku na Titovi 71 visi odlok iz leta 1980, podpisan je tedanji župan Slavko Osredkar. V stolpnici na Titovi 62, predzadnji vseljeni stolpnici na Jesenicah, ne visi noben odlok o hišnem redu. Je komentar ob tem še potreben? Če smo že pri tem tako nedosledni, kaj šele pri večjih, bolj pomembnih rečeh?

R.K.

Dopisujte

V razstavnem salonu Dolik na ogled umetnostni livarski izdelki

Jutri, v petek, 22. januarja, bodo ob 18. uri v razstavnem salonu Dolik odprli že drugo letošnjo razstavo. Z umetnostnimi livarskimi izdelki se bodo predstavili Aleksander, Matjaž in Bojan Štine iz Ljubljane. Krajši otvoritveni koncert bo izvajal moški pevski zbor Društva upokoencev Jesenice pod vodstvom zborovodkinje Mire Mesarič.

O Bojanu Štinu, glavnem nosilcu eksponatov, ki bodo na ogled v razstavnem salonu Dolik, Duša Fischinger pravi: »Malokdaj srečamo v življenju umetnika — amaterja, ki ga je pri njegovem umetniškem delu navdahnilo poklicno delo in porodilo vse tisto, kar je prikazano na razstavi.

Delo umetnika amaterja, da ustvari vse tisto, kar se je oblikovalo, splošno, utrnjeno v njem ob stiku s poklicnim delom, z naravo, z danim trenutkom. Umetnikovo hotenje, da njegovi ulitki s svojimi površinami ponazarjajo enkratne, naravne odise, morda lesa, lomljenega kamna ali korozijo vode, je zahtevalo izjemno znanje livarske tehnike, ki so jo lahko dale samo z delom pridobljene izkušnje. Ne gladko in bleščeče, temveč hrapavo od komaj opazne do močno izražene površine, je posebna oblika umetnikovih ulitkov. Motivno ulitki sami ponazarjajo avtorjevo povezanost s tehniko, z njegovim lastnim poklicnim delom, z naravo in njenimi stvaritvami, z umetninami slikarskih in kiparskih tehnik. Vse to pa prihaja ob šolskem znanju, stalnem izpolnjevanju in lastni iniciativnosti do največjega mogočega izraza.

Bojan Štine, danes livarski mojster, je bil rojen 13. junija 1933 v No-

vem mestu. Ob delu se je strokovno in pedagoško usposobil in danes lahko svoje znanje posreduje na mlajše rodove. Doslej je imel že prek dvajset razstav. Največja priznanja avtorjevemu delu pa so podelitve njegovih del predstavnikom družbenopolitičnih organizacij in delovnih kolektivov.

Skupaj z njim razstavljata tudi njegova sinova:

Aleksander Štine, rojen 18. marca 1968 v Ljubljani, dijak SŠTS Franc Leskošek-Luka. Verjetno je očetovo delo imelo močan vpliv na njegov odnos do umetniškega ustvarjanja že v rani mladosti. Lansko leto se je pogumno preizkusil tudi sam in se skupaj očetom tudi prvič predstavil.

Matjaž Štine, rojen 15. novembra 1962 v Ljubljani. Po srednji tehnični šoli se je odločil za študij strojništva. Prvič se je predstavil leta 1986 z oblikovanjem nagrad in ostalo grafično opremo ob tekmovanju kovinarjev. Gibalo njegovega dela je težnja in poskus izraziti doživljanje v lastnem ustvarjalnem delu.

Razstava umetnostnih livarskih izdelkov bo v razstavnem salonu Dolik na ogled do vključno 3. februarja. Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Obširne in pravočasne priprave na praznovanje občinskega praznika

Komisija za pripravo in izvedbo raznovanja ob 1. avgustu je sklenila, naj bo praznovanje občinskega praznika tudi v prihodnje zasnovano tako, da bodo prireditve potekale več dni, program le-teh pa naj oblikujejo vsi pristojni organi in organizacije, ki so odgovorni za kulturo, turizem, šport in drugo.

Sprejeli so ustrezne predloge in usmeritve za praznovanje v tem letu. Predvsem naj bi v programih aktivnosti in sredstvih za letos predvideli tudi prireditve ob občinskem prazniku. To naj bi do februarja sporočili komisiji, ki bo že v marcu na podlagi teh predlogov in pobud pripravila ustežen program. Delovne in druge organizacije ter skupnosti naj že sedaj predvidijo ali so možnosti za otvoritev novozgrajenih objektov

in predstavitev drugih delovnih zmag ter novosti na dan občinskega praznika. Mini tržnica, ki naj bi bila odprta en do dva dni, naj bi nudila bolj pestro ponudbo iskanih izdelkov obrtnikov, delovnih organizacij in drugih zasebnikov. Organizirala naj bi jo Občinska turistična zveza. Prireditveni prostor naj bi bil isti kot lani Center II, s pogojem, da se ga dokončno uredi. Komisija je sprejela pobudo, da se za ta dan tehnični muzej Železarne odpre širši javnosti ter omogoči turistom in drugim obiskovalcem, da se seznanijo z bogato tradicijo železarstva na Jesenicah.

Sklepe in mnenja komisije so prejeli vsi za to pristojni in tudi odgovorni v občini, zato pričakujejo, da bodo do omenjenega roka prejeli ustrezne predloge.

Branko Blenkus

Viktor Brun:

16

75 let jeseniškega nogometa

Turnir »Treh meja« je postal tradicionalen

Na vsakoletnem nogometnem turnirju so sodelovala naslednja moštva: »Kelag« iz Beljaka, Trbiž in Bela peč (Italija). Leta 1965 pa so igrali po dvojnem liga sistemu. Tekmovanju sta se pridružili še dve novi italijanski ekipi: Malborghetto in Cave de Pradil. Naši nogometaši so bili dvakrat zmagovalci: na turnirjih v Beljaku in v Trbižu.

Leta 1966 je bil turnir na Jesenicah, domači pa so se morali zadovoljiti z drugim mestom.

Leta 1967 je bil turnir v Celovcu, organizator pa je bila firma »Kelag«. Jeseničani so precej popustili in so pristali na četrtem ali zadnjem mestu. Enako neuspešni so bili leta 1968 v Beli peči in leta 1969 v Trbižu.

Leta 1970 so bili gostitelji Jeseničani in osvojili so tretje mesto. To uvrstitev so ponovili tudi leta 1971 na turnirju v Beljaku.

Leta 1972 so bili prireditelji nogometaši Trbiža. Jeseničani pa so kljub nenaklonjenosti sodnikov osvojili drugo mesto.

Jeseniški nogometaši so ostali zvesti udeleženci nogometnega turnirja »Treh meja« vse do današnjih dni. Žal, uvrstitev Jeseničanov v zadnjih petnajstih letih kljub prizadevanju nisem uspel dobiti. Rečeno mi je bilo, da so se naši nogometaši teh vsakoletnih nogometnih turnirjev udeleževali z izmeničnim uspehom. To je od zmagovalca turnirja do naslednjih mest navzdol.

V teh letih se je izkazalo, v kolikšni meri šport lahko prispeva k zbliževanju narodov in sosedov. Čeprav ni šlo brez težav, je vendarle prevladalo športno tovarištvo, ki je spletlo prijateljske vezi med športniki — sosedi.

NOGOMETNI TURNIR »TRI MEJE« JESENICE 1970

Zahvale

Ob nepričakovani izgubi draga sina, brata, nečaka, svaka in rica

FRANCIJA TREVNA mlajšega

Zahvaljujemo vsem, ki ste ga v velikem številu spremili k njegovemu dnemu počivališču; iskrena hvala vsem za občuteno zapete pesmi Zoranu Krejčiču za izrečene besede, znanec in prijatelj za izrečeno ustno in pisno sožalje. Globoko no ganjeni nad pozornostjo krajanov Javornika, posebno dobrih sosedov z Novakove in Mladinske ulice. V veliko oporo so nam bili v najhujših urah Francijevi sodelavci s strovskega sektorja Železarne Jesenice; hvaležni smo zdravstvenemu osebju Obratne ambulante, posebno Cehu za vso skrb v zadnjih mesecih, ter Splošne bolnice Jesenice za nego v poslednjih dneh. Hvala za pozornost delavcem Skupščine občine Jesenice, posebej sodelavcem imiteja za gospodarstvo. Hvala vsem, ki ste bili njegovi prijatelji.

Žalujoci: mama Vida, oče Franc in sestra Stanka z družino

Ar je dalo vse, ar je imela, obene bilke, ase ni požela.

Ob težki in prerani izgubi ljubljene

MARIJE NOČ roj. Bahun

e najtopleje zahvaljujem vsem dorim sorodnikom za dragoceno cveje, vence in sveče in za vso izkazano pozornost.

Prisrčno se zahvaljujem njenim dvim sodelavkam in sodelavcem odovoda za pozornost in podarjeni enec in vsem prijateljem, ki ste čutili z menoj v dneh bridkosti, za izrečeno sožalje in in za spremstvo na jeni zadnji poti.

Najlepša hvala župniku za lep potrebni obred in poslovilne besede. Iskreno se zahvaljujem medicinskemu osebju zdravstvenega doma, atronažnim sestram, posebej dr. krošlju za strokovno in humano pomoč v njenih težkih življenjskih trenutkih. Neizmerno zahvalo izrekam r. Mencingerju za požrtvovalno priadevanje in nesebičen trud in vseu medicinskemu in strežnemu sebjui za skrb in nego v času njene bivanja v Bolnici Jesenice.

Globoko zahvalo tudi dolgujem magistru dr. Bahunu za neprecenljive usluge in ker nama je stal ob strani vsa leta njene težke bolezni. Lepa hvala sosedom za pomoč. Vsem in vsakemu posebej še enkrat moja prisrčna zahvala. Žalosti: mož Anton in vsi njeni.

S cvetjem, toplimi besedami razumevanja in sočutja ste počastili našega najdražjega moža in očka

TONIJA POTOČNIKA s Kočne 42 b

Vsem prijateljem, sorodnikom, nancem, pevcem, TO Zarji, Železaru Jesenice, šoli Prežihovega Voranča, šoli Iskra Kranj, govorniku jedarju se iskreno zahvaljujemo za izkazano pozornost ter izrečena in pisna sožalja. Posebno se zahvaljujem sosedom Švab in Globelnik, kolektivu Novost in Modni obutvi. Za vso loveško in materialno pomoč v najtežjih trenutkih še enkrat vsem in vsakemu posebej iskrena hvala. Irena s sinovima Sandijem in Markom

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se zahvaljujem za čestitko ob mojem življenjskem jubileju.

Anton Slivnik

Sodelavkam in sodelavcem TOZD družbeni standard, še posebej pa Miru Ciroviču in Rudiju Bohincu, se iskreno zahvaljujem za darilo ob odhodu v pokoj.

Ana Lihtenegar

Sindikatu Železarne se najlepše zahvaljujem za obisk na domu. Bil sem prijetno presenečen, da se še po tolikih letih spomnite svojih bivših sodelavcev.

Vsem delavcem Železarne želim še veliko delovnih uspehov pri njihovem delu.

Miha Černe

Osnovni organizaciji sindikata Elektrode se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč.

Tončka Klobučar

Vsem mojim sodelavkam se prav lepo zahvaljujem sa prelepo darilo ob odhodu v pokoj, ker mi bo lep spomin. Vsem želim veliko delovnih uspehov.

Marija Gregorčič

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se najlepše zahvaljujem za obisk in darilo ter jim želim veliko zdravja in lepih uspehov v novem letu 1988.

Vinko Bizovičar

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se iskreno zahvaljujem za čestitko ob mojem življenjskem jubileju. Obenem želim društvu v novem letu še veliko uspehov.

Franc Jenduka

OO sindikata Vratni podboji TOZD Ploščati program in konferenci osnovnih organizacij sindikata Železarne Jesenice se najiskreneje zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejela v času moje bolezni.

Mirka Mihajlovič

Zahvaljujem se sindikalni organizaciji vzdrževanja Bela za obisk na domu ter denarno pomoč v času moje bolezni.

Mile Subotič

Od odhodu v pokoj se osnovni organizaciji sindikata Jeklovleka zahvaljujem za lepo darilo, ki sem ga prejela na občnem zboru. Vsem želim veliko uspehov v letu 1988.

Francka Berčič

Najlepše se zahvaljujem organizaciji ZB NOV in RK krajevne skupnosti Blejska Dobrava za obisk na domu in obdarovanje ob moji bolezni. Obenem želim vsem dobro zdravje in veliko uspehov v novem letu 1988.

Jože Ogrin

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se zahvaljujem za čestitko ob življenjskem jubileju.

Štefka Drole

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se iskreno zahvaljujem za čestitko ob mojem rojstnem dnevu.

Ivana Beguš

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se najlepše zahvaljujem za čestitko ob mojem rojstnem dnevu in jim želim še veliko uspeha pri nadaljnjem delu.

Antonija Črv

Sodelavcem obrata Hladna valjarna se lepo zahvaljujem za denarno pomoč ob smrti moje mame.

Bogo Klemenc

Občinskemu odboru ZZB Jesenice se najtopleje zahvaljujem za čestitke ob mojem življenjskem jubileju in jim želim še nadaljnjih uspehov. Enako želim tudi KO ZB Dovje Mojstrana.

Marica Klančnik

Osnovni organizaciji sindikata obrata Valjarna bluming štekel se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč in čestitko ob novem letu.

Angela Oblak

Osnovni organizaciji sindikata Jeklovleka se najlepše zahvaljujem za lepo darilo ob odhodu v pokoj. Legatovi pa želim še veliko uspehov v nadaljnjem mandatu.

Tončka Sabolič

Dežurni trgovini

V soboto, 23. januarja, bosta na Jesenicah od 7. do 18. ure odprti trgovini: **SPECERIJA Bled, Titova 22, Jesenice in ROŽCA, O. Novaka 3, na Javorniku.**

Dežurna lekarna

V januarju je za občini Jesenice in Radovljica dežurna lekarna na Jesenicah.

Rešitev križanke iz prejšnje številke:

Rokoko, Art, enačaj, tvor, Das, Re, Nama, ami, Ted, arak, vandali, Clint, trgovina, era, Po, Oton, Sal, Kakan, por, nit, ale, Odesa, Ali, on, Menart, las, Maniu, Andrew, Kant, Iran, tango, SO, Ots, Snoj, anker, oblika, Taal, Dioniz.

Večer diapozitivov

V sredo, 27. januarja, bo ob 18. uri v sejni sobi Planinskega društva Javornik — Koroška Bela šesti večer diapozitivov v sezoni 1987/88. Diapozitive pod naslovom: **S POTI PO BOLGARIJI, ČEŠKI in GRČI-JI bo predstavil Franci Zupan.** Vabljeni!

Tekmovanje invalidov

Društvo invalidov Jesenice je bilo po koledarju Zveze društev invalidov Slovenije organizator področnega tekmovanja invalidov Gorenjske v streljanju z zračno puško in pištolo. Od sedmih DI Gorenjske so nastopale le tri ekipe. Prvo mesto je osvojila ekipa DRŠI »Borec« Kranj, drugo ekipa Društva invalidov Jesenice in tretje ekipa Društva invalidov Kamnik.

Z zračno puško sta nastopala samo dva člana: 1. Franc Černe, 2. Aco Murko, oba »Borec« Kranj.

Predsednica DI: Marica Potočnik

Do kdaj stari kamp v Gozdu?

Tako kot za hotel Špik v Gozd Martuljku ni bilo denarja za popravilo tako ga ni bilo tudi za posodobitev avtokampa, ki je v bližini tega gostinsko-turističnega objekta.

Ko je Špik prevzel Petrol, je bilo rečeno, da bodo kamp opustili in zgradili večjega na drugem kraju. Kje, se še ne ve. Ker ureditev sedanjega kampa ni ustrezala sodobnim standardom (ADAC mu je letos od desetih možnih točk dodelil samo dve), so razmišljali o ukinitvi kampa. Domači gostje, ki imajo na tem mestu stalno svoje prikolice ali pa jih semkaj pripeljejo pozimi, se s tem niso strinjali, zato so 21. novembra sklenili, da bo kamp, dokler se ne uredi drugje, v poletnem in zimskem času na starem mestu. V kampu večkrat ni vode, zaradi slabe napeljave pa tudi tople vode. Kamp ni ograjen, recepcijska služba pa dela le dve uri dopoldne in dve uri popoldne. To delo opravlja receptor pensiona Špik, ki ponoči v kampu naredi nekaj obhodov.

Direktor TOZD Ivan Kopriva je dodal, da zaradi slabe urejenosti ni več prijavljen za vpis v mednarodni vodič kampov po Evropi.

Treba bo torej poskrbeti, da se čimprej predvidi prostor za nov kamp, katerega dohodki bodo omogočili, da bo vzdrževan, kot je treba.

Branko Blenkuš

Kolektivu Jeklovleka in njihovega vodstvu se najtopleje zahvaljujem za pripravo srečanja upokojencev Jeklovleka, kakor tudi za spominsko darilo in novoletno voščilo s fotografijami. Še enkrat najlepša hvala vsem!

Mihael Rutar

Kaj bomo gledali v kinu

KINO ŽELEZAR

22. januarja, ital. barv. akcij. pust. film VRNITEV NAVAHO GROMA ob 16. in 18. uri, ob 20. uri premiera amer. barv. akcij. filma MADRIDSKA ZVEZA.

23. januarja, amer. barv. akcij. film TOP GUN ob 18. uri, ob 20. uri premiera amer. barv. akcij. filma THRASHIN.

24. januarja, ital. akcij. pust. film VRNITEV NAVAHO GROMA ob 18. in 20. uri.

25. januarja, amer. barv. akcij. film THRASHIN ob 18. in 20. uri.

26. januarja, amer. barv. akcij. film THRASHIN ob 18. in 20. uri.

27. januarja, amer. barv. komedija SMEŠNE STRANI ZGODOVINE ob 18. in 20. uri.

28. januarja, ital. barv. western film SARTANA PROSI ZA SMRT ob 18. in 20. uri.

KINO DOVJE MOJSTRANA

24. januarja, amer. barv. akcij. film THRASHIN ob 19. uri.

KINO KRANJSKA GORA

22. januarja, sloven. barv. otroški film ČISTO PRAVI GUSAR ob 17. in 19. uri.

26. januarja, amer. barv. akcij. film MADRIDSKA ZVEZA ob 17. in 19. uri.

Razstavnii salon Dolik Jesenice

V razstavnem salonu Dolik DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice je od 23. januarja do 3. februarja na ogled razstava umetnostnih livarskih izdelkov Aleksandra, Matjaža in Bojana Štine.

Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Gledališče Tone Čufar

Gledališče Tone Čufar Jesenice je obnovilo komedijo NAŠI TRIJE ANGELI.

Prvič se bodo izven abonmajskega programa predstavili v domačem gledališču v nedeljo, 24. januarja, ob 19.30. Vstopnice so v prodaji.

Počitniška matineja

v kinu Železar na Jesenicah

od 23. januarja do 7. februarja, vsak dan ob 10. in 16. uri

23. januarja amer. akcij. film TOP GUN.
24. januarja amer. fant. pust. film MLADI VOLKODLAK.
25. januarja amer. akcij. film ROCKY III.
26. januarja amer. akcij. film KARATE KID II.
27. januarja amer. akcij. film AMERIŠKA NINJA.
28. januarja amer. fant. pust. film VRNITEV V PRIHODNOST.
29. januarja amer. komedija DIRKA CANONBAL II.
30. januarja amer. komedija NORČIJE NA KOLESIH.
31. januarja amer. fant. film SUPERMAN III.
1. februarja amer. pust. film NILSKI DRAGULJ.
2. februarja amer. pust. film SHEENA — KRALJICA DŽUNGLE.
3. februarja hongkonški akcij. pust. film NORA MISIJA.
4. februarja amer. akcij. športni film YOUNGBLOOD — SRDITI FANT.
5. februarja amer. mlad. pust. film TAM, KJER REKA POTEMNI.
6. februarja amer. novozel. pust. film DIRKA S SMRTJO.
7. februarja amer. risani film ČUDEŽNI GOZD.

Cena vstopnic 800 din!

Kino Kranj

Delavska univerza vabi!

Delavska univerza Viktor Stražišar Jesenice vpisuje v naslednje izobraževalne oblike:

1. Osnovna šola za odrasle od 1. do 8. razreda. Učni program je prilagojen odraslim. Šolanje je brezplačno.
2. Tečaj za delo v skladiščih
3. Tečaj strojepisja (začetni in nadaljevalni)
4. Program usposabljanja za dela in naloge pomožnega trgovskega delavca za zaposlene delavce v OZD trgovinske dejavnosti.

Pogoji:

- pisna prijava
 - dokončana osnovna šola in
 - delovno razmerje z OZD (potrdilo o zaposlitvi).
- Plačniki šolanja so lahko OZD ali posamezniki.
5. Tečaj stenografije
 6. Začetni tečaj nemškega jezika za male šolarje in 1. razred osnovne šole. Pričetek tečaja bo po zimskih počitnicah.
 7. Kozmetični tečaj
 8. Tečaj ročnih del
 9. Usposabljanje za vsakodnevna manjša popravila v stanovanju
 10. Nadaljevalni tečaj italijansčine
 11. Nadaljevalni tečaj nemščine.

Obvestilo vrtičkarjem

Pri pregledu seznama sklenjenih pogodb smo ugotovili, da še niso prišli podpisat pogodb vrtičkarji, ki so jim dodeljene naslednje parcele vzhodno od nove transformatorske postaje v Log Ivana Krivca: številke 3, 4, 8, 9, 10, 24, 26 in 35, in južno od proge za parcele številke 2, 3, 4, 5, 6, 8, 12, 15, 16, 17, 24, 25, 30, 32, 33, 34, 35, 38, 52, 69, 73 in 74. Če vrtičkarji ne bodo prišli pogodb podpisat čimprej, bodo vrtički dodeljeni drugim proslcem. Razen tega nas je nadzorništvo železniške proge obvestilo, da bo okoli vrtičkov ob progi od številke 1 do približno 20 odstranilo ograje in opravljeno delo zaračunalo vrtičkarjem, če sami v roku enega meseca tega ne bodo storili. Te ograje iz odpadnega lesa, pločevine in bodeče žice kazijo vso okolico, predvsem pa se lahko zgrajajo vsi naši najvišji in tudi tuji predstavniki, ki si pridejo ogledat novo železniško postajalnico. To je sedaj v naši državi najmodernejša železniška naprava in zato mora biti tudi okoli nje vse čim bolj urejeno. Kot je bilo že večkrat povedano, se bodo okrog vseh organiziranih in pri Turističnem društvu prijavljenih vrtičkih zasadile žive meje, ker je to najenostavnejše, najcenejše in najlepše. Turistično društvo priča-kuje razumevanje in ustrezne ukrepe vrtičkarjev.

Turistično društvo Jesenice

